

**Programmabegroting
2027**

Inhoudsopgave

Begroting 2027 in één oogopslag (Infographic)	4
Aanbiedingsnota	6
Vaststellingsbesluit	8
Leeswijzer	9
Programma 1: Dienstverlening & Samenwerken	11
Algemene bestuurlijke zaken	12
Regionale representatie en samenwerking	14
Dienstverlening en participatie	16
Financieel overzicht - programma 1 - Dienstverlening & Samenwerken	19
Programma 2: Zorgzaam & Veilig	20
Openbare orde, veiligheid en preventie	21
Leefbare buurten en dorpen	25
Gezondheid en zorg	27
Welzijn	30
Jeugd en jeugdzorg	33
Financieel overzicht - programma 2 - Zorgzaam & Veilig	37
Programma 3: Wonen & Leefomgeving	38
Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	39
Onderwijshuisvesting	41
Openbare ruimte	43
Mobiliteit	45
Energie en circulariteit	47
Natuur en water	49
Financieel overzicht - programma 3 - Wonen & Leefomgeving	51
Programma 4: Leren, Werken & Ontwikkelen	52
Economie	53
Arbeidsmarkt	56
Bestaanszekerheid	58
Onderwijsbeleid	61
Cultuur	63
Sport	66
Financieel overzicht - programma 4 - Leren, Werken & Ontwikkelen	70
Programma 5: Algemene zaken & Middelen	71
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	72
Organisatie en ondersteuning (overhead)	73
Financieel overzicht - programma 5 - Algemene zaken & Middelen	76

Paragrafen.....	77
Paragraaf 1: Lokale heffingen	78
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	87
Paragraaf 3: Financiering	94
Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen	98
Paragraaf 5: Verbonden partijen	113
Paragraaf 6: Grondbeleid	137
Paragraaf 7: Bedrijfsvoering.....	140
Paragraaf 8: Subsidieverstrekingen	142
Paragraaf 9: Wet Open Overheid	146
Paragraaf 10: Masterplan en NPR	147

Begroting 2027 in één oogopslag

Aantal inwoners 2026:
78.370

in

Inkomsten
2027

Lokale heffingen

	OZB	€ 24.894.000
	Rioolheffing	€ 12.200.000
	Afvalstoffenheffing	€ 13.030.000
	Leges	€ 5.804.000
	Parkeerbelasting	€ 3.762.000
	Reclamebelasting	€ 768.000
	Marktgelden	€ 58.000
	Toeristenbelasting	€ 996.000
	Precariobelasting	€ 232.000

Overige inkomsten

	Opbrengst grondexploitatie	€ 48.769.000
	Opbrengst vastgoed (huur en verkoop)	€ 3.413.000
	Penvoerderschap Jeugd	€ 7.506.000
	Opbrengsten overheidsinstellingen	€ 4.356.000
	Rente en dividendopbrengsten	€ 967.000
	Overige opbrengsten	€ 7.142.000

431
miljoen

=

9
miljoen

+

114
miljoen

+

141
miljoen

+

120
miljoen

+

47
miljoen

Programma 1

	totaal	per inwoner
Algemene bestuurlijke zaken	€ 4.353.000	€ 56
Regionale representatie en samenwerking	€ 1.095.000	€ 14
Dienstverlening en participatie	€ 3.327.000	€ 42

Programma 2

Openbare orde, veiligheid en preventie	€ 13.718.000	€ 175
Leefbare buurten en dorpen	€ 5.715.000	€ 73
Gezondheid en zorg	€ 34.378.000	€ 439
Welzijn	€ 10.356.000	€ 132
Jeugd en jeugdzorg	€ 49.935.000	€ 637

Programma 3

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	€ 61.431.000	€ 784
Onderwijshuisvesting	€ 6.543.000	€ 83
Openbare ruimte	€ 33.678.000	€ 430
Mobiliteit	€ 4.442.000	€ 57
Energie en circulariteit	€ 6.214.000	€ 79
Natuur en water	€ 28.209.000	€ 360

Programma 4

Economie	€ 4.859.000	€ 62
Arbeidsmarkt	€ 17.259.000	€ 220
Bestaanszekerheid	€ 75.201.000	€ 962
Onderwijsbeleid	€ 9.001.000	€ 115
Cultuur	€ 6.864.000	€ 88
Sport	€ 6.611.000	€ 84

Programma 5

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 9.071.000	€ 116
Organisatie en ondersteuning (overhead)	€ 38.143.000	€ 487

Inkomsten 2027	Begroot resultaat
Uitgaven 2027	

4
miljoen

Aanbiedingsnota

Voor u ligt de Programmabegroting 2027. Met het Coalitieakkoord en Collegeprogramma *We doen het samen* is een duidelijke koers uitgezet voor de bestuursperiode 2026-2030. In deze begroting vertalen wij die koers naar concrete doelen, activiteiten en investeringen voor het komende jaar. Daarbij bouwen wij voort op de basis die de afgelopen jaren is gelegd met RSD40, het Nationaal Programma Roosendaal (NPR) en het Masterplan Roosendaal.

Bouwen aan structurele verbetering

Roosendaal is een gemeente met karakter: gebouwd door mensen die aanpakken, die samen optrekken en die steeds opnieuw verder bouwen. Die veerkracht hebben we de komende jaren hard nodig.

Want de opgaven waarvoor we staan zijn groot. Meer dan de helft van de stad valt binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. En daarachter zitten echte verhalen. Van kinderen die minder kansen krijgen. Van gezinnen met geldzorgen. Van inwoners met gezondheidsproblemen. Van buurten waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staan.

We staan op een kantelpunt. Als we langer afwachten dan worden problemen groter. Daarom werken wij aan één aanpak, sociaal, fysiek en economisch tegelijk. We zetten in op bestaanszekerheid, sterke buurten, gezonde kinderen, werk, onderwijs, woningen, bereikbaarheid, sport, cultuur en welzijn. We pakken niet alleen symptomen aan, maar bouwen aan structurele verbetering.

We staan dus voor een investeringsopgave om er samen voor te zorgen dat Roosendaal er straks beter voorstaat dan nu. Als we nu niets doen, worden problemen groter. Dan groeit de druk op jeugdzorg, Wmo, schuldhulp, veiligheid, onderwijs en de openbare ruimte. Keuzes uitstellen zorgt ervoor dat de rekening doorschuift naar de toekomst.

We leggen de basis voor het Roosendaal van morgen. We versterken de randvoorwaarden, uitvoeringskracht en organisatievermogen voor het realiseren van projecten die op langere termijn bijdragen aan betere kansen, betere leefbaarheid en een sterkere economie. Langs de lijn van het coalitieakkoord werken we aan een toekomstbestendig Roosendaal. We investeren ongelijk voor gelijke kansen en zetten de beweging in van zorg naar welzijn.

We investeren in woningen, bereikbaarheid, energie-infrastructuur, economie en sociaal-maatschappelijke voorzieningen. We zorgen ervoor dat Roosendaal kan blijven groeien en niet stilstaat. Daarom werken we aan voldoende ruimte op het elektriciteitsnet, zodat nieuwe woningen en bedrijven kunnen worden aangesloten. In bijvoorbeeld de Wouwse Weide, Spoor C, Westrand en Stationskwartier. Ook verbeteren we de bereikbaarheid van de stad met een nieuwe hoofdwegenstructuur, waarbij lopen, fietsen, openbaar vervoer en autoverkeer goed op elkaar aansluiten. Daarnaast richten we ons op bedrijven die passen bij de economie van de toekomst en bijdragen aan een sterk ondernemingsklimaat. Dit is in lijn met de door de gemeenteraad vastgestelde Economische Agenda Roosendaal 2040.

Verder zetten we de ingezette investeringen in voorzieningen voort die bijdragen aan ontmoeting en een aantrekkelijk Roosendaal, zoals De Kring, zwembad De Stok en kinderboerderij Minnebeek. En vergeet niet de grote investeringen die we doen in bijvoorbeeld de Verbindingsweg Tolberg, onderwijshuisvesting en een nieuwe sporthal. Daarnaast blijven we investeren in bestaande wijken via reconstructies vanuit de meerjarige onderhoudsplanning.

Het is nodig om middelen vrij te maken

Om de ambities uit het collegeprogramma, RSD40 en het NPR ook op langere termijn uitvoerbaar te houden, zijn in deze begroting keuzes gemaakt die leiden tot een betere financiële positie. We prioriteren, temporiseren waar nodig en begroten realistischer. Altijd met oog voor onze ambities. Maar besparen alleen is niet genoeg. Als we de sociaaleconomische pijn die onze inwoners voelen echt willen verminderen, dan moeten we ook onze inkomsten vergroten. Dan pas kunnen we investeren in structurele verbeteringen.

De keuzes die we maakten in deze begroting maakten we in lijn met de afspraken in het coalitieakkoord: we sturen bij binnen bestaand beleid (budgetdiscipline), prioriteren of temporiseren ambities met beperktere maatschappelijke of financiële opbrengst. We zetten inkomsten-maatregelen in en hierbij proberen we het Masterplan en NPR-projecten te ontzien.

Financieel beeld

Het financiële meerjarenbeeld voor onze gemeente ziet er als volgt uit:

Financieel beeld (* € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Uitgangspunt begroting	-965	-6.221	-7.842	-10.173
Doorwerking bestuursrapportage	-5.448	-5.552	-5.563	-5.584
Autonome ontwikkelingen	-874	-472	-69	-69
Saldo financiële uitgangspositie	-7.287	-12.245	-13.474	-15.826
Septemercirculaire	1.012	946	1.442	1.630
Investeringsen	-11.541	-12.870	-14.008	-13.754
Bijsturen binnen bestaand beleid	12.181	12.427	12.797	11.481
Prioriteren en temporiseren van ambities	1.798	960	1.159	1.159
Saldo voor inkomsten verhogen	-3.837	-10.782	-12.084	-15.310
Inkomsten verhogen	7.754	9.917	10.485	11.064
Regulier begrotingssaldo	3.917	-866	-1.598	-4.245
Saldo incidentele baten en lasten	-3.045	-1.561	-428	-746
Structureel begrotingssaldo	872	-2.427	-2.026	-4.991

De financiële uitgangspositie is afgelopen periode verslechterd. Deze ontwikkeling wordt met name veroorzaakt door diverse autonome ontwikkelingen. Denk hierbij aan de effecten uit de Jaarrekening 2025 en Eerste Bestuursrapportage 2026 en de Meicirculaire 2026. Loon-, prijs- en renteontwikkelingen hebben een negatief effect op het begrotingssaldo. De Septemercirculaire pakt wel positief uit. Daarnaast vragen de investeringen uit het coalitieakkoord en collegeprogramma om aanvullende ruimte.

Om deze opgave op te vangen, is eerst binnen het bestaande beleid bijgestuurd. Budgetten zijn realistischer geraamd, middelen en capaciteit worden gericht ingezet en binnen het sociaal domein is een inschatting gemaakt van de besparingen als gevolg van de verdere beweging van zorg naar welzijn. Daarnaast zijn ambities geprioriteerd of getemporiseerd, waarbij het Nationaal Programma Roosendaal en het Masterplan Roosendaal zoveel mogelijk zijn ontzien. Deze maatregelen alleen zijn niet voldoende om onze ambities financieel mogelijk te maken en tegelijkertijd tot een sluitende begroting te komen. Daarom nemen we ook maatregelen aan de inkomstenkant. Daarbij kiezen we voor een evenwichtige verdeling van de lasten over inwoners, ondernemers, bezoekers en gebruikers van gemeentelijke voorzieningen.

Na verwerking van alle maatregelen sluit de begroting 2027 met een positief regulier saldo van € 3,9 miljoen en een structureel positief saldo van € 0,9 miljoen. Vanaf 2028 blijven echter structurele tekorten bestaan, oplopend tot € 5,0 miljoen in 2030. De financiële positie vraagt daarom ook de komende jaren om realistisch begroten, actief risicomanagement en tijdige bijsturing. Bij de voorbereiding van de Kadernota 2028 zijn nadere keuzes nodig om de investeringsruimte te behouden en de reservepositie te versterken. Om ook tijdens de investeringsperiode richting 2040 financiële veerkracht en flexibiliteit te behouden.

Nadere toelichting op de verschillende onderdelen uit het financiële beeld is opgenomen in de Financiële begroting.

Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Roosendaal in zijn vergadering van 5 november 2026.

De griffier,

De voorzitter,

E. van der Mark

E. van Merrienboer

Leeswijzer

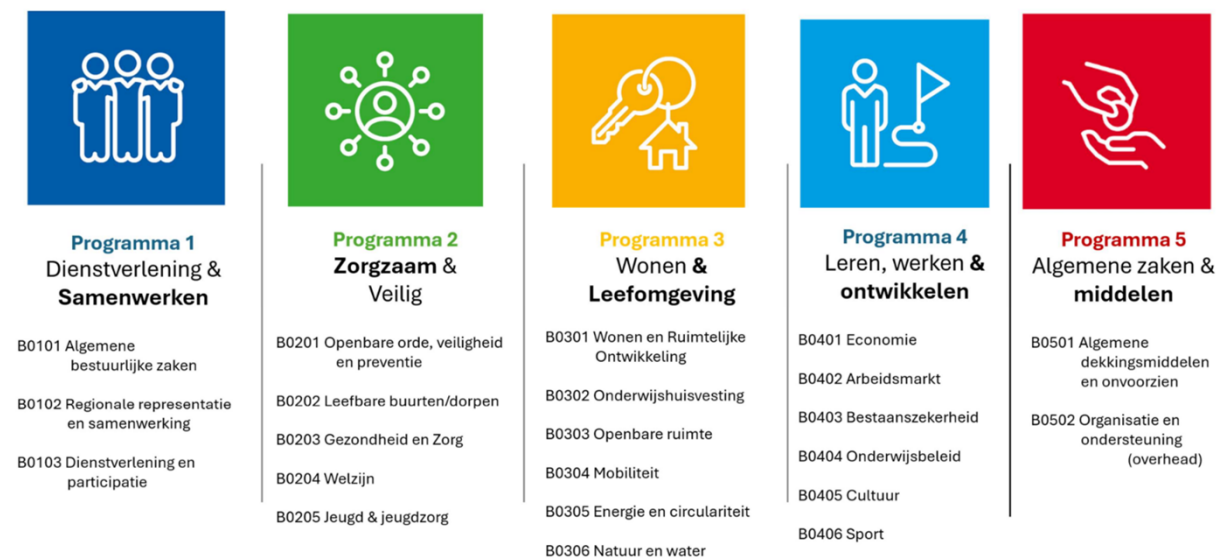
Hierbij presenteren wij de Programmabegroting 2027. In dit document beschrijven wij wat we de komende jaren willen bereiken, welke activiteiten we daarvoor uitvoeren en welke financiële middelen hiervoor beschikbaar zijn. Met deze begroting legt het college de beleidsvoornemens en financiële kaders voor aan de gemeenteraad.

Deel 1: Programmabegroting

Deze bestaat uit twee onderdelen:

De vijf programma's

De begroting is opgebouwd uit vijf programma's. Met ingang van de begroting 2027 werken we met een nieuwe programma-indeling. Dit is geen koerswijziging, maar een doorontwikkeling van de bestaande structuur. De nieuwe indeling sluit beter aan bij de maatschappelijke opgaven van Roosendaal, de strategische ambities uit het Nationaal Programma Roosendaal en het Masterplan RSD40, en de manier waarop we hier als organisatie integraal aan werken. Door samenhangende beleidsvelden bij elkaar te brengen, ontstaat een logischere en beter leesbare begroting. Hieronder een overzicht de programma-indeling.

Vanaf begrotingsjaar 2027 worden reserves toegerekend aan het programma waarvoor zij inhoudelijk zijn ingesteld en ingezet. Hiermee ontstaat een beter inzicht in de relatie tussen de programma's en de beschikbare financiële middelen. Tot en met 2026 werden alle reserves administratief verantwoord binnen programma 6 Betalen en Financieren, ongeacht het beleidsveld of programma waarop de reserve betrekking had. Door de nieuwe werkwijze sluiten de baten en lasten van reserves beter aan bij de inhoudelijke opgaven binnen de afzonderlijke programma's.

Per beleidsveld beschrijven we eerst het beoogde maatschappelijk effect. Vervolgens geven we inzicht in de voorgenomen prestaties aan de hand van de drie W-vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

Paragrafen

Hier komen onder andere de verplichte paragrafen aan bod. Deze geven inzicht in onder andere de financiële positie, risico's, bedrijfsvoering, verbonden partijen en lokale heffingen. Vanaf deze begroting is hier ook een paragraaf opgenomen over het Masterplan en NPR.

Deel 2: Financiële begroting

Dit deel bevat de financiële uitwerking van de begroting. Hierin zijn onder andere het overzicht van baten en lasten, de financiële positie van de gemeente en de meerjarige financiële ontwikkelingen opgenomen. Daarnaast bevat dit hoofdstuk de uiteenzetting van de financiële gevolgen van het voorgenomen beleid en een toelichting op de belangrijkste uitgangspunten en ramingen.

Programma 1 Dienstverlening & Samenwerken

Algemene bestuurlijke zaken

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners, ondernemers en bezoekers ervaren in 2040 Roosendaal als een aantrekkelijke, gastvrije en toekomstbestendige gemeente. Zij profiteren van een sterke gemeenschap, een prettige woon- en leefomgeving, kansen voor werk, leren en ontwikkeling, en een breed aanbod aan voorzieningen, recreatie en ontmoeting. Hierdoor voelen mensen zich verbonden met Roosendaal, kunnen zij zich optimaal ontwikkelen en dragen zij actief bij aan een vitale en krachtige samenleving.

Wat willen we bereiken?

Het vergroten van de trots op Roosendaal en het versterken van een herkenbare identiteit

Wat gaan we hiervoor doen?

- We dragen het Verhaal van Roosendaal actief uit in communicatie, evenementen en representatie van de gemeente
- We brengen de geschiedenis, tradities en eigenheid van Roosendaal onder de aandacht.
- We maken de successen, initiatieven en prestaties van inwoners, ondernemers en verenigingen zichtbaar. Dit sluit aan bij de boodschap dat Roosendaal is gebouwd, gevormd en gemaakt door Roosendalers.

Wat willen we bereiken?

Het versterken van betrokkenheid, gemeenschapszin en samenwerking tussen inwoners, organisaties en ondernemers door middel van participatie

Wat gaan we hiervoor doen?

- We stimuleren ontmoeting en samenwerking tussen inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisatie.
- We ondersteunen bewonersinitiatieven en vrijwilligersactiviteiten.
- We organiseren participatieprocessen waarbij inwoners meedenken over ontwikkelingen in de gemeente.
- We ondersteunen activiteiten die bijdragen aan sociale cohesie in stad, wijken en dorpen.
- We benutten culturele diversiteit en bevorderen we verbinding tussen verschillende groepen
- We versterken samenwerking tussen gemeente, inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke partners
- We blijven het verhaal tussentijds valideren onder inwoners, betrokkenen en belanghebbenden.

Wat willen we bereiken?

Positieve positionering van Roosendaal

Wat gaan we hiervoor doen?

- We laten het Verhaal als basis dienen voor een te ontwikkelen merkenstrategie met een herkenbaar merk Roosendaal als doel.
- We linken het verhaal aan de majeure opgaven die in Roosendaal bepaald zijn, zodat het geïntegreerd wordt in de aanpak en communicatie vanuit deze opgaven.

- We dragen het verhaal actief uit, zowel intern richting de gemeentelijke organisatie als extern richting betrokkenen en belanghebbenden, met als doel zoveel mogelijk ambassadeurs te werven voor het Verhaal van Roosendaal

Wat willen we bereiken?

Optreden als goede gastheer bij verschillende bijeenkomsten

Wat gaan we hiervoor doen?

- We schenken op gepaste wijze aandacht aan het herdenken en vieren in onze gemeente.
- We ontvangen inwoners en instanties bij ceremoniële aangelegenheid op gepaste wijze en waarderen onze inwoners
We geven o.a. aandacht aan jubilea: 50, 60, 65 en 70 jarige huwelijken en 100 en 100 + jarigen, het stimuleren aanvragen Koninklijke onderscheidingen, Roosenspeld, Jongerenroos en Bruggenbouwer.

Wat willen we bereiken?

We versterken het relatiebeheer met (overheids)instanties en overige partners van de gemeente

Wat gaan we hiervoor doen?

- We organiseren bijeenkomsten met bewindspersonen en belangrijke partners van de gemeente.
- We maken gebruik van bestaande evenementen om relaties te versterken.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene bestuurlijke zaken	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	6.437	4.295	4.353	4.250	4.320	4.344
Baten	8					
Saldo	-6.430	-4.295	-4.353	-4.250	-4.320	-4.344

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.1 Bestuur	-6.430	-4.295	-4.353	-4.250	-4.320	-4.344
0.10 Mutaties reserves						
Saldo	-6.430	-4.295	-4.353	-4.250	-4.320	-4.344

Regionale representatie en samenwerking

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners en bedrijven profiteren van een sterke regio met meer kansen, voorzieningen en toekomstbestendigheid.

Wat willen we bereiken?

Versterken regionale positie

Door het versterken van de positie in de regio kan de gemeente invloed uitoefenen op beleid en ontwikkelingen die van belang zijn voor Roosendaal. Daarnaast biedt samenwerking toegang tot kennis, innovatie, gezamenlijke projecten en financieringsmogelijkheden. Door krachten te bundelen met andere overheden en partners ontstaan schaalvoordelen en kan effectiever worden ingespeeld op maatschappelijke en ruimtelijke opgaven van de toekomst. Zo wordt de positie van Roosendaal versterkt en kunnen regionale kansen beter worden benut voor de stad en haar inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Vertegenwoordigen van Roosendaalse belangen in regionale en landelijke overlegstructuren.
- Uitvoeren van lobby- en public affairsactiviteiten richting Rijk, provincie en regionale partners.

Wat willen we bereiken?

Realiseren van gezamenlijke regionale meerwaarde

Wat gaan we hiervoor doen?

- Ontwikkelen en uitvoeren van regionale agenda's en uitvoeringsprogramma's.
- Samenwerken aan regionale opgaven op het gebied van wonen, economie, mobiliteit, jeugd/jeugdzorg, energie en brede welvaart.
- Initiëren en ondersteunen van gezamenlijke projecten.
- Bevorderen van kennisdeling en innovatie tussen gemeenten en partners.
- Afstemmen van regionale investeringen en ontwikkelingen met lokale ambities.

Wat willen we bereiken?

Benutten van regionale kansen voor Roosendaal

Regionale kansen kunnen worden benut door middel van samenwerking, in het bijzonder binnen de Stedelijke Regio West Brabant samen met het REWIN en de EBWB, en strategische initiatieven.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Uitvoering Regionale Investeringsagenda van de SRWB aan de hand van de (nog vast te stellen) werkagenda voor de periode vanaf 2027.
- Afronden overheveling taken economie afkomstig van de Regio West-Brabant (RWB) naar de samenwerking SRWB-REWIN-EBWB.
- Samenwerking Stedelijke Regio West-Brabant met Rijk en Provincie ter realisatie van de economische agenda van EBWB.
- Verwerven van externe middelen en subsidies.

- Aansluiten bij regionale investeringsagenda's.
- Koppelen van regionale programma's aan lokale opgaven.
- Stimuleren van samenwerking tussen overheid, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke partners.
- Volgen en benutten van kansen die voortkomen uit regionale ontwikkelingen en beleidsprogramma's.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Regionale representatie en samenwerking	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	888	1.140	1.095	1.122	1.149	1.149
Baten	162	246	133	139	139	139
Saldo	-726	-894	-962	-983	-1.010	-1.010

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.1 Bestuur	-726	-894	-962	-983	-1.010	-1.010
Saldo	-726	-894	-962	-983	-1.010	-1.010

Dienstverlening en participatie

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners voelen zich gehoord, betrokken en hebben vertrouwen in hun gemeente.

Dienstverlening, participatie en communicatie vormen belangrijke randvoorwaarden voor het versterken van de lokale democratie en het vertrouwen tussen gemeente en samenleving. Ook zijn deze randvoorwaarden belangrijk voor het realiseren van onze ambities (RSD40, Masterplan en NPR) en vormen de basis van onze manier van werken.

Wat willen we bereiken?

Verbinding met en kracht van inwoners

We werken vanuit één samenhangende aanpak waarin dienstverlening, communicatie en participatie elkaar versterken. De inwoner staat hierbij centraal en we denken van buiten naar binnen om zo de verbinding met de inwoner te versterken.

- We investeren in participatie toegesneden op betrokkenen bij een project conform ons beleid. Inwoners willen actief betrokken worden bij ontwikkelingen in hun gemeente en zoeken ruimte om mee te denken en mee te doen. Zij hebben zelf veel ideeën om hun leefomgeving te verbeteren.
- We investeren opnieuw in inwonerskracht.
We investeren opnieuw in inwonerskracht door o.a. onze subsidie Inwonersinitiatieven en de campagne 'Het Begint met een Idee'.

Wat willen we bereiken?

Begrijpelijke communicatie

Communicatie is een strategisch instrument dat bijdraagt aan vertrouwen, gedragsverandering en het realiseren van maatschappelijke opgaven. Begrijpelijke communicatie is de standaard in al ons handelen, niet alleen in tekst maar ook in processen en contactmomenten. Communicatie begint aan de voorkant van beleid en opgaven en stuurt op gedrag en verwachtingen (niet alleen informeren).

- Informatie bieden wij in Direct Duidelijke taal aan om zoveel mogelijk mensen de kans te bieden om laagdrempelig met ons als gemeente in contact te zijn en wij met hen.
- Informatie die noodzakelijk is om volwaardig deel te kunnen nemen aan de maatschappij maken we voor internationale werknemers die werkzaam of woonachtig zijn in de gemeente Roosendaal makkelijker vindbaar.

Wat willen we bereiken?

Versterken van vertrouwen via openheid

We zetten open communicatie in ter versterking van vertrouwen en draagvlak voor maatschappelijke opgaven. Door middel van open en pro-actieve communicatie waar mogelijk managen wij verwachtingen en dragen wij bij aan de betrokkenheid en het vertrouwen van inwoners en partners.

- Wij volgen en implementeren wetgeving met betrekking tot openheid, goed bestuur, informatie en communicatie.
- Wij redeneren van buiten naar binnen en verwerken de behoeften aan informatie in ons werk.
- Participatie, communicatie en dienstverlening vragen om datagedreven werken. Dit betekent monitoring, analyse en een lerende organisatie om op maat in te spelen op de leefwereld.

Wat willen we bereiken?

Inclusieve participatie; het bereiken van het stille midden

We willen doelgroepen bereiken die minder vanzelfsprekend meedoen of gehoord worden om hun stem ook mee te wegen in beleid en besluitvorming.

- Het experimenteren met innovatieve vormen van communicatie en participatie.
Het experimenteren met innovatieve vormen van communicatie en participatie helpt ons om een brede en diverse groep inwoners te bereiken, waaronder het stille midden. Zo zorgen we ervoor dat meer perspectieven worden meegenomen in beleid en besluitvorming en versterken we inclusieve democratische ontwikkeling en goed bestuur.
- Verder ontwikkelen en ondersteunen op de juiste momenten en wijze.
De uitvoering van participatie vraagt om verdere ontwikkeling en ondersteuning in de organisatie om participatie op de juiste momenten en wijze in te zetten.
- We zetten breed in op burgerschap en jongerenparticipatie.
Jongeren vormen de toekomst van onze gemeente en hun perspectief is onmisbaar voor goed toekomstgericht beleid.
- We hebben extra aandacht voor participatie voor het Masterplan en NPR.
Juist bij deze complexe vraagstukken is participatie en communicatie essentieel om tot beter onderbouwde en uitvoerbare keuzes te komen.

Wat willen we bereiken?

Investeren in dienstverlening

De komende vier jaar zetten wij in op verdergaande professionalisering van onze dienstverlening. Dit in het belang van onze inwoners en ondernemers, zodat zij goed geholpen worden via het contactkanaal van hun keuze, maar ook om efficiënter te gaan werken. Ook efficiënt ingerichte processen dragen bij aan een vlotte en duidelijke dienstverlening aan inwoners en ondernemers.

- Wij professionaliseren en innoveren onze persoonlijke en digitale dienstverlening. Uitgangspunt hierbij is: Digitaal waar het kan en persoonlijk contact is altijd mogelijk.
- We willen dat onze dienstverlening gastvrij, betrouwbaar, toegankelijk, begrijpelijk en op tijd is.
Onze inwoners moeten ervan uit kunnen gaan dat ze ongeacht het gebruikte loket of kanaal een compleet en eenduidig antwoord krijgen.
- Om efficiëntere dienstverlening te kunnen bieden blijven wij in de komende vier jaar inzetten op professionalisering van portfoliomanagement, project- en procesmanagement.

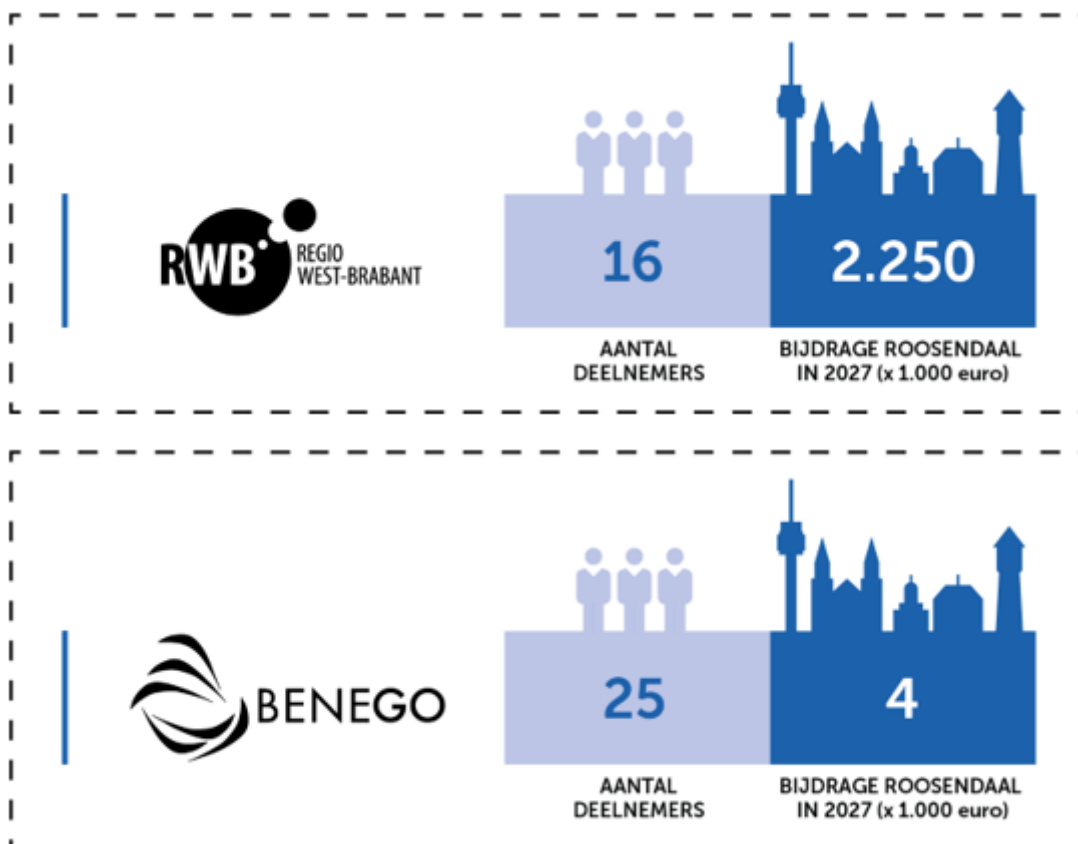
Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dienstverlening en participatie	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	4.377	4.655	3.327	3.172	3.218	3.270
Baten	1.860	1.948	2.075	1.981	2.005	2.005
Saldo	-2.517	-2.707	-1.252	-1.191	-1.214	-1.265

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.2 Burgerzaken	-827	-1.175	-551	-482	-519	-570
0.4 Overhead	-1.690	-1.532	-701	-709	-695	-695
Saldo	-2.517	-2.707	-1.252	-1.191	-1.214	-1.265

Gemeenschappelijke regelingen

Als gemeenten samen een organisatie oprichten om voor diezelfde gemeenten taken uit te voeren, noemen we dat een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De deelnemende gemeenten bepalen het beleid en de GR voert dit beleid uit. Ook Roosendaal besteedt een aantal taken uit. In het kader van dit programma hebben we taken belegd bij de onderstaande GR'en. Voor een nadere toelichting op de GR'en verwijzen we naar Paragraaf 5 Verbonden partijen.

Financieel overzicht - programma 1 - Dienstverlening & Samenwerken

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Algemene bestuurlijke zaken	6.437	4.295	4.353	4.250	4.320	4.344
	Regionale representatie en samenwerking	888	1.140	1.095	1.122	1.149	1.149
	Dienstverlening en participatie	4.377	4.655	3.327	3.172	3.218	3.270
Totaal		11.703	10.090	8.776	8.543	8.687	8.763
Baten	Algemene bestuurlijke zaken	8					
	Regionale representatie en samenwerking	162	246	133	139	139	139
	Dienstverlening en participatie	1.860	1.948	2.075	1.981	2.005	2.005
Totaal		2.029	2.194	2.208	2.120	2.144	2.144
Saldo		-9.673	-7.896	-6.568	-6.423	-6.544	-6.619

Programma 2
**Zorgzaam
& Veilig**

Openbare orde, veiligheid en preventie

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 is Roosendaal een veilige en prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren. Een samenleving waarin:

- Inwoners en ondernemers weerbaar zijn, zich beschermd en zich veilig voelen;
- Overlast en criminaliteit zo veel als mogelijk voorkomen wordt en waarin aanwezige overlast en criminaliteit stevig aangepakt wordt.

Wij zetten ons in voor de veiligheid van onze inwoners, met als doel dat iedereen zich veilig voelt in de eigen leefomgeving. Samen met onze inwoners en diverse partners werken wij aan een veilige en aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren. Waar nodig nemen wij het voortouw en waar mogelijk ondersteunen wij initiatieven. Preventie staat daarbij centraal, gecombineerd met een daadkrachtige aanpak wanneer de situatie daarom vraagt. Wij streven naar een weerbare samenleving waarin inwoners zich beschermd voelen en vertrouwen hebben in hun omgeving. Overlast en criminaliteit worden zoveel mogelijk voorkomen en, wanneer deze zich voordoen, consequent en doortastend aangepakt. Wij kiezen voor een evenwichtige aanpak waarin preventie, repressie en (na)zorg elkaar versterken. Vanuit de thema's van het 'Integraal Veiligheidsplan De Markiezaten 2027-2030' trachten we deze maatschappelijke effecten te bereiken.

Wat willen we bereiken?

We dragen bij aan een veilige leefomgeving waar inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Roosendaal het prettig vinden om te verblijven en te ondernemen

Wijkveiligheid gaat over de beleving én feitelijke veiligheid in de directe leefomgeving van onze inwoners. De wijk is de plek waar overlast wordt gevoeld, waar sociale netwerken ontstaan en waar signalen van criminaliteit en zorgproblematiek als eerste zichtbaar zijn. Een veilige wijk draagt direct bij aan de kwaliteit van leven én aan vertrouwen in de overheid.

Onze toezichthouders zijn in het netwerk actief en zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte. Hierdoor fungeren zij als ogen en oren ten behoeve van de veiligheid op straat en in de wijken. Hier spreken zij mensen aan op hun verantwoordelijkheid en treden zij handhavend op als dat nodig is. Het gaat om maatwerk: zacht waar het kan, hard waar het moet.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We houden, volgens de 'Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024', toezicht op het handhaven van wet- en regelgeving met betrekking tot de bebouwde en onbebouwde leefomgeving.
We richten ons op bescherming en verbetering van de leefomgeving, in het bijzonder ten behoeve van de leefbaarheid in de focusgebieden van het 'Nationaal Programma Roosendaal'. Het gaat hier om taken die in de Omgevingswet aan de gemeente zijn opgedragen. Daarnaast vallen taken uit de Algemene plaatselijke verordening en bijzondere wetten (zoals de Alcoholwet) er ook onder.
- We zetten in op het vergroten van de zichtbaarheid van onze toezichthouders (zoals onze boa's).
Door hen beter in de samenleving te positioneren en hun aanspreekbaarheid en zichtbaarheid te verhogen, zorgen we ervoor dat signalen vanuit de samenleving professionals eerder bereiken. Ook kunnen zij hen handvatten of een handelingskader bieden.
- We werken aan een gerichte inzet van onze toezichthouders op aandachtsgebieden.
- We organiseren voorlichtingen, trainingen en campagnes over onderwerpen die op dat moment aandacht vragen.
Dit is vooral gericht op het vergroten van bewustwording en meldings- en aangiftebereidheid. Hierbij hoort een proactieve manier van communiceren via verschillende online en offline kanalen.

- We ondersteunen buurtpreventieteams en andere burgerinitiatieven gericht op het vergroten van de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid in de buurt.
- We plegen interventies in de openbare ruimte die het veiligheidsgevoel van inwoners positief beïnvloeden en ongewenst gedrag ontmoedigen.
Zoals het (her)inrichten van de openbare ruimte en het toepassen van cameratoezicht.

Wat willen we bereiken?

Terugdringen van criminaliteit en de ondermijnende effecten daarvan

De ondermijnende effecten van de georganiseerde criminaliteit kenmerken zich door de toenemende verwevenheid van de onderwereld (illegale sectoren zoals drugsproductie, mensenhandel en witwassen) met de bovenwereld (legale sectoren zoals horeca, recreatieparken en vastgoed). Deze verwevenheid verstoort de basisprincipes van de samenleving, tast de integriteit van legale sectoren aan en verzwakt de rechtsstaat, waardoor criminele activiteiten moeilijker te detecteren en aan te pakken zijn.

Mensenhandel is een ernstige vorm van ondermijnende criminaliteit en een grove schending van de mensenrechten. Slachtoffers worden door dwang, geweld, misleiding, afhankelijkheid of als gevolg van een kwetsbare positie misbruikt, onder meer via seksuele, arbeids- of criminele uitbuiting. Slachtoffers durven uit angst, schaamte of afhankelijkheid vaak geen hulp te zoeken of aangifte te doen. Het is een haaldelict.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We voeren (integrale) controles uit op risicolocaties, branches en panden waar signalen van ondermijning aanwezig zijn.
Daarbij zetten we bestuurlijke instrumenten actief in, zoals de Wet Bibob, artikel 13b van de Opiumwet en lasten onder dwangsom bij drugshandel.
- We dragen signalen aan voor RIEC-casuïstiek en handhavingsknelpunten.
Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het afpakken van ongebruikelijk bezit en het signaleren van mogelijke witwasconstructies. We leveren actief een bijdrage aan lopende RIEC-casussen.
- We zetten in op datagedreven werken, zodat informatie beter wordt geanalyseerd en patronen zichtbaar worden.
- We pakken mensenhandel casuïstiek integraal op en voeren gezamenlijk (met ketenpartners) controles uit.
Iedere partner benut zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om mensenhandel aan te pakken en slachtoffers daarvan de juiste hulp en passende zorg aan te bieden.
- We trainen professionals gericht op de preventie en aanpak van mensenhandel door hen te voorzien van actuele kennis en kunde hierover.

Wat willen we bereiken?

Voorkomen c.q. tegengaan van overlast en gevoelens van onveiligheid door bijv. (jeugd-) overlast, (jeugd-)criminaliteit, mensen met verward gedrag

In onze gemeente hebben we steeds vaker te maken met mensen met verward of onbegrepen gedrag, die zorg nodig hebben én soms ook overlast of onveiligheid veroorzaken. Het gaat vaak om mensen met een combinatie van problemen, zoals psychische kwetsbaarheid, verslaving, een verstandelijke beperking of sociale problemen. De meeste mensen zijn niet gevaarlijk, maar wanneer passende ondersteuning ontbreekt of situaties escaleren, kan dit leiden tot overlast, onveiligheid en problemen in de buurt.

Jeugdveiligheid is een belangrijk aandachtspunt. De leefwereld van jongeren speelt zich af binnen verschillende, met elkaar verbonden domeinen: school, straat, thuis en online. Ontwikkelingen binnen één domein werken vaak direct door in een ander domein. Een integrale benadering is daarom noodzakelijk.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We willen problemen eerder zien en sneller hulp inschakelen, zodat situaties niet erger worden. Binnen het district is hiervoor een stevige basis aanwezig in de vorm van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Dit multidisciplinaire netwerk richt zich op kwetsbare inwoners en zorgmijders en vormt een belangrijk fundament onder de aanpak.
- Naar één integrale keten van zorg en veiligheid.
- Gemeente, politie en zorgorganisaties werken steeds nauwer samen als één team rond inwoners. Zorg en veiligheid functioneren hierbij als één continuüm van signalering, interventie, stabilisatie en herstel. Het uitgangspunt is gezamenlijk handelen rondom de inwoner, gericht op het voorkomen van escalatie en het tijdig organiseren van passende ondersteuning.
- We versterken de samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, leerplicht, jongerenwerk, politie en zorgpartners, zodat signalen eerder worden gedeeld en integraal kunnen worden opgepakt. Deskundigheidsbevordering voor onderwijsprofessionals gericht op het herkennen van signalen van schooluitval, criminele beïnvloeding, ondermijning en jeugdcriminaliteit is hiervan onderdeel.
- We stimuleren de inzet van preventieve en weerbaarheidsversterkende programma's binnen het onderwijs, gericht op het voorkomen van jeugdcriminaliteit, online risico's en negatieve groepsinvloeden.
- We blijven inzetten, mede in samenhang met 'Preventie met Gezag', op de persoonsgerichte aanpak (PGA) van 8 tot 27 jarigen.

Wat willen we bereiken?

Inwoners zijn weerbaar en voorbereid op rampen en crises

Heftige gebeurtenissen zoals overstromingen, extreme hitte, droogte en natuurbranden zien we steeds vaker, soms ver weg maar ook dichterbij huis. De frequentie én de impact van dit soort incidenten nemen toe. Daarom wordt het steeds belangrijker om ons hier beter op voor te bereiden: door risico's eerder te herkennen, de gevolgen zoveel mogelijk te beperken en ervoor te zorgen dat samenleving en overheid na een incident snel weer kunnen herstellen.

De groeiende geopolitieke spanningen onderstrepen de noodzaak om onze samenleving weerbaar te maken ten aanzien van (langdurige) verstoringen, zoals stroomuitval en cyberaanvallen. Het vraagt om een brede en samenhangende aanpak om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te vergroten. Hierbij is samenwerking tussen de gehele gemeentelijke organisatie, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties essentieel. De bevordering van weerbaarheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid die alle lagen van de samenleving raakt en om integrale betrokkenheid vraagt.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We zorgen samen met de veiligheidsregio voor een adequaat en passend crisisplan, waarin niet alleen de reguliere crisistypen zijn opgenomen, maar ook de aanpak van nieuwe soorten incidenten en crises.
- Zelf- en samenredzaamheid worden gestimuleerd door gerichte voorlichting.

Hierbij krijgen inwoners en (maatschappelijke) organisaties concreet handelingsperspectief over hoe zij zich kunnen voorbereiden op, en wat zij kunnen doen bij, langdurige verstoringen.

- We gaan aan de slag met het opzetten en inrichten van noodsteunpunten als fysieke locaties binnen de gemeente, waar inwoners bij langdurige verstoring van vitale voorzieningen terecht kunnen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Openbare orde, veiligheid en preventie	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	12.892	13.580	13.718	14.105	14.577	15.169
Baten	426	483	455	181	185	185
Saldo	-12.466	-13.096	-13.263	-13.924	-14.393	-14.985

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.10 Mutaties reserves			278			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-6.325	-6.397	-6.539	-6.756	-6.979	-7.474
1.2 Openbare orde en veiligheid	-6.141	-6.699	-7.001	-7.168	-7.414	-7.510
Saldo	-12.466	-13.096	-13.263	-13.924	-14.393	-14.985

Leefbare buurten en dorpen

Beoogd maatschappelijk effect

- In 2040 voelen inwoners zich thuis in Roosendaal
- In 2040 leven inwoners van Roosendaal in buurten en dorpen waar ze zich veilig, gezond en thuis voelen. Iedereen kan meedoen naar vermogen en voelt zich verbonden met de eigen leefomgeving.

Door integrale inzet op wonen, veiligheid, gezondheid, welzijn en participatie bouwen we aan sterke gemeenschappen waarin onderlinge betrokkenheid vanzelfsprekend is en bewoners samen hun buurt of dorp vormgeven.

Wat willen we bereiken?

Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en hun leefomgeving

We zorgen voor voldoende mogelijkheden voor ontmoeting en verbinding en betrekken inwoners dan ook bij de inrichting van hun buurt of wijk. De openbare ruimte nodigt uit tot betrokkenheid en (spontane) ontmoeting en is toegankelijk, veilig en van hoge kwaliteit. We stimuleren en ondersteunen lokale tradities, evenementen, cultuur, buurinitiatieven en vrijwilligerswerk.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Doorontwikkeling van wijk- en dorpshuizen naar inclusieve ontmoetingsplaatsen. Dit betreft: Broedplaats, Kalsdonk
- Uitvoering Actieplan Ontmoeten & Verbinden tegen eenzaamheid.
- Platform RoosendaalVoorJou voor bekendheid van voorzieningen en activiteiten.
- Versterken samenwerking en lerend vermogen in gebiedsnetwerken.
- Verbeteren verbinding tussen gebiedsnetwerken en vrijwilligersorganisaties.
- Uitbreiding Welzijn op Recept.
- Verbreden AED-netwerk en stimuleren burgerhulpverlening.
- Werken aan een gezonde en veilige leefomgeving die ontmoeting en een gezonde leefstijl bevordert.

Wat willen we bereiken?

Inwoners dragen naar vermogen bij aan hun leefomgeving

Inwoners kunnen actief invloed en naar vermogen een actieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling en inrichting van hun leefomgeving. Inwoners kunnen zich maatschappelijk inzetten, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk en mantelzorg. Voor inwoners die moeite hebben om een maatschappelijke bijdrage te leveren is er toegankelijk ondersteuning.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Vergroten bekendheid en toegankelijkheid van Inwonersondersteuning Roosendaal.
- Versterken samenwerking gebiedsnetwerken rond de overgang 18- naar 18+.
- Implementatie Positieve Gezondheid binnen de organisatie.
- Gezondheidsbevordering.

RSD FIT!, Generatie Rookvrij, alcoholpreventie, UV-aanpak, gehoorschadepreventie.

- Brede preventie voor jongeren.
JOGG, Kansrijke Start, PauzePunt
- Stimuleren van gezond ouder worden.
Valpreventie en welzijnsinterventies.
- Uitvoering Wet Publieke Gezondheid inclusief suïcidepreventie.
- Ondersteuning en bewustwording rondom dementie, inclusief ondersteuning van mantelzorgers.

Wat willen we bereiken?

Roosendaal is een inclusieve samenleving

Inclusie is integraal onderdeel van beleid en uitvoering. De publieke ruimte is (sociaal) veilig, zodat iedereen zich welkom en gerespecteerd voelt.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Inzet op inclusief werken met ervaringsdeskundigen en deskundige partners.
- Programma Meedoen en Gelijke Kansen.
- Investeren in een toegankelijke openbare ruimte.
- Realiseren van inclusieve samenspeelplekken.
- Inzetten op inclusieve en toegankelijke evenementen.
- Inzet van het lokale Rebellenteam.
- Doorontwikkeling van wijk- en dorpshuizen tot inclusieve ontmoetingsplaatsen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Leefbare buurten en dorpen	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	6.032	13.581	5.715	5.681	3.573	1.334
Baten	4.336	9.076	3.708	3.708	1.722	26
Saldo	-1.696	-4.506	-2.007	-1.973	-1.851	-1.307

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.696	-4.506	-2.007	-1.973	-1.851	-1.307
Saldo	-1.696	-4.506	-2.007	-1.973	-1.851	-1.307

Gezondheid en zorg

Beoogd maatschappelijk effect

- In 2040 is Roosendaal een vitale samenleving
- In 2040 is Roosendaal een veerkrachtige samenleving

In 2027 blijven we investeren in preventie in het sociaal domein via een sterke sociale basis en streven we naar structurele financieringen. We benutten waar mogelijk hiervoor de (rijks)financieringen. We zorgen voor passende zorg en ondersteuning voor inwoners die het niet (volledig) op eigen kracht redden om zelfstandig te functioneren, zodat in 2040 Roosendaal een vitale en veerkrachtige samenleving is.

Wat willen we bereiken?

Inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond

Inwoners zijn zich bewust van het belang van een gezonde leefstijl. Gezondheidsproblemen worden vroegtijdigesignaleerd en aangepakt. Toegankelijke ondersteuning en zorg is dichtbij. Roosendaal heeft een gezonde leefomgeving. Er zijn geen gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Meedoenregeling.
- Uitvoeren GALA / IZA / AZWA.
- Alzheimercafés en Theehuizen.
- Regionaal dementienetwerk.
- Aanpak gezonde leefstijl.
- Implementatie Wet integrale suïcidepreventie.
- Stamtafels.
- Opbouwwerk.
- Ketenaanpak Welzijn op recept.
- Beschermd wonen en maatschappelijk Opvang.
- Uitvoering Wmo\ Huishoudelijke Ondersteuning implementatie.

Wat willen we bereiken?

Inwoners zijn actief en bewegen voldoende

Inwoners zijn zich bewust van het belang van voldoende bewegen. Er zijn passende beweeg- en sportmogelijkheden. Inwoners kunnen deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Beweegonderwijs.
- Sportverenigingen.
- Gezonde leefstijl.

- RSDFIT/beweegvisie.
- Beweeginterventies.
- Maatschappelijke partners: leerhuis, huisarts.
- We bouwen de samenwerking met professionals in het veld verder uit. We onderzoeken de inzet van beweging en leefstijl in relatie tot het Wmo aanbod.

Wat willen we bereiken?

Inwoners zijn voorbereid op hun toekomst

Inwoners voelen zich gesteund bij levensgebeurtenissen. Inwoners zijn voorbereid op gezond ouder worden en kunnen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Er worden vrij toegankelijke ontmoetingsplekken georganiseerd waarbij inwoners zonder indicatie een zinvolle dag kunnen beleven.
- We werken daarbij zoveel mogelijk domeinoverstijgend en vanuit de visie Zorgzame Buurt.
- We bouwen de samenwerking met professionals in het veld verder uit.
- We onderzoeken de inzet van beweging en leefstijl in relatie tot het Wmo aanbod.
- De ambities binnen de regionale woonzorgvisie worden geconcretiseerd.
Deze ambities worden uitgewerkt in een uitvoerings- en huisvestingsprogramma op basis waarvan er lokaal prestatieafspraken worden gemaakt.
- Ontwikkelopgave van zorg naar welzijn.
- Kansrijke start.
- Wmo.
- Leerhuis.
- Ontmoeting en lotgenotencontact.
- Meedoen regelingen.
- Gezonde leefstijl.
- Woonzorgvisie.
De ambities worden binnen de regionale woonzorgvisie geconcretiseerd/uitgewerkt in een uitvoerings- en huisvestingsprogramma op basis waarvan er lokaal prestatieafspraken worden gemaakt.
- Beweeginterventies.
- AZWA/IZA/GALA.

Wat willen we bereiken?

We bieden kwetsbare inwoners de juiste ondersteuning op de juiste plek

We zorgen ervoor dat inwoners die ondersteuning nodig hebben tijdig passende hulp krijgen die aansluit bij hun situatie en leefomgeving. Daarbij zetten we in op een sterke sociale basis, toegankelijke ondersteuning dicht bij huis en een goede samenwerking tussen professionals, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties, zodat inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven meedoen in de samenleving.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We geven door middel van het Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen uitvoering aan de regiovisie.
- We maken afspraken over huisvesting voor mensen die extra zorg nodig hebben.
Deze afspraken volgen de richtlijnen van de regionale Woonzorgvisie, zoals benoemd in de Wet Regie Volkshuisvesting.
- We monitoren de uitstroom vanuit Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen loopt via het Regionaal Transferpunt of het lokaal matchingspunt.
- We monitoren en evalueren regionaal met zorg- en veiligheidspartners de geïmplementeerde persoonsgerichte designerdrugaanpak.
- We organiseren (voor de regio) opvang van dakloze arbeidsmigranten als goede opmaat naar de juiste hulpverlening.
Hierdoor worden mensen eerder geholpen naar nieuw perspectief en wordt voorkomen dat mensen steeds verder afglijden. Door het bieden van opvang kan de politie effectiever optreden in plaats van veelvuldiger.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gezondheid en zorg	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	34.282	35.247	34.378	34.358	34.663	34.677
Baten	3.384	2.506	2.017	2.025	2.025	2.025
Saldo	-30.898	-32.742	-32.361	-32.333	-32.638	-32.652

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	49					
6.23 Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal	-109	-163	-166	-168	-171	-171
6.4 Begeleide participatie	-260	-251	-253	-256	-259	-259
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-4.681	-4.482	-4.504	-4.222	-4.237	-4.291
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-9.842	-10.403	-10.528	-10.528	-10.528	-10.528
6.712 Begeleiding (WMO)	-7.925	-8.214	-7.884	-7.955	-8.027	-8.027
6.713 Dagbesteding (WMO)	-1.602	-1.420	-1.435	-1.450	-1.466	-1.466
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-7					
6.791 PGB WMO	-688	-690	-690	-690	-690	-690
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-60	-225	-232	-239	-246	-246
6.812 Maatsch.- en vrouwenopvang (WMO)	-225	-281	-281	-281	-281	-281
6.91 Coördinatie en beleid WMO	-3.183	-3.499	-3.064	-3.170	-3.276	-3.386
7.1 Volksgezondheid	-2.367	-3.114	-3.323	-3.374	-3.458	-3.308
Saldo	-30.898	-32.742	-32.361	-32.333	-32.638	-32.652

Welzijn

Beoogd maatschappelijk effect

- In 2040 is Roosendaal een veerkrachtige samenleving
- In 2040 is Roosendaal een vitale samenleving
- In 2040 voelen inwoners zich thuis in Roosendaal

In 2027 bouwen we verder aan een inclusieve, gezonde en verbonden samenleving waarin alle inwoners - jong, oud, kwetsbaar of vitaal - zich welkom, veilig en betrokken voelen. Door de sociale basis te versterken en gericht in te zetten op ontmoeting, gemeenschapszin, een gezonde leefstijl en toegankelijke ondersteuning versterken we de sociale samenhang en mentale veerkracht van inwoners. Zo bevorderen we gelijke kansen en verminderen we eenzaamheid, zorgvragen en uitsluiting.

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen goed omgaan met veranderingen en tegenslagen

Inwoners ervaren een passend sociaal netwerk en gemeenschapszin. Gemeentelijke hulp en ondersteuning zet in op veerkracht en zelfredzaamheid, en is toegankelijk met een proactief aanbod.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Het versterken van de sociale basis in buurten en dorpen.
- Het stimuleren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid.
- Het bevorderen van mentale gezondheid en weerbaarheid.
- Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
- Het vergroten van financiële en maatschappelijke veerkracht.
- Het versterken van ontwikkelkansen en weerbaarheid van jeugd en gezinnen
- Samenwerking met partners.
Stamtafels, wijk- en dorpshuizen, leerhuis, jongerenwerk, opbouwwerk, praktische dienstverlening en ondersteuning, ontmoeting en lotgenotencontact.
- Project Stevige Lokale Toegang en Teams- versterken Inwonersondersteuning Roosendaal (IOR).
- Project voorliggend veld

Wat willen we bereiken?

Gemeenschappen zijn verbonden en weerbaar

Inwoners voelen zich betrokken bij en/of kunnen een actieve bijdrage leveren aan de eigen gemeenschap. De Roosendaalse gemeenschappen hebben passende sociale netwerken. Gemeenschapsversterking sluit aan bij behoefte en draagkracht van inwoners en gemeenschappen.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We geven uitvoering aan het Actieplan Ontmoeten & Verbinden tegen eenzaamheid.
- Bewonersinitiatieven en inwonerskracht ondersteunen.
Het begint met een idee.

- Gebiedsnetwerken ontwikkelen en versterken.
Implementatie zorgzame buurten.
- Vrijwilligerswerk en informele ondersteuning stimuleren.
- Verenigingsleven versterken.
- Leefbaarheid en gemeenschapsvorming in buurten en dorpen bevorderen.
- We subsidiëren de wijk- en dorpshuizen.
Bovendien zetten we in op de doorontwikkeling van de wijk- en dorpshuizen naar inclusieve ontmoetingsplaatsen. De Broedplaats is een mooi voorbeeld van hoe het wijkhuis van de toekomst eruit kan zien. Ook in Kalsdonk zijn we volop in beweging. Deze doorontwikkeling zetten we in 2027 voort met een focus op duurzame verankering van de nieuwe werkwijze.

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben gelijke kansen om mee te doen en hebben perspectief op de toekomst (toegang & voorziening)

Inwoners hebben toegang tot en worden in staat gesteld deel te nemen aan werk, onderwijs en vrijetijdsbesteding. De Roosendaalse samenleving is inclusief en kent geen uitsluiting.

Wat gaan we hiervoor doen?

- De gemeente Roosendaal zet verder in op inclusief werken, met de inzet van ervaringsdeskundigen en deskundige partners.
 - Samenwerking maatschappelijke partners (IOR, Spring, Jongerenwerk, Pauzepunt, Don bosco, etc.
 - Stichting leergeld, stichting paul, volwassenfonds
 - GR Werkplein, GR WVS
- We zetten het programma Meedoen en Gelijke Kansen voort, met onder andere acties tegen discriminatie op school, de sportclub en werk.
- Onderwijsachterstandenbeleid.
- Vroegtijdig schoolverlaten.
- Leerplicht/aanpak thuiszitters.

Wat willen we bereiken?

Inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond (gezonde leefstijl)

Inwoners zijn zich bewust van het belang van een gezonde leefstijl. Gezondheidsproblemen worden vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt. Toegankelijke ondersteuning en zorg is dichtbij. Roosendaal heeft een gezonde leefomgeving. Er zijn geen gezondheidsverschillen tussen groepen inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We richten ons op kennisvergroting en bewustwording en hoe je om kunt gaan met mensen met dementie.

Het aantal inwoners met dementie stijgt in de aankomende jaren fors. We richten ons daarom op kennisvergroting en bewustwording en hoe je om kunt gaan met mensen met dementie. Maar ook op de vindbaarheid van vrij toegankelijke ondersteuning zodat inwoners in staat worden gesteld om zo lang mogelijk mee te doen op alle terreinen van het leven maar ook de mantelzorger ondersteund wordt.

- Samenwerking met partners.
Stamtafels, ontmoeting en lotgenotencontact, armoede regeling, GGD west Brabant, Zonnebloem, IOR, leerhuis, Groenhuijzen, TWB, huisartsen corporatie.
- Uitvoeren programma meedoen en gelijke kansen.
- IOR, opbouwwerk.
- Project gezonde wijk Kalsdonk.
- Aanpak gezonde leefstijl.
- Uitvoeren AZWA / IZA.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Welzijn	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	9.161	9.468	10.356	10.897	10.906	10.936
Baten	392	316	90	91	92	92
Saldo	-8.769	-9.152	-10.266	-10.806	-10.814	-10.844

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-8.769	-9.152	-10.266	-10.806	-10.814	-10.844
Saldo	-8.769	-9.152	-10.266	-10.806	-10.814	-10.844

Jeugd en jeugdzorg

Beoogd maatschappelijk effect

- In 2040 groeien jeugdigen op tot veerkrachtige inwoners

In 2027 streven we naar een samenleving waarin jeugdigen gezond en veilig opgroeien in hun eigen omgeving, met zoveel mogelijk steun uit hun eigen netwerk en zo min mogelijk professionele hulp. Door versterking van de normale ontwikkeling en het voorkomen van problematisering en uithuisplaatsingen, willen we de inzet van zwaardere zorg reduceren. We zetten stevig in op preventie, samenwerking en snelle, passende ondersteuning.

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen groeien op in een stabiele en veilige omgeving

De samenleving accepteert de uitdagingen die horen bij het opgroeien. Jeugdigen groeien op in een veilige omgeving. Preventie en vroegsignalering voorkomen problematische situaties. Iedere jeugdige heeft toegang tot jeugdgezondheidszorg. We bouwen de niet-vrije toegankelijke zorg af. In lijn met de landelijke doelen uit de Hervormingsagenda en regionale regiovisie zetten we in op afbouw van laagcomplexiteit niet-vrij toegankelijke zorg en wachttijdenreductie.

Wat gaan we hiervoor doen?

- De aandacht voor en investering in het versterken van ouders en kinderen in de eerste 2500 dagen van het kind wordt verder uitgebreid.
- Structurele samenwerking in lokale, multidisciplinaire teams met o.a. onderwijs, huisartsen en wijkteams.
- Preventie van kindermishandeling, armoede en sociale uitsluiting.
- Intensieve samenwerking met aanbieders om zelfredzaamheid van gezinnen te versterken en alternatieven voor jeugdhulp te benutten.
- Terugdringen van (vrijwillige) uithuisplaatsingen door eerder en uitgebreider hulp en ondersteuning in de thuissituatie in te zetten.
- Doorontwikkeling van proeftuinen met focus op vrijwillige ondersteuning en minder formele maatregelen.
- Gezamenlijke inkoop jeugdbescherming en jeugdreclassering in Brabant.
- Evaluatie en eventuele herziening van tarieven jeugdbescherming.

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen ervaren fysieke en mentale gezondheid

We hebben een duurzame toegang tot (jeugd)zorg en ondersteuning. We hebben passend aanbod van (jeugd)zorg en ondersteuning. Jeugdigen hebben een gezonde leefstijl. Jeugdigen zijn sociaal weerbaar.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Voor wie dat nodig heeft is er passende jeugdzorg en/of mentale ondersteuning.
- Bevordering van een gezonde leefstijl.

- We ondersteunen jongeren bij het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, hun eigen identiteit en (sociale) weerbaarheid.
- Aanpak wachttijden met landelijke Taskforce: inzet op passende zorg op het juiste moment binnen regionale netwerken.
- Door het normaliseren van gedrag en vraagstukken krijgen we grip op de toegang tot jeugdzorg en ondersteuning.
- Inzet van toegangsprofessionals jeugd per 2027, met nadruk op kwaliteit en samenwerking.

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen

Voor elke jeugdige is goed en passend onderwijs en voorschoolse educatie nabij en toegankelijk. Voor elke jeugdige is kwalitatieve onderwijshuisvesting beschikbaar. Jeugdigen hebben buitenschools voldoende mogelijkheden voor talentontwikkeling.

Wat gaan we hiervoor doen?

- De mogelijkheden van collectieve zorgarrangementen in het onderwijs en bij andere partners verder ontwikkelen en structureel inbedden.
- Kwalitatief goede kinderopvang wordt gestimuleerd vanuit het vastgestelde beleidskader.
- Preventie van armoede en sociale uitsluiting.
- Inzetten van collectieve trajecten als alternatief voor individuele arrangementen waar mogelijk.
- Structurele samenwerking met onderwijs, huisartsen en wijkteams.

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen doen mee aan de samenleving en bouwen aan hun toekomst

Jeugdigen doen mee en zijn betrokken bij de samenleving. Jeugdigen zijn voorbereid op een zelfstandige toekomst (werk, wonen, financiën, sociaal netwerk). Jeugdigen zijn sociaal weerbaar.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Stimuleren van betrokkenheid en burgerschap bij jeugdigen.
- Voorbereiding op een zelfstandige toekomst (werk, wonen, financiën).
- We ondersteunen jongeren bij het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, hun eigen identiteit en (sociale) weerbaarheid.
- Intensieve samenwerking met aanbieders om zelfredzaamheid van gezinnen te versterken en alternatieven voor jeugdhulp te benutten.
- Inzetten van collectieve trajecten die participatie en eigen kracht versterken.

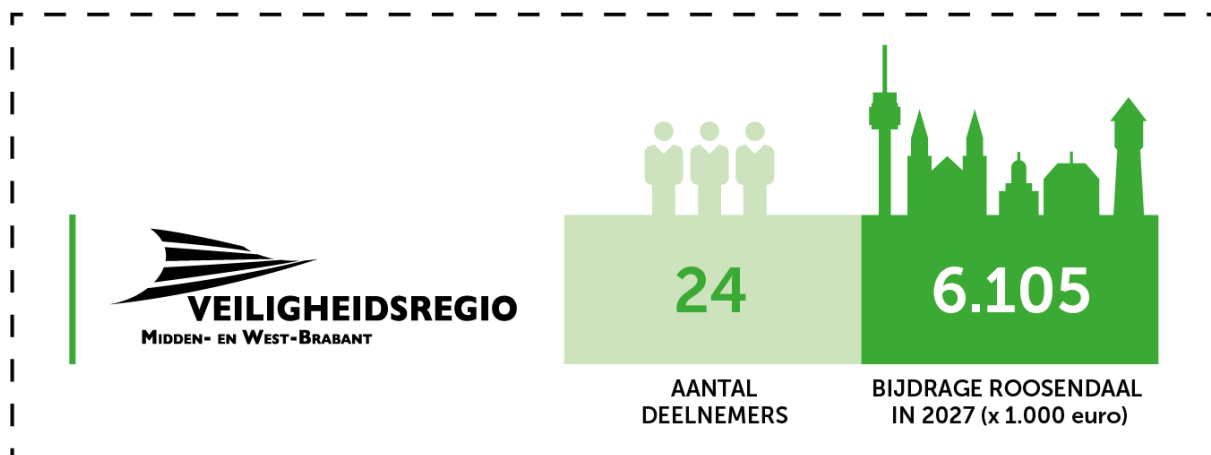
Wat mag dit kosten?

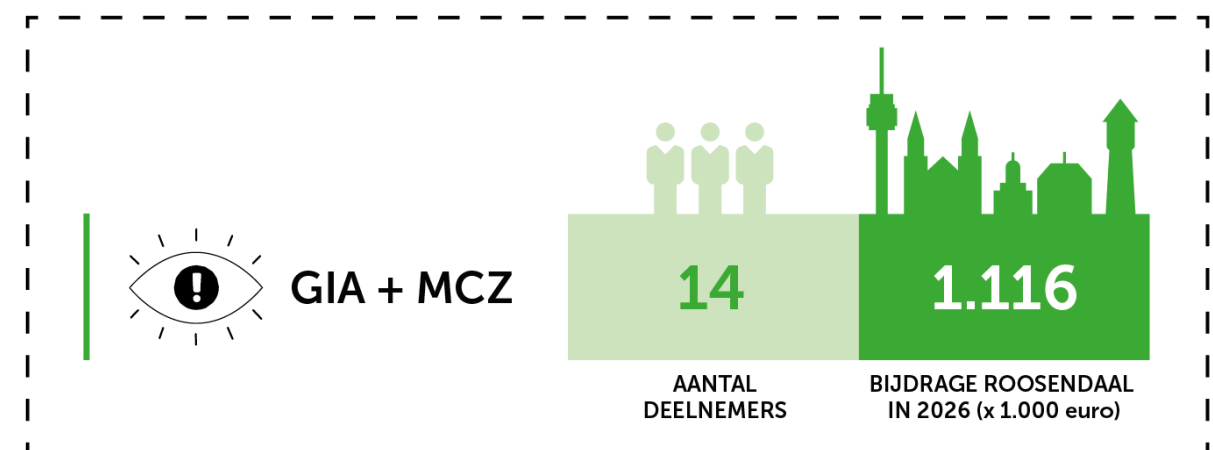
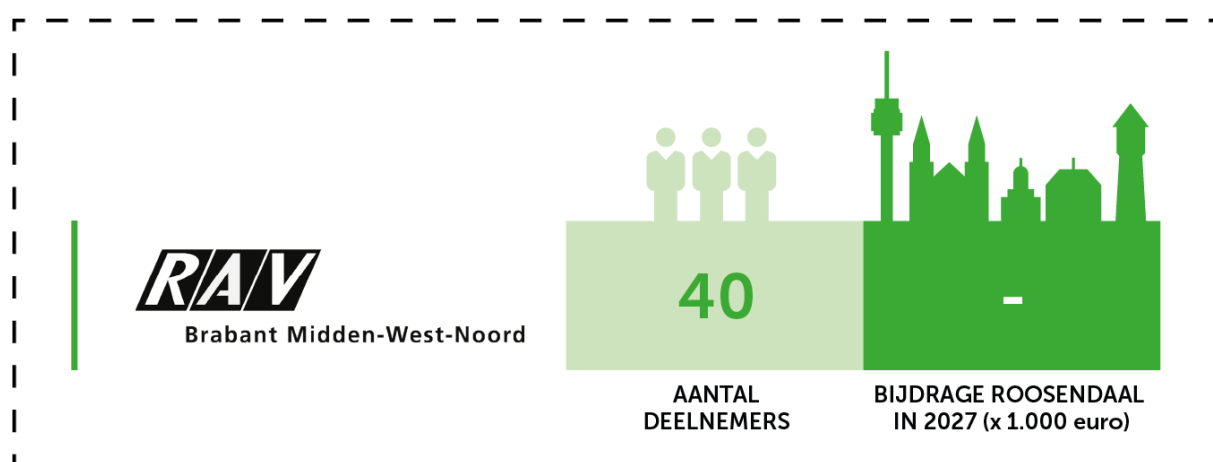
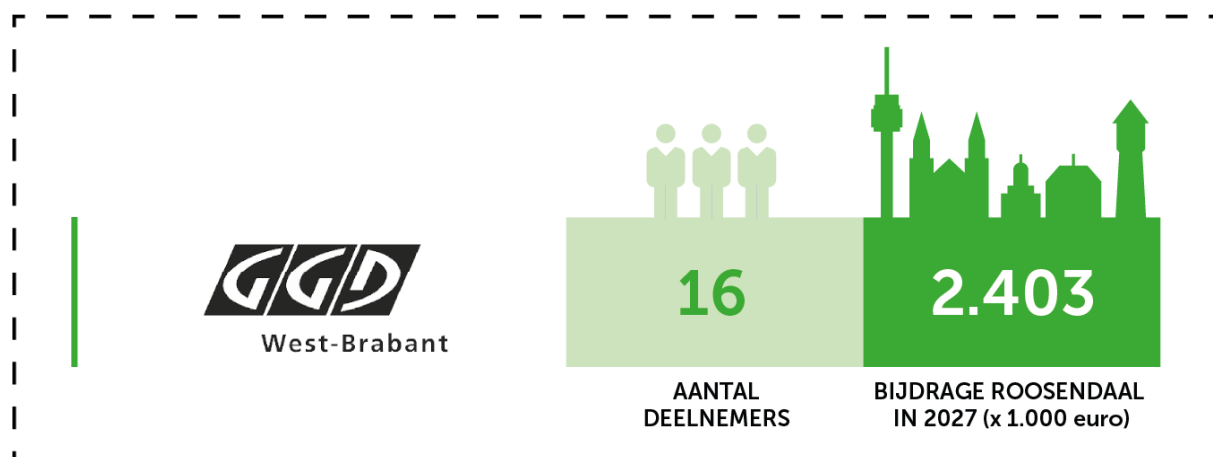
X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jeugd en jeugdzorg	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	57.146	57.677	49.935	47.871	47.792	47.655
Baten	15.719	14.674	8.842	8.375	8.375	8.376
Saldo	-41.427	-43.002	-41.092	-39.496	-39.416	-39.279

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.10 Mutaties reserves			76			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.690	-2.158	-2.145	-2.077	-2.082	-2.081
6.22 Toegang en 1e lijnsvoorz. Jeugd	-5.152	-596	-267	-271	-275	-280
6.23 Toegang en 1e lijnsvoorz. Integraal	-1.005	-1.199	-1.209	-1.217	-1.225	-1.225
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-3.362	-3.834	-3.734	-3.484	-3.484	-3.484
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-15.846	-15.662	-14.202	-13.551	-13.811	-13.661
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	-2.154	-2.095	-2.095	-2.095	-2.095	-2.095
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	-8.607	-8.421	-8.496	-8.092	-8.092	-8.092
6.792 PGB Jeugd	-201	-203	-203	-203	-203	-203
6.821 Jeugdbescherming	-1.846	-2.294	-2.294	-2.294	-2.294	-2.294
6.822 Jeugdreclassering	-209	-235	-235	-235	-235	-235
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	73	-4.702	-4.450	-4.102	-3.709	-3.717
7.1 Volksgezondheid	-1.426	-1.604	-1.839	-1.875	-1.911	-1.911
Saldo	-41.427	-43.002	-41.092	-39.496	-39.416	-39.279

Gemeenschappelijke regelingen

Als gemeenten samen een organisatie oprichten om voor diezelfde gemeenten taken uit te voeren, noemen we dat een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De deelnemende gemeenten bepalen het beleid en de GR voert dit beleid uit. Ook Roosendaal besteedt een aantal taken uit. In het kader van dit programma hebben we taken belegd bij de onderstaande GR'en. Voor een nadere toelichting op de GR'en verwijzen we naar Paragraaf 5 Verbonden partijen.

Financieel overzicht - programma 2 - Zorgzaam & Veilig

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Openbare orde, veiligheid en preventie	12.892	13.580	13.718	14.105	14.577	15.169
	Leefbare buurten en dorpen	6.032	13.581	5.715	5.681	3.573	1.334
	Gezondheid en zorg	34.282	35.247	34.378	34.358	34.663	34.677
	Welzijn	9.161	9.468	10.356	10.897	10.906	10.936
	Jeugd en jeugdzorg	57.146	57.677	49.935	47.871	47.792	47.655
Totaal		119.513	129.553	114.101	112.912	111.511	109.771
Baten	Openbare orde, veiligheid en preventie	426	483	455	181	185	185
	Leefbare buurten en dorpen	4.336	9.076	3.708	3.708	1.722	26
	Gezondheid en zorg	3.384	2.506	2.017	2.025	2.025	2.025
	Welzijn	392	316	90	91	92	92
	Jeugd en jeugdzorg	15.719	14.674	8.842	8.375	8.375	8.376
Totaal		24.257	27.055	15.112	14.380	12.399	10.703
Saldo		-95.256	-102.497	-98.989	-98.532	-99.112	-99.068

Programma 3 Wonen & Leefomgeving

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 heeft iedere Roosendaalse inwoner een passende woning in een leefbare buurt.

Wat willen we bereiken?

Er zijn voldoende woningen in alle segmenten beschikbaar

Wat gaan we hiervoor doen?

- Het Volkshuisvestingsprogramma Roosendaal 2026-2030 geeft een concrete beschrijving van het gemeentelijk woonbeleid en het uitvoeringsprogramma.
- Er worden minimaal 500 woningen gerealiseerd conform de woningbouwprogrammering.
- De jaarlijkse oplevering stijgt van gemiddeld 200 woningen richting het gewenste niveau van 600 woningen/jaar voor 2030–2040 .
Ten opzichte van 2026 is het te realiseren aantal woningen tot 2040 gestegen tot 10.000.
- Voor nieuwbouwprojecten hanteren we op gemeentelijk niveau een verdeling: 30% sociaal, 40% middelduur en 30% duur.
- Jaarlijks minimaal 2 projecten via de 100-dagen aanpak uit de Versnellingsagenda 2024–2028 .
- Door bestaande woningen te transformeren, renoveren of optoppen worden er meer woningen aan de bestaande woonvoorraad toegevoegd.
- Meer stedelijke verdichting door inbreiding en hoogbouw in een kwalitatieve en gezonde leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Er zijn passende woningen voor speciale en urgente doelgroepen beschikbaar

Wat gaan we hiervoor doen?

- We realiseren woonwagendplaatsen op nieuwe locaties.
- We stellen Woonwagendbeleid op en implementeren het.
- We voldoen aan de huisvestingstaakstelling voor statushouders, asielzoekers en Oekraïners.
- We zetten bij voorkeur onder gemeentelijke regie in op kwalitatief goede (grootschalige) huisvesting van arbeidsmigranten (passend bij de draagkracht van de omgeving).
- Er wordt uitvoering gegeven aan het Woonconvenant 2026-2028 en met de woningcorporaties worden jaarlijks afspraken gemaakt over het realiseren van voldoende en passende woningen.
Met de woningcorporaties worden jaarlijks afspraken gemaakt over het realiseren van voldoende en passende woningen in het algemeen en in het bijzonder voor de aandachtsgroepen en het versterken van de leefbaarheid en sociale samenhang door inzet op vitale buurten.
- We geven uitvoering aan de Regionale Woonzorgvisie en de afgesproken regionale opgaven.

Wat willen we bereiken?

Woningen zijn toekomstbestendig en duurzaam

Wat gaan we hiervoor doen?

- Renovatie en isolatie van 100 koop- en huurwoningen via het Volkshuisvestingsfonds.
- 100% van wijken heeft in 2040 een vastgesteld wijkwarmteplan.
- In 2050 zijn de woningen in Roosendaal aardgasvrij.
- Minimaal 80% van de corporatiewoningen heeft in 2035 energielabel A–C.

Wat willen we bereiken?

Wonen in een leefbare buurt

Wat gaan we hiervoor doen?

- We werken integraal aan een goede balans tussen betaalbaarheid, duurzaamheid en woningdichtheid in een aantrekkelijke woonomgeving.
- We bestrijden de woonoverlast in bestaande buurten en wijken met verordeningen die we regelmatig monitoren.
- We kopen verloederde panden aan om de leefbaarheid van de woonomgeving te verbeteren.
- We ontwikkelen een (actief) grond- en verwervingsbeleid om regie te houden op de leefomgeving.
- We onderzoeken het invoeren van een Leegstandbelasting voor het bestrijden van langdurig leegstaande woningen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	24.749	58.078	61.431	39.146	36.792	25.241
Baten	28.541	36.077	54.223	31.379	27.358	15.924
Saldo	3.792	-22.001	-7.207	-7.766	-9.434	-9.317

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.10 Mutaties reserves			1.115	-8.475	1.020	-48
1.2 Openbare orde en veiligheid	-896	-945	-721	-740	-764	-768
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9.665	-9.410	-567	9.082	-848	-865
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-31					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-2.509	-3.178	-3.975	-4.205	-5.441	-5.464
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		-278	-22	-372	-359	-500
8.3 Wonen en bouwen	-2.437	-8.190	-3.038	-3.057	-3.043	-1.672
Saldo	3.792	-22.001	-7.207	-7.766	-9.434	-9.317

Onderwijshuisvesting

Beoogd maatschappelijk effect

We realiseren toekomstbestendige, inclusieve en duurzame onderwijsvoorzieningen. Een kindcentrum draagt bij aan optimale ontwikkelkansen voor alle kinderen door een integraal en samenhangend aanbod van onderwijs, opvang, zorg en welzijn. Het versterkt de sociale cohesie en inclusiviteit in de wijk door een laagdrempelige, veilige ontmoetingsplek te bieden voor kinderen, ouders en bewoners. Door intensieve samenwerking tussen partners en met ouders ontstaat een doorlopende ontwikkellijn en vroegtijdige ondersteuning, wat bijdraagt aan gelijke kansen en brede talentontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Het waarborgen van goede en passende onderwijshuisvesting voor ieder kind, toegankelijk en nabij

Het beleid waarborgt dat ieder kind toegang heeft tot kwalitatief goede en passende onderwijshuisvesting, dichtbij en toegankelijk in de eigen leefomgeving.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We actualiseren de verordening Onderwijshuisvesting om zo te (blijven) waarborgen dat elk kind toegang heeft tot kwalitatief goed en passend onderwijs dichtbij huis.
- Waar nodig en mogelijk versnellen we in afstemming met onze partners de huisvestingsprojecten.
- Waar dat passend is temporiseren we, met focus op kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde.
- We sluiten aan bij gebiedsontwikkelingen en het Masterplan om te komen tot een evenwichtig en toekomstbestendige spreiding van onderwijsvoorzieningen.

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van integrale, toekomstbestendige onderwijsvoorzieningen

Het realiseren van huisvesting die eenvoudig aanpasbaar zijn aan een veranderende ruimtevraag voor onderwijs- en kinderopvangconcept

Wat gaan we hiervoor doen?

- We houden rekening met en anticiperen op een toekomstige uitbreiding in ruimtelijk planologische zin en de mogelijkheid tot het transformeren van een schoolgebouw naar een andere maatschappelijk functie.
- We maken plannen op basis van gebruiksbehoefte van onderwijs en kinderopvang (gebouw faciliteert gebruiker), interne inpasbaarheid is daarbij van belang.
- Het ontwikkelen en realiseren van kindcentra samen met partners waarbij efficiënt omgegaan wordt met middelen en ruimten.

Wat willen we bereiken?

Het realiseren van duurzame en gezonde onderwijsvoorzieningen

Onderwijsgebouwen moeten bijdragen aan de doelstelling van de gemeente Roosendaal om in 2050 energieneutraal en klimaatbestendig te zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Bij nieuwbouw ligt de ambitie op Energie Neutraal Gebouw (ENG). Voor levensduur verlengende renovatie hanteren we Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) of waar het kan en verantwoord is ENG.
- Het gebruik maken van verantwoorde materialen en gezonde gebouwconcepten, zoals natuur inclusief bouwen.
- Het realiseren van plannen op basis van positieve levensduur-businesscases.
- Een "circulaire economie" zetten we centraal, waarbij circulaire principes zoveel mogelijk binnen bouwprojecten worden toegepast.
- We onderzoeken hoe circulaire restwaarde kan worden verankerd in de ontwikkeling van onderwijsgebouwen, met nadruk op losmaakbaarheid en circulair bouwen en de financiële ruimte daarvoor.

Wat willen we bereiken?

Gezonde school draagt bij aan schoolprestaties en verminderd gezondheidsklachten

Een gezond binnenklimaat en een uitnodigende natuurlijke buitenruimte draagt bij aan leerprestaties en minder gezondheidsklachten voor leerlingen en leerkrachten.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We streven de kwaliteitseis van "frisse scholen Klasse B" na.
Klasse B is het middelste ambitieniveau binnen het Programma van Eisen Frisse Scholen. Het richt zich op een gezond en comfortabel binnenmilieu met een laag energieverbruik, geschikt voor standaard leslokalen in het primair en voortgezet onderwijs.
- Het creëren van buitenruimten die bijdragen aan een betere gezondheid voor kinderen.
- Het inrichten van de leer- en ontwikkelomgeving zodat beweging wordt gestimuleerd.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onderwijshuisvesting	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	11.947	7.392	6.543	6.338	7.411	8.057
Baten	1.328	415	1.188	691	918	888
Saldo	-10.618	-6.977	-5.355	-5.647	-6.493	-7.169

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.10 Mutaties reserves			692	195	320	391
4.2 Onderwijshuisvesting	-10.441	-6.960	-6.080	-5.825	-6.796	-7.543
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-177	-17	33	-17	-17	-17
Saldo	-10.618	-6.977	-5.355	-5.647	-6.493	-7.169

Openbare ruimte

Maatschappelijk effect

In 2040 is de openbare ruimte schoon, heel, veilig en klimaatadaptief.

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte is veilig, toegankelijk en nodigt uit tot gebruik en verblijf

Wat gaan we hiervoor doen?

- De Roosendaalse Maatlat en Roosendaalse Natuurstad wordt structureel meegenomen in ruimtelijke plannen, projecten en beheer van de openbare ruimte.
- De openbare ruimte is toegankelijk en sociaal veilig ingericht voor alle inwoners, ongeacht leeftijd of beperking, met aandacht voor verlichting en zichtlijnen.
We richten de openbare ruimte zo in dat inwoners zich veilig voelen en ongewenst gedrag wordt ontmoedigd. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor de veiligheid en toegankelijkheid van vrouwen en mensen met een beperking. Door innovatieve en integrale oplossingen te ontwikkelen, brengen we verschillende belangen samen en maken we keuzes die bijdragen aan een veilige en inclusieve leefomgeving.
- Openbare ruimte op routes tussen parken herinrichten met prioriteit voor voetgangers en fietsers. Betere verbindingen tussen parken verbeteren door betere verbindingen voor deze weggebruikers.
- De inrichting van de openbare ruimte stimuleert ontmoeting, bewegen en verblijven.
Bijvoorbeeld door Groene en aantrekkelijke wandelroutes te maken tussen verschillende parken en kloostertuinen. En door bij (her)inrichting oog te hebben voor veiligheid door bijvoorbeeld ruime zichtlijnen.
- Inwoners en gebruikers worden betrokken bij de inrichting en het gebruik van hun leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte is klimaatbestendig ingericht en voorbereid op weersextremen

Wat gaan we hiervoor doen?

- Klimaatadaptieve maatregelen (zoals vergroening en waterberging) zijn standaard onderdeel van ontwerp, inrichting en herinrichting van de openbare ruimte.
- Extreme neerslag, hitte en droogte leiden minder tot structurele overlast in wijken en dorpen.
- De waarde voor stadsnatuur wordt vergroot; buurtgroen wordt met elkaar gekoppeld en passen we waterbuffering toe, zijn landschapstypen geïntroduceerd en zijn inheems soorten gepland.
- We werken er naar toe dat de openbare ruimte extreme neerslag kan verwerken door voldoende waterberging en infiltratie.
- Hittestress wordt verminderd door meer groen, schaduw en verkoelende maatregelen.
- Droogteschade aan groen en bodem wordt beperkt door klimaatbestendige inrichting en beheer.

Wat willen we bereiken?

De openbare ruimte is schoon, heel en duurzaam onderhouden

Wat gaan we hiervoor doen?

- Beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt integraal en efficiënt uitgevoerd (planmatig, voorspelbaar en toekomstgericht).
- De openbare ruimte voldoet aan vastgestelde kwaliteitsniveaus voor schoon, heel en veilig.
- Meldingen over de openbare ruimte worden tijdig (binnen servicenormen?) en adequaat afgehandeld.
- Materialen en grondstoffen worden bij onderhoud en vervanging zoveel mogelijk circulair toegepast.
- Onderhoudswerkzaamheden, in samenhang met andere opgaven.
- Het gebruik van BuitenBeterApp vergroten (verhogen meldingsbereidheid).

Wat mag dit kosten?

X € 1.000 Openbare ruimte	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	29.072	32.996	33.678	38.021	40.904	42.482
Baten	9.540	1.425	6.230	7.563	7.592	7.047
Saldo	-19.532	-31.571	-27.448	-30.458	-33.311	-35.435

X € 1.000 Taakveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
0.10 Mutaties reserves			935	1.147	54	-41
2.1 Verkeer en vervoer	-11.334	-20.222	-18.825	-21.678	-23.219	-25.063
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	-8.223	-11.357	-9.567	-9.936	-10.156	-10.340
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	25	9	9	9	9	9
Saldo	-19.532	-31.571	-27.448	-30.458	-33.311	-35.435

Mobiliteit

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 is Roosendaal verkeersveilig en actief mobiel (STOMP principe).

Wat willen we bereiken?

Lopen en fietsen is vanzelfsprekend en aantrekkelijk voor korte en middellange verplaatsingen

Wat gaan we hiervoor doen?

- De voetganger staat centraal en krijgt de ruimte bij de inrichting van straten, pleinen en routes.
- We maken het wegennet veiliger.
- Schoolomgevingen en drukke loop- en fietsroutes worden veilig en eenduidig ingericht.
- Barrières voor lopen en fietsen tussen wijken en dorpen worden verminderd.
- We maken een Fietsplan voor de gehele gemeente.
- Fietsen in Roosendaal wordt gestimuleerd.
- We werken verder de snelfietsroutes Etten Leur en Essen verder uit en gaan aan de slag met verkeersonveilige situaties op andere fietsverbindingen.

Wat willen we bereiken?

Openbaar vervoer en “mobiliteits-diensten” vormen een volwaardig en toegankelijk alternatief voor de auto

Wat gaan we hiervoor doen?

- Samen met onze partners gaan we het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren met gerichte marketing en communicatie acties .
- Mobiliteitsdiensten, zoals flex- en deelvervoer, versterken de bereikbaarheid van wijken en dorpen.
- Openbaar vervoer is goed bereikbaar, betrouwbaar en logisch verbonden met loop- en fietsroutes.
- Mobiliteitsknooppunten faciliteren overstappen tussen lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit.
- We optimaliseren haltes zodat nog meer mensen de bus weten te vinden.

Wat willen we bereiken?

De auto wordt slimmer en selectiever ingezet, met minder ruimtebeslag in de openbare ruimte

Wat gaan we hiervoor doen?

- Een verkeersveilig wegennet is essentieel.
- Mobiliteitsmaatregelen worden integraal afgestemd met woningbouw, de openbare ruimte en klimaatopgaven.
- Het parkeerbeleidsplan wordt verder uitgerold.

- We stimuleren het verduurzamen van ons wagenpark.
- Er wordt een onderzoek gedaan naar de wegenstructuur in het centrum van Roosendaal, aansluitend op de ambities uit het Masterplan.
- We werken verder aan (parkeer) hubs die een bijdrage leveren aan een leefbare en klimaatbestendige buurt.
- In regionaal verband blijft het parkeren van grote voertuigen een belangrijk thema.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000 Mobiliteit	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	4.226	4.901	4.442	4.569	4.706	4.819
Baten	3.160	3.419	4.062	4.062	4.062	3.762
Saldo	-1.065	-1.482	-380	-507	-644	-1.057

X € 1.000 Taakveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
0.63 Parkeerbelasting	910	710	860	860	860	860
2.1 Verkeer en vervoer	-2.344	-2.859	-2.845	-2.952	-3.069	-3.463
2.2 Parkeren	369	667	1.605	1.585	1.566	1.546
Saldo	-1.065	-1.482	-380	-507	-644	-1.057

Energie en circulariteit

Beoogd maatschappelijk effect

In 2050 is Roosendaal energieneutraal en een circulaire gemeente.

Wat willen we bereiken?

Locaties worden op een energieneutrale manier ontwikkeld

Wat gaan we hiervoor doen?

- Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen nemen we klimaatadaptieve en natuurinclusieve maatregelen vanaf het eerste moment mee in de planning en ontwerp van gebouwen en de buitenruimte.

Wat willen we bereiken?

Het energieverbruik en de CO2-uitstoot zijn structureel verminderd

Wat gaan we hiervoor doen?

- Woningen en gebouwen met slechte energieprestaties worden versneld verduurzaamd middels het Roosendaals isolatieprogramma.
- Energiearmoede wordt verminderd door gerichte ondersteuning van kwetsbare huishoudens.
- Verenigingen van Eigenaren worden actief ondersteund.
- Energiebesparing is een vast onderdeel van woningbouw, renovatie en beheer door middel van maatregelen die inspelen op lange termijn aanpak.
- Gemeentelijke gebouwen worden verduurzaamd conform de Europese wetgeving EPBD en DMJOP.

Wat willen we bereiken?

De energie- en warmtevoorziening is duurzaam, betaalbaar en toekomstbestendig

Wat gaan we hiervoor doen?

- De overstap van aardgas naar duurzame warmteoplossingen is per gebied planmatig uitgewerkt in het Warmteprogramma.
- Duurzame alternatieven voor aardgas (zoals warmtenetten en individuele oplossingen) zijn onderzocht op beschikbaarheid en uitvoerbaarheid.
- Samen met netwerkbeheerders en initiatiefnemers realiseren wij slimme lokale oplossingen om de effecten van netcongestie zoveel mogelijk te beperken.
- We houden vast aan de landelijke regels en richtlijnen voor duurzaamheid en voldoen aan de gemeentelijke zorgplicht op het gebied van klimaat.
- We sluiten vraag en aanbod van elektriciteit meer op elkaar aan door middel van windenergie en energiehubs.
- Samen met regionale partners en nationale investeringen versnellen wij de energie infrastructuur voor bedrijventerreinen en woningbouwlocaties.

Wat willen we bereiken?

Grondstoffen worden circulair gebruikt in bouwen, beheer en de openbare ruimte

Wat gaan we hiervoor doen?

- Circulaire principes zijn standaard bij gemeentelijke inkoop, aanbestedingen en projecten.
- Hergebruik van materialen is uitgangspunt bij onderhoud en herinrichting van de openbare ruimte.
- Het gebruik van biobased en secundaire materialen wordt actief gestimuleerd.
- Inwoners en ondernemers worden ondersteund bij het verminderen van afval en grondstoffengebruik.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Energie en circulariteit	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	4.119	5.880	6.214	5.918	3.415	3.439
Baten	3.099	4.762	4.229	2.651	50	
Saldo	-1.020	-1.118	-1.984	-3.267	-3.365	-3.439

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
7.4 Milieubeheer	-1.020	-1.118	-1.984	-3.267	-3.365	-3.439
Saldo	-1.020	-1.118	-1.984	-3.267	-3.365	-3.439

Natuur en water

Beoogd maatschappelijk effect

De leefomgeving nodigt meer uit te verblijven.

Wat willen we bereiken?

Natuur en water dragen bij aan een gezonde en comfortabele leefomgeving

Wat gaan we hiervoor doen?

- Voor de plannen die nodig zijn om het doel te bereiken wordt zoveel mogelijk externe financiering gezocht.
- We zorgen dat Groen en water zichtbaar en “beleefbaar” aanwezig zijn in wijken, dorpen en het buitengebied.
Parken, groengebieden en waterstructuren functioneren als aantrekkelijke verblijfs- en ontmoetingsplekken. Groene en blauwe structuren verbinden buurten, dorpen en het buitengebied met elkaar.
- Hittestress, droogte en wateroverlast worden verminderd door vergroening en waterberging.
- Samenwerking met partners versterkt de kwaliteit van natuur en watersystemen.

Wat willen we bereiken?

In 2030 hebben we herstelmaatregelen uitgevoerd die voortvloeien uit de Natuurherstelverordening

Wat gaan we hiervoor doen?

- Nieuwe ontwikkelingen voegen altijd groen en water toe aan de leefomgeving.
- Bij gepland onderhoud aan de buitenruimte in de wijken vergroten we het groen en de waterbergingscapaciteit.
- We voegen (extra/nieuwe) bossen en natuur toe (650 hectare).
- De parken zijn het visitekaartje van de stad (we verbinden ze met elkaar, biodiversiteit, klimaatadaptatie, gezondheid, bewegen/ontmoeten).
- De ecologische waarde en biodiversiteit wordt verhoogd door groene structuren.
- We geven de beekdalen meer ruimte en realiseren (daarmee) meer natte natuur.

Wat willen we bereiken?

De leefomgeving wordt samenhangend en toekomst-bestendig beheerd

Wat gaan we hiervoor doen?

- Bodem en water zijn sturend bij inrichting en beheer van de leefomgeving.
- De Roosendaalse Maatlat en Roosendaalse Natuurstad wordt toegepast bij plannen, projecten en beheer.
- Natuur- en watermaatregelen zijn integraal afgestemd met openbare ruimte en klimaatadaptatie.

- We hebben grip op de veranderingen in water aan- en afvoer.
- We gaan de verdroging op zandgrond tegen met meer opvangen, opslaan en hergebruiken van water.

Wat willen we bereiken?

Behouden en verbeteren van het dierenwelzijn

Wat gaan we hiervoor doen?

- We behouden de kinderboerderij.
- We werken aan een goed functionerende dierennoodopvang en dierenambulance.
- We stellen een Nota dierenwelzijn op.

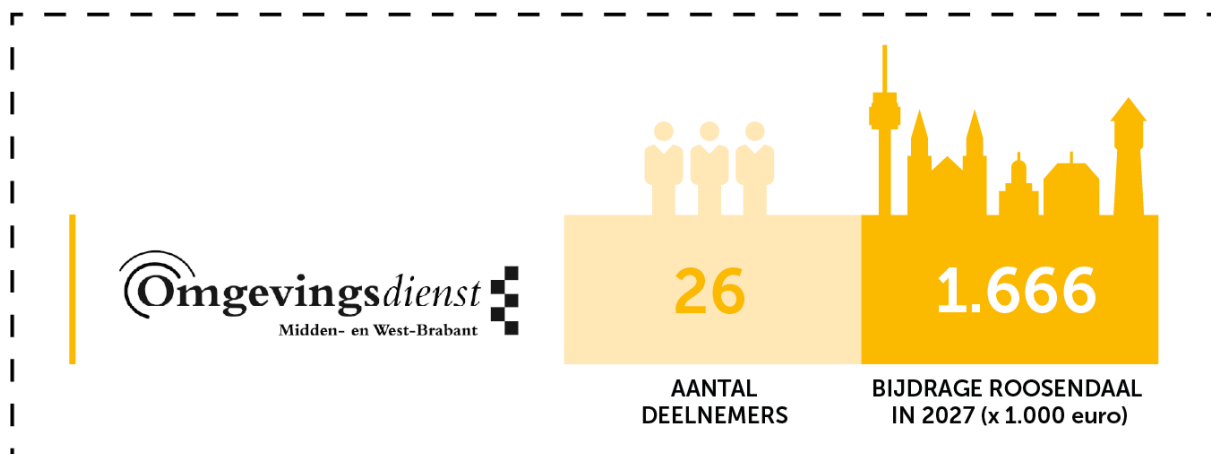
Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Natuur en water	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	24.144	28.131	28.209	21.439	21.886	22.666
Baten	28.842	32.881	33.256	26.945	27.525	28.379
Saldo	4.698	4.751	5.047	5.506	5.640	5.713

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
2.4 Economische havens en waterwegen	-713	-571	-766	-729	-746	-755
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	-389	-300	-553	-458	-361	-361
7.2 Riolering	3.970	4.546	4.071	4.054	4.067	4.101
7.3 Afval	2.898	2.904	3.141	3.198	3.256	3.313
7.4 Milieubeheer	-1.068	-1.829	-846	-559	-576	-585
Saldo	4.698	4.751	5.047	5.506	5.640	5.713

Gemeenschappelijke regelingen

Als gemeenten samen een organisatie oprichten om voor diezelfde gemeenten taken uit te voeren, noemen we dat een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De deelnemende gemeenten bepalen het beleid en de GR voert dit beleid uit. Ook Roosendaal besteedt een aantal taken uit. In het kader van dit programma hebben we taken belegd bij de onderstaande GR. Voor een nadere toelichting op de GR'en verwijzen we naar Paragraaf 5 Verbonden partijen.

Financieel overzicht - programma 3 - Wonen & Leefomgeving

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	24.749	58.078	61.431	39.146	36.792	25.241
	Onderwijshuisvesting	11.947	7.392	6.543	6.338	7.411	8.057
	Openbare ruimte	29.072	32.996	33.678	38.021	40.904	42.482
	Mobiliteit	4.226	4.901	4.442	4.569	4.706	4.819
	Energie en circulariteit	4.119	5.880	6.214	5.918	3.415	3.439
	Natuur en water	24.144	28.131	28.209	21.439	21.886	22.666
Totaal		98.256	137.377	140.518	115.430	115.113	106.703
Baten	Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	28.541	36.077	54.223	31.379	27.358	15.924
	Onderwijshuisvesting	1.328	415	1.188	691	918	888
	Openbare ruimte	9.540	1.425	6.230	7.563	7.592	7.047
	Mobiliteit	3.160	3.419	4.062	4.062	4.062	3.762
	Energie en circulariteit	3.099	4.762	4.229	2.651	50	
	Natuur en water	28.842	32.881	33.256	26.945	27.525	28.379
Totaal		74.511	78.979	103.189	73.291	67.506	55.999
Saldo		-23.745	-58.399	-37.329	-42.139	-47.607	-50.704

Programma 4
Leren, werken
& **ontwikkelen**

Economie

Beoogd maatschappelijk effect

- In 2040 heeft Roosendaal een toekomstbestendige economie die bijdraagt aan brede welvaart.
- In 2040 is Roosendaal een aantrekkelijke stad om te bezoeken en te verblijven.

Wat willen we bereiken?

Economische structuur is op orde in 2040

Wat gaan we hiervoor doen?

- We bouwen organisaties van ondernemers op waar deze momenteel ontbreekt of versterkt kan worden.
- We verhogen de sociale veiligheid in wijken en dorpen door ondernemerschap middels het opzetten van een onderzoek naar de wijk economie.
- We continueren parkmanagement en waar gewenst faciliteren we bedrijfsinvesteringszones .
Onder andere Keurmerk Veilig Ondernemen.
- Samen met parkmanagement deelnemen aan Grote Oogst om de bedrijfsterreinen toekomstgericht te maken.
Het betreft een provinciebreed programma om de bedrijfsterreinen toekomstgericht te maken, denk hierbij aan energietransitie, klimaatadaptatie en hergebruik grondstoffen.

Wat willen we bereiken?

Ruimte voor economie

We willen werk behouden en creëren in de nabijheid van onze inwoners en streven daarom naar voldoende en passende ruimte voor ondernemerschap.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We ontwikkelen ketenstrategie van grond tot mond & van land tot pand.
- We bouwen trekkersgroep ('toekomstmakers') circulaire en innovatieve economie op.
- We stellen retailbeleid op.
- We inventariseren strategische grondposities voor grond- en investeringsbeleid.
- Regionale afspraken bedrijventerreinen implementeren wat betekent onderzoek naar de WIG.
- Uitgifteprotocol De Meeten 2 opstellen en implementeren.
- We actualiseren bedrijventerreinbeleid.

Wat willen we bereiken?

Gebiedsspecifieke economische activiteit

Gebiedsgerichte aanpak voor een aantal prioritaire gebieden.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We implementeren de gebiedsvisie Leisurpark West-R .
- We continueren de aanpak leegstand binnenstad (VOLOP-Rsdl).
- We ontwikkelen een ruimtelijke-economische gebiedsontwikkeling in de Spoorzone.
- We ontwikkelen een ruimtelijke-economische gebiedsontwikkeling in de Bulkenaar.
- Gebiedsontwikkeling Stationskwartier Roosendaal.
- Gebiedsontwikkeling centrum Westrand.

Wat willen we bereiken?

De vrijetijdseconomie wordt gestimuleerd

Een gemeente waar veel te beleven valt is aantrekkelijk voor nieuwe inwoners en extra bedrijfsinvesteringen.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We implementeren het evenementenbeleid.
- We stimuleren synergie tussen sport, cultuur en vrijetijd.
- De binnenstad als place to be heeft prioriteit.
- De dorpen en ons aantrekkelijke landschap behouden hun kwaliteit en worden verweven in een aantrekkelijk regionaal vrijetijdsaanbod (Stedelijke Regio West-Brabant).
- Verblijfsrecreatiebeleid implementeren.
- We onderzoeken de uitbreidingsmogelijkheden voor de kermis.
- We stellen een regionale toeristische-recreatieve visie op (Stedelijke Regio West-Brabant).

Wat mag het kosten?

X € 1.000 Economie	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	5.362	5.296	4.859	4.772	4.725	4.701
Baten	1.203	779	824	815	832	782
Saldo	-4.159	-4.516	-4.034	-3.957	-3.893	-3.919

X € 1.000 Taakveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
2.4 Economische havens en waterwegen	-17	-40	-47	-47	-47	-46
3.1 Economische ontwikkeling	-114	-307	-253	-244	-121	-96
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2.676	-2.950	-2.653	-2.574	-2.622	-2.658
3.4 Economische promotie	-1.013	-1.163	-1.093	-1.107	-1.116	-1.127
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	-340	-56	12	15	13	9
Saldo	-4.159	-4.516	-4.034	-3.957	-3.893	-3.919

Arbeidsmarkt

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 ontwikkelen inwoners hun talenten optimaal en hebben gelijke kansen op toekomstbestendig werk.

Wat willen we bereiken?

In 2040 hebben we extra (hoogwaardige) banen die bijdragen aan de kwaliteitssprong

We werken aan een toekomstbestendige economie en gezonde arbeidsmarkt die bijdraagt aan de kwaliteitssprong die we te maken hebben. Gericht op het aantal banen dat nodig is enerzijds en het type arbeid dat nodig is anderzijds.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We ontwikkelen arbeidsmarktbeleid dat gericht is op het maken van de kwaliteitssprong.

Wat willen we bereiken?

We binden en boeien jong talent, door studeren, leven, wonen en werken aantrekkelijker te maken

Wat gaan we hiervoor doen?

- We betrekken jongeren structureel bij het verbeteren van Roosendaal als stad voor studenten.
- We doen onderzoek naar de veiligheid die studenten/jongeren ervaren in Roosendaal.
- We zetten in op de ontwikkeling van een onderwijscluster in de Spoorzone in triple-helix samenwerking.
- We werken aan de realisatie van huisvesting voor studenten en nestverlaters.
- Ook dit jaar zetten we weer in op het binden van studenten aan Roosendaal.

Wat willen we bereiken?

We stimuleren om te kiezen voor kansrijk werk dat bijdraagt aan onze brede welvaart, zoals beroepen in de zorg & welzijn en techniek

Door goed onderwijs en passende opleidingsmogelijkheden voor iedereen toegankelijk te maken, vergroten we kansengelijkheid en bieden we inwoners de mogelijkheid hun talenten optimaal te ontwikkelen en het hoogst haalbare uit zichzelf te halen. Hierdoor versterken we zowel de persoonlijke perspectieven van inwoners als de maatschappelijke en economische kracht van de gemeente.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We bouwen verder aan het programma Teken voor je Toekomst (NPR) met loopbaanoriëntatie en baangaranties voor kansrijke beroepen.
- We zetten in op Leven Lang Ontwikkelen (LLO) middels om- en bijscholing o.a. vanuit NPR Perspectief op werk en door samen te werken in en bij te dragen aan het LLO-Collectief West-Brabant en de West-R Academie.

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen naar vermogen participeren op de arbeidsmarkt en in de samenleving

We ondersteunen inwoners om, passend bij hun mogelijkheden en talenten, actief mee te doen in de samenleving. Dit kan via betaald werk, vrijwilligerswerk, mantelzorg, opleiding of andere vormen van maatschappelijke betrokkenheid. Zo vergroten we zelfredzaamheid, sociale verbondenheid en kansen op persoonlijke ontwikkeling.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Voor kwetsbare doelgroepen of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nemen we drempels weg, zodat zij mee kunnen doen in de samenleving met een zinvolle invulling van hun dag.
- We sturen op de ketensamenwerking tussen Werkplein Hart van West-Brabant, ISD Brabantse Wal en de WVS, zodat inwoners in een kwetsbare arbeidsmarktpositie of met een afstand tot de arbeidsmarkt toe geleid kunnen worden naar het arbeidsproces.
- We ondersteunen mensen bij het maken van de juiste keuzes op de arbeidsmarkt, passend bij de vraag en hun eigen kwaliteiten.
- We sturen op de menselijke maat bij de uitvoering van de participatiewet.

Wat willen we bereiken?

We hebben grip op arbeidsmigratie

De inzet van internationale medewerkers is belangrijk voor het functioneren van onze economie en arbeidsmarkt. We zetten ons in voor goede arbeidsomstandigheden, eerlijke huisvesting en gelijke behandeling, terwijl we tegelijkertijd overlast en misstanden voorkomen voor zowel internationale medewerkers als de omgeving.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We werken de Nota Internationale werknemers uit in concrete plannen.
- We maken afspraken met werkgevers om o.a. dakloosheid te voorkomen en waarbij eerlijk werk en goed werkgeverschap loont.
- We stimuleren innovatie op de arbeidsmarkt zodat arbeid effectief wordt ingezet.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Arbeidsmarkt	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	18.566	17.719	17.259	16.701	15.936	15.450
Baten	-39					
Saldo	-18.605	-17.719	-17.259	-16.701	-15.936	-15.450

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-156	-303	-281	-286	-291	-296
6.4 Begeleide participatie	-18.450	-17.416	-16.978	-16.415	-15.645	-15.154
Saldo	-18.605	-17.719	-17.259	-16.701	-15.936	-15.450

Bestaanszekerheid

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 heeft iedere Roosendaalse inwoner gelijke kansen

In 2040 is Roosendaal een veerkrachtige samenleving

Alle inwoners ervaren zekerheid in hun bestaan en sociale inclusie, hebben toegang tot ondersteuning en ontwikkeling, kunnen zichzelf redden en kunnen terugvallen op een netwerk, en hebben daardoor een menswaardig bestaan. We zetten daarbij in op preventie, interventie en perspectief als hoofdlijnen in onze benadering en aanpak om onze doelen te bereiken.

Wat willen we bereiken?

Het verkleinen van inkomensachterstanden en bevorderen dat inwoners zichzelf financieel kunnen redden

We willen dat de financiële bestaanszekerheid en zelfredzaamheid van inwoners wordt versterkt en inwoners zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien en hebben grip op hun financiële situatie.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Om mensen met vragen rondom inkomen en financiën beter te kunnen helpen, investeren we in de vraagbaak-, toegangs- en toeleidingsfunctie van Inwonersondersteuning Roosendaal (IOR).
- We verbeteren de samenwerking tussen maatschappelijke partners die zich bezighouden met de thema's armoede, schulden en gelijke kansen, zodat we financiële problemen eerder signaleren en inwoners sneller gepaste ondersteuning krijgen.
- We monitoren en evalueren onze regelingen ter ondersteuning in armoedesituaties op bereik en gebruik.
Waar nodig sturen we bij en passen we deze aan.

- De voorzieningenwijzer is geïmplementeerd bij Werkplein in samenwerking met De6-gemeenten; we monitoren gebruik en effecten.
Ook vindt er in 2026 een evaluatie plaats en maken we op basis van deze evaluatie een keuze over de voortzetting van de voorzieningenwijzer.

Wat willen we bereiken?

Het voorkomen van en duurzaam oplossen van schuldenproblematiek

Inwoners kunnen ongeacht hun financiële situatie meedoen aan activiteiten in het kader van vrijetijdsbesteding. Bij financiële problemen wordt ingezet op preventie, ondersteuning en bieden van perspectief, zodat inwoners naar vermogen kunnen (blijven) participeren in de samenleving.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening blijven we inzetten op o.a. vroegsignalering, schuldhelpverlening en hebben we aandacht voor specifieke doelgroepen, zoals ondernemers.
Gedurende het jaar zijn we daarbij continu bezig met verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening.
- We stellen een nieuw beleidsplan schuldhelpverlening op.
Waarbij we voortbouwen op de ervaringen van de afgelopen jaren en nieuwe trends en ontwikkelingen meenemen.

Wat willen we bereiken?

(Jonge) inwoners krijgen de kans om mee te (kunnen blijven) doen in de samenleving

Inwoners kunnen ongeacht mentale en/of fysieke uitdaging meedoen aan activiteiten in het kader van vrijetijdsbesteding. Ongeacht hun financiële situatie kunnen inwoners meedoen aan activiteiten in het kader van vrijetijdsbesteding. Bij financiële problemen wordt ingezet op preventie, ondersteuning en bieden van perspectief. Uitgangspunt is dat inwoners naar vermogen kunnen participeren in de samenleving. We investeren daarom ongelijk voor gelijke kansen.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We zorgen dat onze basisvoorzieningen op peil zijn/blijven en aansluiten bij de behoefte van wijk of dorp.
- We versterken het netwerk, en de samenwerking binnen het netwerk, van partners rondom kindarmoede.
We geven daarin ruimte en vertrouwen aan partners om beter aan te sluiten op lokale ontwikkelingen en behoeftes, zodat problemen en uitdagingen slimmer, sneller en samen kunnen worden opgepakt in het belang van de jongeren.
- Om jongeren die opgroeien in een financieel lastige situatie mee te kunnen laten doen in de maatschappij en hen dezelfde ontwikkelkansen te geven zetten we in op regelingen om onderwijs, sport, cultuur en sociale activiteiten toegankelijk te maken.
- We investeren in de financiële weerbaarheid van jongeren door onder andere financiële educatie, het jeugd perspectief fonds, ondersteuning en vragenuurtjes.

Wat willen we bereiken?

Het flexibel, verantwoord en humaan opvangen en huisvesten van vluchtelingen en statushouders

Wat gaan we hiervoor doen?

- We spannen ons in om aan de opgelegde taakstelling voor huisvesting van statushouders te voldoen. Binnen de Regionale Regietafel (RRT) De Markiezaten wordt informatie uitgewisseld en samengewerkt bij verschillende opgaven op gebied van asiel en migratie. Daarbij wordt gestreefd afspraken te maken om zo de realisatie van opgaven binnen het district te bevorderen. Daarnaast is er aansluiting met de Provinciale Regietafel (PRT) en daarmee de nationale overleg- en beslisstructuur op gebied van asiel en migratie.
- Als gemeente Roosendaal willen we voldoen aan de taakstelling vanuit de Spreidingswet, dit doen wij onder stevige regie van de gemeente en bij voorkeur met kleinschalige locaties.
Wij onderzoeken hierbij nadrukkelijk de optie van een Duurzame Gemeentelijke Opvang-locatie, zo houden wij grip op de locatiekeuze en invulling daarvan. De investeringen en opdrachten die voortkomen uit het opvangvraagstuk organiseren wij waar mogelijk lokaal.
- We spannen ons in om de opgelegde taakstelling voor huisvesting van statushouders in onze gemeente te behalen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000 Bestaanszekerheid	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	64.426	69.297	75.201	75.343	65.430	66.409
Baten	49.326	50.657	57.160	57.521	46.410	46.262
Saldo	-15.100	-18.639	-18.041	-17.822	-19.020	-20.147

X € 1.000 Taakveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
0.10 Mutaties reserves			940	970		
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.078	-844	-97	-804	-808	-812
6.3 Inkomensregelingen	-12.318	-13.806	-14.199	-13.438	-13.439	-14.456
6.5 Arbeidsparticipatie	-3.822	-3.989	-4.686	-4.550	-4.773	-4.879
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-38					
Saldo	-15.100	-18.639	-18.041	-17.822	-19.020	-20.147

Onderwijsbeleid

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 groeien jeugdigen in Roosendaal op in een omgeving waarin zij zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, zonder dat zij daarbij belemmerd worden door factoren die zij zelf niet kunnen beïnvloeden (zoals inkomen, woonruimte en gezondheid). Om later een goede toekomst te hebben en mee te kunnen doen in de samenleving.

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen

Voor elke jeugdige is goed en passend onderwijs en voorschoolse educatie nabij en toegankelijk. En er zijn voor jeugdigen buitenschools voldoende mogelijkheden voor talentontwikkeling.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Opstellen van een nieuw Onderwijskansenbeleid, omdat de periode van het huidige Onderwijsachterstandenbeleid afloopt én ook dezelfde periode van de Rijksmiddelen afloopt.
- Intensivering van het Onderwijsachterstandenbeleid met het programma 'Voor ons Roosendaal' via de themalijn de eerste 2500 dagen en het toevoegen van nieuwe interventies om achterstanden in het onderwijs te voorkomen en in te lopen.
Zoals met de inzet van peuterconsulenten, bso+, extra trainingsaanbod voor professionals en het inzetten van extra personeel in de voor- en vroegschool.
- Doorontwikkelen en verder investeren in basisvaardigheden van jeugdigen op en buiten school.
- Verdere versterking van de netwerken en structuren in en rondom het onderwijs om jeugdigen en ouders in hun kracht te zetten en als nodig lichte ondersteuning te bieden.
- Opstellen van een nieuwe Regionale Educatieve Agenda (REA) in samenwerking met de regiegemeenten en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.
- Binnen de regio wordt onderzocht hoe zorg tijdens onderwijstijd op cluster 3- en 4-scholen gerealiseerd kan worden.
Alle kinderen moeten naar school kunnen en zich optimaal kunnen ontwikkelen, ook wanneer zij extra ondersteuning of zorg nodig hebben. Hiervoor is nauwe samenwerking tussen onderwijs en zorg essentieel. Ondersteuning vindt daarbij zoveel mogelijk preventief, collectief en dicht bij huis of op school plaats. Binnen de regio wordt daarom onderzocht hoe zorg tijdens onderwijstijd op cluster 3- en 4-scholen gerealiseerd kan worden, onder andere door gezamenlijke financiering en inzet van vaste zorgverleners op school.

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen doen mee aan de samenleving en bouwen aan hun toekomst

Jeugdigen doen mee, zijn betrokken bij de samenleving en voorbereid op een zelfstandige toekomst (werk, wonen, financiën, sociaal netwerk). Jeugdigen zijn sociaal weerbaar.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Het stimuleren van Leven Lang Ontwikkelen en persoonlijke groei.
- Het investeren in programma's rondom loopbaan- en beroepsoriëntatie in samenwerking en samenhang met de themalijn "Perspectief op werk" uit het Nationaal Programma Roosendaal.

- Het uitbouwen van het project "Teken voor je Toekomst", waarin jongeren een baangarantie ontvangen bij de keuze voor een mbo-opleiding in een kansrijke sector.
- Het investeren in het ondersteunen van jongeren bij het ontwikkelen van (sociale) weerbaarheid.
- Het opstellen van een nieuw regionaal plan geletterdheid en continuering van de gemeentelijke aanpak geletterdheid in gezinnen.
Hierbij wordt verbinding gelegd met Voor- en Vroegschoolse Educatie om de vicieuze cirkel van laaggeletterdheid te doorbreken.
- Het continueren van het aanbod in scholingstrajecten en cursussen voor volwassenen op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden, gericht op meedoen in de samenleving.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Onderwijsbeleid	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	9.169	9.865	9.001	8.814	8.939	8.954
Baten	4.176	4.798	3.685	3.691	3.695	3.695
Saldo	-4.994	-5.067	-5.316	-5.124	-5.244	-5.258

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.10 Mutaties reserves						
4.1 Openbaar basisonderwijs	-64	-128	-139	-142	-145	-145
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.072	-2.935	-3.017	-3.023	-3.102	-3.116
5.6 Media	-1.858	-2.004	-2.160	-1.959	-1.997	-1.997
Saldo	-4.994	-5.067	-5.316	-5.124	-5.244	-5.258

Cultuur

Beoogd maatschappelijk effect

In 2040 is Roosendaal een levendige cultuurgemeente, waarin cultuur zichtbaar is en toegankelijk voor iedereen is.

Wat willen we bereiken?

We versterken de culturele basisinfrastructuur, blijven hierin investeren en bouwen aan een aantrekkelijke gemeente

Wat gaan we hiervoor doen?

- Passend voorzieningen- en faciliteitsniveau.
Nu: we onderhouden en verstevigen het huidige aanbod aan laagdrempelige en betaalbare podia, werkruimtes, voorzieningen en organisaties (met aandacht voor tradities, volkscultuur, het rijke verenigingsleven van Roosendaal én innovatieve ontwikkelingen).

Nu-2040: we verkennen hoe we het culturele voorzieningen- en faciliteitsniveau toekomstbestendig maken voor huidige en nieuwe inwoners in lijn met de ambities van de Kwaliteitssprong RSD2040.
- We stimuleren ontmoeting en verbindingen in de stad en dorpen door onderlinge samenwerking tussen culturele organisaties te bevorderen en de zichtbaarheid van culturele organisaties, activiteiten en initiatieven te verbeteren.
- We ondersteunen culturele organisaties met bijvoorbeeld financiële bijdragen of verwijzen passend door naar samenwerkingspartners of fondsen. Ook verkennen en ontwikkelen we de mogelijkheid voor een meerjarige incidentele subsidieregeling.

Wat willen we bereiken?

We creëren letterlijk en figuurlijk ruimte voor cultuur in de stad en dorpen

Wat gaan we hiervoor doen?

- We actualiseren het beleid voor Public Art (kunst in de openbare ruimte) en geven hier uitvoering aan. We maken de collectie digitaal toegankelijk, breiden deze uit met nieuwe kunstwerken en plegen jaarlijks onderhoud. We brengen in kaart wat er vanaf 2027 structureel nodig is voor het onderhoud van (nieuwe) kunstwerken
- We geven ruimte aan cultuur bij gebiedsontwikkeling en doen een beroep op de vernieuwingskracht van creatieve makers en culturele partijen bij gebiedsontwikkeling waaronder Spoor C en Stadsoevers.
Met kunst en cultuur geven we betekenis aan een gebied (placemaking) en dragen we de identiteit van Roosendaal uit. De inzet van cultuur en kunst bij gebiedsontwikkeling is maatwerk, zodat kan worden ingespeeld op de actuele vraag/behoefte zoals in de Spoorzone. (Voorbeelden: input vanuit de culturele sector bij planvorming, het realiseren van Public Art, het betrekken van kunstenaars en culturele organisaties in wijken en buurten).
- We gaan aan de slag met regelluwe experimenteerruimtes (broed-/makersplaatsen).
Via een tijdelijke plek en een actieve rol voor jongeren onderzoeken we wat er nodig is om een structurele makersplaats in Roosendaal te realiseren.

Wat willen we bereiken?

Cultuur voor iedereen; We investeren in cultuur voor iedereen en dragen zo bij aan een inclusieve samenleving

Wat gaan we hiervoor doen?

- We stimuleren laagdrempelige en toegankelijke cultuurparticipatie voor jong en oud met extra aandacht voor cultuuraanbod voor jongeren.
- We stimuleren dat alle inwoners van de gemeente hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen en bevorderen cultuureducatie.
- We moedigen 'culturele en creatieve spelers' aan om de landelijke gedragscodes te volgen: de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie.

Wat willen we bereiken?

We stimuleren cultuur dichtbij in de wijken, dorpen en stad en dragen dit uit in onze provinciale en landelijke samenwerking

Wat gaan we hiervoor doen?

- We hebben oog voor een netwerk aan culturele voorzieningen, activiteiten en faciliteiten in de haarvaten van de samenleving op wijk- en dorpsniveau en blijven cultuur inzetten bij sociaal-maatschappelijke vraagstukken.
- We verkennen welke bijdrage cultuur kan leveren aan de opgaven in wijken en buurten.
We verkennen welke bijdrage cultuur kan leveren aan de opgaven in wijken en buurten. Hierbij is het NPR Nationaal Programma Roosendaal/Voor Ons Roosendaal een belangrijk focuspunt. Daarnaast faciliteren we minimaal één proefproject om via community art/buurtcultuur bij te dragen aan de opgaves van Roosendaal, dit betreft een sociaal-maatschappelijk cultuurproject. (Zo kan cultuur bijvoorbeeld worden ingezet voor het vergroten van job skills, pakt het ingewikkelde maatschappelijke thema's op creatieve wijze aan of geeft het inwoners een andere kijk op hun wijk zoals het project Wij(k)gezichten). Daarbij onderzoeken we of/hoe de opbrengsten een duurzaam vervolg krijgen.
- We werken actief samen binnen regionale en provinciale verbanden.
Waaronder B7 (BrabantStad), om het culturele ecosysteem in Brabant te versterken. Als gemeente Roosendaal zetten we deze samenwerking om in kansen en initiatieven die onze eigen wijken en dorpen verrijken en versterken.

Wat willen we bereiken?

We verbinden met cultuur

Wat gaan we hiervoor doen?

- Via cultuur verbinden we doelgroepen, domeinen, organisaties en netwerken: We intensiveren de samenwerking tussen de beleidsvelden cultuur, sport en leisure.
- We monitoren hoe we voordeel halen uit kwantitatieve en kwalitatieve data om zo de waarde van cultuur meetbaar te maken en hierop te kunnen sturen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000 Cultuur	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	6.520	7.870	6.864	7.030	7.175	7.218
Baten	286	217	286	287	289	289
Saldo	-6.234	-7.652	-6.578	-6.743	-6.887	-6.929

X € 1.000 Taakveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
5.3 Cultuurpres., -prod. en -part.	-4.170	-4.967	-4.284	-4.381	-4.474	-4.482
5.4 Musea	-1.323	-1.584	-1.370	-1.410	-1.451	-1.479
5.5 Cultureel erfgoed	-342	-699	-510	-533	-536	-539
5.6 Media	-61	-61	-62	-64	-65	-65
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	-339	-342	-352	-356	-361	-364
Saldo	-6.234	-7.652	-6.578	-6.743	-6.887	-6.929

Sport

Beoogd maatschappelijk effect

In 2030 hebben inwoners van Roosendaal een actieve en gezonde leefstijl, waarbij extra aandacht uitgaat naar kinderen en mensen voor wie bewegen minder vanzelfsprekend is. Sport en bewegen zijn toegankelijk, leuk en vormen een belangrijk onderdeel van het dagelijks leven, ondersteund door toekomstbestendige sportaccommodaties en een uitnodigende openbare ruimte. Vitale en betrokken sportaanbieders werken samen om iedereen passend in beweging te krijgen en te houden. Topsporters vervullen hierbij een inspirerende en verbindende rol en dragen bij aan de profilering van Roosendaal. Deze ambities worden uitgewerkt in de Beweegvisie en concrete uitvoeringsplannen, gericht op gezonde inwoners, een sterk topsportklimaat en een stevige basis voor sport en bewegen.

Wat willen we bereiken?

Alle sportverenigingen zijn vitaal en we beschikken over toekomstbestendige sportvoorzieningen (Sterke Basis)

Wat gaan we hiervoor doen?

- We zetten in op het stimuleren en behouden van vitale sportverenigingen die maatschappelijk betrokken zijn.
- We ondersteunen verenigingen in hun ontwikkeling om vitaal/vitaler en maatschappelijk betrokken(-er) te worden.
- We faciliteren de sportclubs met het creëren van een veilige sportomgeving. Hierbij werken we samen met o.a. CIOS Zuidwest Nederland en SSNB.
- We stimuleren en faciliteren activiteiten op de WielerExperience en het Urban Sportpark.
- We werken actief samen met de (sport)opleidingen CIOS Zuidwest-Nederland en Fontys Sporthogeschool, evenals met het Studentensportloket, om studenten te betrekken bij de uitvoering van sport- en beweegprojecten.
- We ondersteunen en stimuleren een brede samenwerking op de Roosendaalse sportparken.
- We stellen een programma van eisen op voor de nieuw te realiseren (top)sportthal op sportpark Vierhoeven.

Wat willen we bereiken?

Alle inwoners van Roosendaal hebben de mogelijkheid om te kunnen sporten en bewegen op een voor hen passende manier (Gezonde Inwoner)

Wat gaan we hiervoor doen?

- We geven uitvoering aan de subsidieregeling Sportinitiatieven en de Jeugdledensubsidie.
- SSNB geeft uitvoering aan de subsidieregeling Bewegen is Gezond. Binnen deze regeling begeleiden vakleerkrachten, clubkadercoaches, buurtsport- en beweegcoaches sport- en beweegactiviteiten en maken verbinding met andere sectoren, zoals cultuur, welzijn, leefbaarheid en onderwijs.
- We organiseren jaarlijks i.s.m. SSNB een symposium voor Roosendaalse sportaanbieders.
- We participeren actief binnen het provinciale netwerk Uniek Sporten Brabant.

Dit netwerk wil zoveel mogelijk Brabanders, die niet mee kunnen komen in het reguliere sportaanbod, doorgeleiden naar een passende sport.

- We stimuleren de organisatie van side events waarbij sport als middel wordt ingezet bij (reguliere) sportevenementen.
- Roosendaal is een JOGG-gemeente. We zijn aangesloten bij de landelijke organisatie 'Jongeren op Gezond Gewicht'. JOGG.
Van hieruit werken we vanuit de gedachte dat een gezonde jeugd start bij de omgeving van een kind.

Wat willen we bereiken?

Inwoners stimuleren om te sporten en bewegen op hun eigen niveau, met ondersteuning van talentontwikkeling en aantrekkelijke topsportfaciliteiten en -evenementen (Presteren in de Top)

Wat gaan we hiervoor doen?

- We geven uitvoering aan de aanpak Roosendaals Topsportklimaat – Talenten worden Helden.
We zetten in op:
 - Het waarderen van de prestaties van de Roosendaalse topsporters.
 - Het inzetten van topsporters als ambassadeur van de gemeente
 - Het ondersteunen van topsporters en talenten.
 - Het faciliteren van topsportevenementen daar waar mogelijk
 - We brengen onze topsportvoorzieningen in beeld.
 - We sluiten aan bij nationale en provinciale ontwikkelingen en samenwerkingsverbanden, zoals B7 en Brabantsport.
- Samen met de provincie en de gemeenten Tilburg, Breda en Bergen op Zoom zijn we gestart met de voorbereidingen van het EK Wielrennen in 2028.

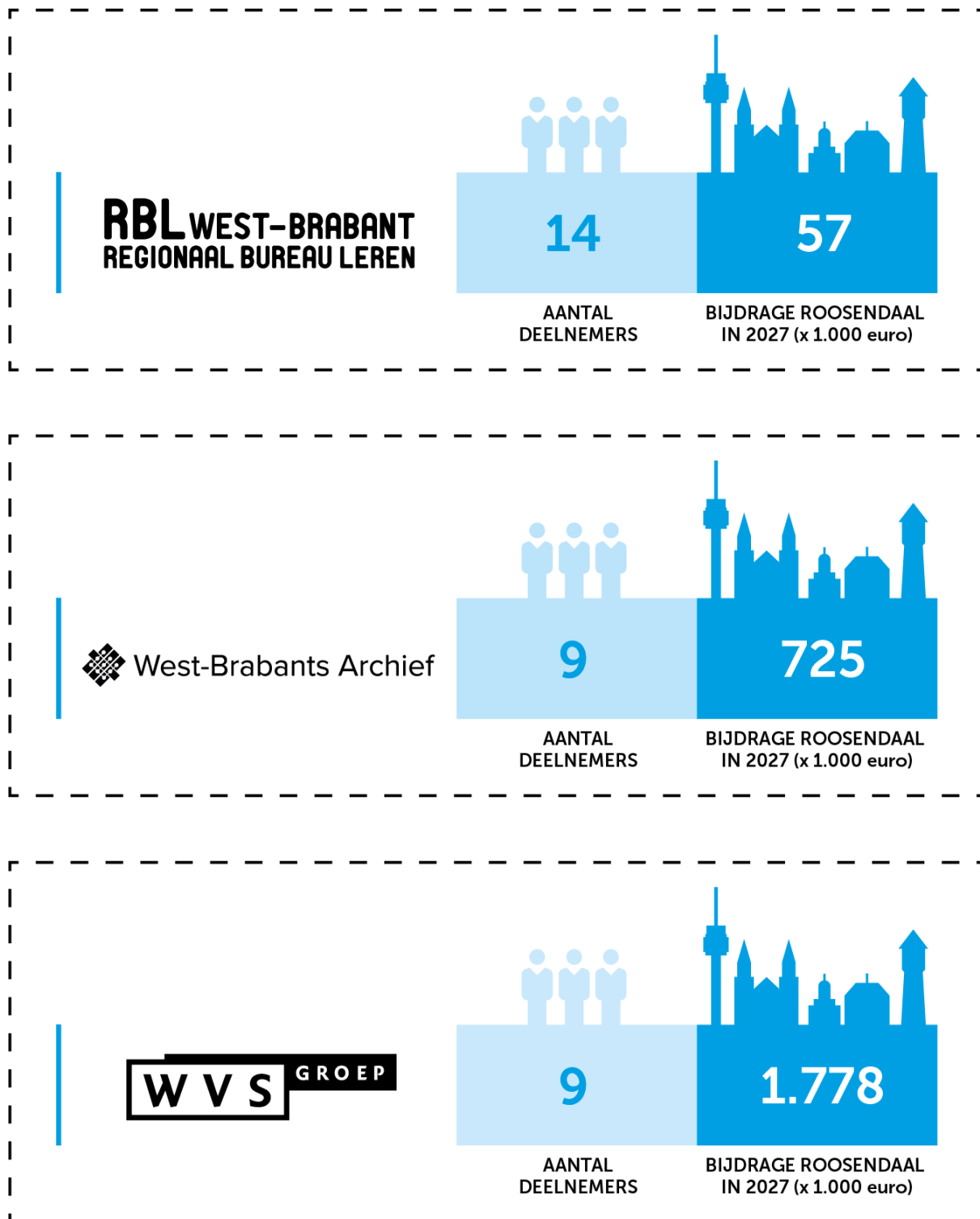
Wat mag dit kosten?

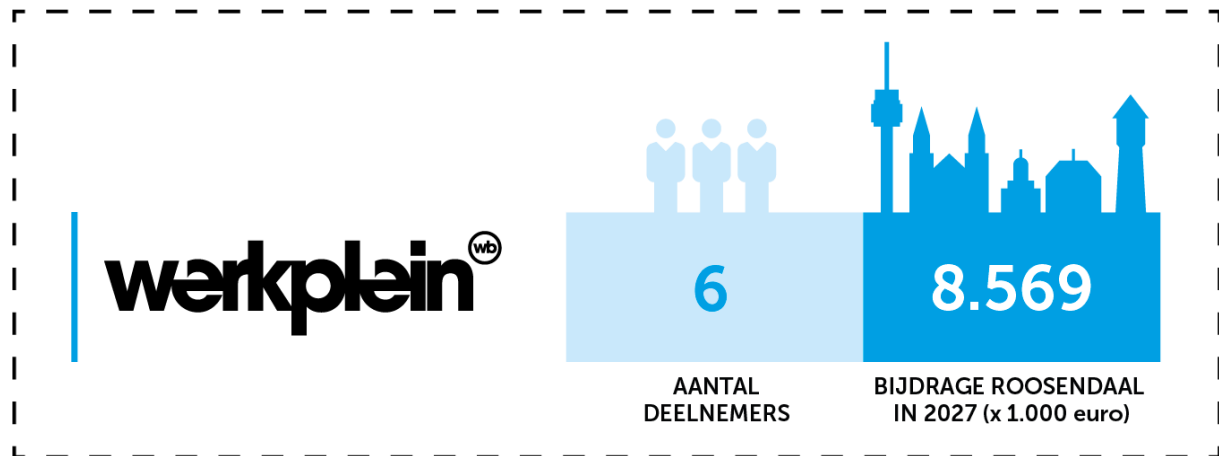
X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sport	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	5.819	7.345	6.611	6.922	7.332	7.496
Baten	2.493	2.273	1.920	1.951	1.984	1.984
Saldo	-3.325	-5.073	-4.692	-4.970	-5.348	-5.513

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
5.1 Sportbeleid en activering	-832	-1.514	-1.379	-1.647	-1.515	-1.525
5.2 Sportaccommodaties	-2.403	-3.469	-3.094	-3.106	-3.617	-3.772
5.7 Openb. groen en (openl.) recreatie	-90	-90	-219	-218	-217	-215
Saldo	-3.235	-5.073	-4.692	-4.970	-5.348	-5.513

Gemeenschappelijke regelingen

Als gemeenten samen een organisatie oprichten om voor diezelfde gemeenten taken uit te voeren, noemen we dat een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De deelnemende gemeenten bepalen het beleid en de GR voert dit beleid uit. Ook Roosendaal besteedt een aantal taken uit. In het kader van dit programma hebben we taken belegd bij de onderstaande GR. Voor een nadere toelichting op de GR'en verwijzen we naar Paragraaf 5 Verbonden partijen.

Financieel overzicht - programma 4 - Leren, Werken & Ontwikkelen

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Economie	5.362	5.296	4.859	4.772	4.725	4.701
	Arbeidsmarkt	18.566	17.719	17.259	16.701	15.936	15.450
	Bestaanszekerheid	64.426	69.297	75.201	75.343	65.430	66.409
	Onderwijsbeleid	9.169	9.865	9.001	8.814	8.939	8.954
	Cultuur	6.520	7.870	6.864	7.030	7.175	7.218
	Sport	5.819	7.345	6.611	6.922	7.332	7.496
Totaal		109.863	117.391	119.795	119.583	109.538	110.227
Baten	Economie	1.203	779	824	815	832	782
	Arbeidsmarkt	-39					
	Bestaanszekerheid	49.326	50.657	57.160	57.521	46.410	46.262
	Onderwijsbeleid	4.176	4.798	3.685	3.691	3.695	3.695
	Cultuur	286	217	286	287	289	289
	Sport	2.493	2.273	1.920	1.951	1.984	1.984
Totaal		57.445	58.725	63.874	64.266	53.209	53.012
Saldo		-52.418	-58.666	-55.921	-55.317	-56.329	-57.215

Programma 5
Algemene zaken
& **middelen**

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Beoogd maatschappelijk effect

Roosendaal blijft financieel gezond en weerbaar, zodat maatschappelijke ambities gerealiseerd kunnen worden en financiële risico's beheersbaar blijven.

Wat willen we bereiken?

We zorgen voor een financieel gezonde gemeente met voldoende algemene middelen om maatschappelijke ambities te realiseren en financiële tegenvallers op te vangen.

Wat gaan we hiervoor doen?

- We zorgen voor voldoende algemene dekkingsmiddelen voor de uitvoering van gemeentelijke taken.
- We volgen en verwerken ontwikkelingen in het gemeentefonds en andere algemene inkomstenbronnen.
- We beheren de financieringsfunctie van de gemeente op een verantwoorde wijze.
- We houden een post onvoorzien beschikbaar voor onvoorziene en onvermijdbare ontwikkelingen.

Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	66.605	36.833	9.071	11.157	12.832	20.715
Baten	284.164	292.300	248.538	250.733	260.622	271.073
Saldo	217.559	255.467	239.467	239.576	247.791	250.359

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.10 Mutaties reserves	-8.567	29.458	2.103	1.218	1.118	1.141
0.5 Treasury	-319	2	-853	-2.890	-4.766	-7.247
0.61 OZB woningen	8.725	9.208	12.305	12.750	13.203	13.405
0.62 OZB niet-woningen	7.792	7.703	11.266	13.316	13.769	14.050
0.64 Belastingen overig	1.171	923	911	900	888	888
0.7 Alg en ov uitkering gemeentefonds	208.385	208.546	217.302	217.815	226.826	236.706
0.8 Overige baten en lasten	-312	-774	-4.553	-4.526	-4.246	-9.582
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-36	-10	-10	-10	-10	-10
3.4 Economische promotie	720	411	996	1.002	1.008	1.008
Saldo	217.559	255.467	239.467	239.576	247.791	250.359

Organisatie en ondersteuning (overhead)

Beoogd maatschappelijk effect

Een sterke bedrijfsvoering is de basis voor een goed functionerende gemeente. Het stelt ons in staat om inwoners en ondernemers betrouwbaar, efficiënt en toekomstgericht van dienst te zijn. Bedrijfsvoering is de samenhang van processen, mensen en middelen die ervoor zorgt dat bestuur en organisatie goed ondersteund worden in het verwezenlijken van haar wettelijke taken en ambities. Daarbij is voortdurende kennisontwikkeling, deskundigheid en kwaliteitsborging onmisbaar. We investeren in het vakmanschap van onze medewerkers en in een organisatiecultuur waarin leren en verbeteren centraal staan. Zo zorgen we dat we als gemeente professioneel blijven inspelen op nieuwe wet- en regelgeving, maatschappelijke opgaven en technologische ontwikkelingen. Binnen dit geheel leggen we de nadruk op drie pijlers: de gemeente als werkgever, digitalisering en huisvesting. Deze pijlers geven richting aan hoe we onze organisatie wendbaar, professioneel en toekomstbestendig maken. Daarmee zorgen we voor moderne faciliteiten, betrouwbare informatie en betrokken medewerkers die met energie werken aan maatschappelijke waarde voor Roosendaal.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Roosendaal is een aantrekkelijke en professionele werkgever die medewerkers weet te binden, boeien en ontwikkelen, zodat de organisatie wendbaar en toekomstbestendig blijft.

Roosendaal staat de komende jaren voor grote en diverse opgaven, die hoge eisen stellen aan de professionaliteit, het strategisch vermogen en de capaciteit van de organisatie. Daarbij staat de leefwereld van inwoners centraal en werken we vanuit onze kernwaarden: resultaatgericht, samen en de ander centraal. Het uitgangspunt is een organisatie die aantrekkelijk blijft voor huidige en nieuwe medewerkers, ook in een krappe arbeidsmarkt. Daarom investeren we in leren en ontwikkelen, vitaliteit, en een cultuur waarin samenwerken, eigenaarschap tonen en continu verbeteren vanzelfsprekend zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Uitvoering geven aan de verschillende thema's binnen het ontwikkelplan Wij Zijn Roosendaal als instrument voor de doorontwikkeling van de organisatie.
- Voortzetten en borgen van projectmatig werken en continu verbeteren van processen.
- Versterken van de lerende organisatie en stimuleren van ontwikkeling en professionalisering van medewerkers en groepen.
- Verkennen van de mogelijkheden van kunstmatige intelligentie voor het ondersteunen van ons werk.
- Voortdurend inzetten op het binden, boeien en vitaal houden van medewerkers, passend bij actuele ontwikkelingen en uitdagingen op de arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Roosendaal zet digitalisering in als strategisch middel om de ambities uit het coalitieakkoord 2026-2030 te realiseren.

In lijn met het uitgangspunt om te werken aan tastbare resultaten voor inwoners en ondernemers, ondersteunt digitalisering de uitvoering van het Masterplan, het Nationaal Programma Roosendaal.

Digitalisering draagt daarmee direct bij aan de uitvoeringskracht van de organisatie. Door informatie en data beter te benutten, versterken we de sturing op complexe maatschappelijke opgaven en vergroten we de samenhang tussen beleid en uitvoering. De informatievoorziening is hierbij niet alleen ondersteunend, maar een integraal onderdeel van de aanpak van stedelijke en sociale vraagstukken.

Tegelijkertijd blijft de menselijke maat centraal staan. Inwoners en ondernemers moeten kunnen rekenen op toegankelijke, begrijpelijke en betrouwbare dienstverlening, waarbij digitalisering het contact versterkt en niet vervangt. Dit sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om samen met inwoners en partners te werken aan een sterke en leefbare gemeente.

In 2027 investeren we in een toekomstbestendige digitale basis. Digitale veiligheid, privacybescherming en betrouwbare informatievoorziening zijn randvoorwaardelijk om het vertrouwen van inwoners te behouden en de continuïteit van dienstverlening te waarborgen.

Daarom versterken we digitaal vakmanschap van de medewerkers en ondersteunen we hen bij het toepassen van datagedreven werken en nieuwe technologieën, zoals AI. Deze technologieën worden verantwoord ingezet, met aandacht voor ethiek, transparantie en juridische kaders.

Wat gaan we hiervoor doen?

- Het verder versterken van datagedreven werken om beter te sturen op maatschappelijke opgaven en resultaten.
- Het uitvoeren van de datastrategie, met focus op het onderzoeken, ontdekken en toepassen van data en het versterken van de datacultuur binnen de organisatie.
- Het versterken van regie, samenhang en architectuur binnen de informatieketen.
- Het structureel borgen van privacy, informatiebeveiliging en informatiebeheer.
- Het doorontwikkelen van de digitale werkplek en het ondersteunen van medewerkers bij veranderende werkwijzen.
- Het vergroten van digitale vaardigheden en (AI-) datageletterdheid binnen de organisatie.
- Het verantwoord toepassen van innovatieve technologieën, waaronder AI, waar deze aantoonbare meerwaarde bieden.
- Het ondersteunen van de organisatie bij de doorontwikkeling van digitale dienstverlening, gericht op toegankelijke, begrijpelijke en betrouwbare dienstverlening voor inwoners en ondernemers.

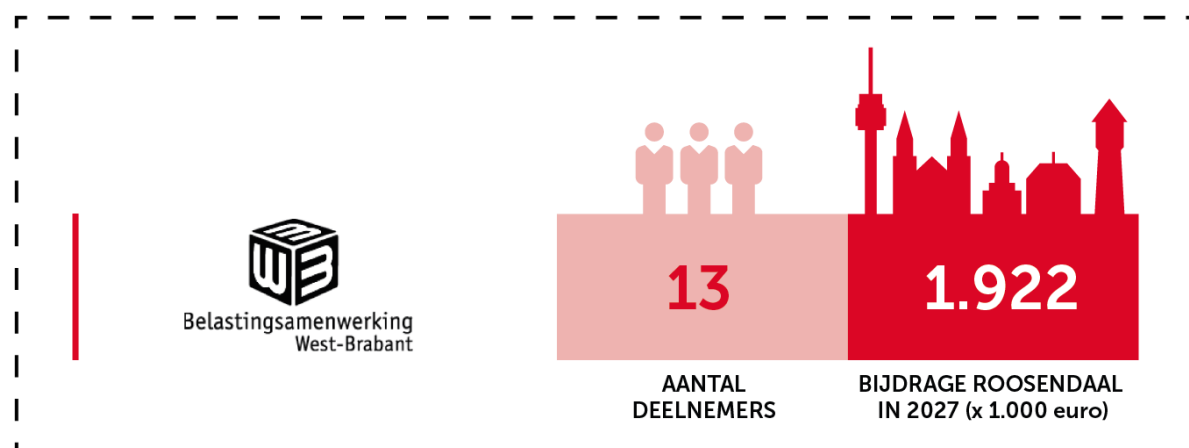
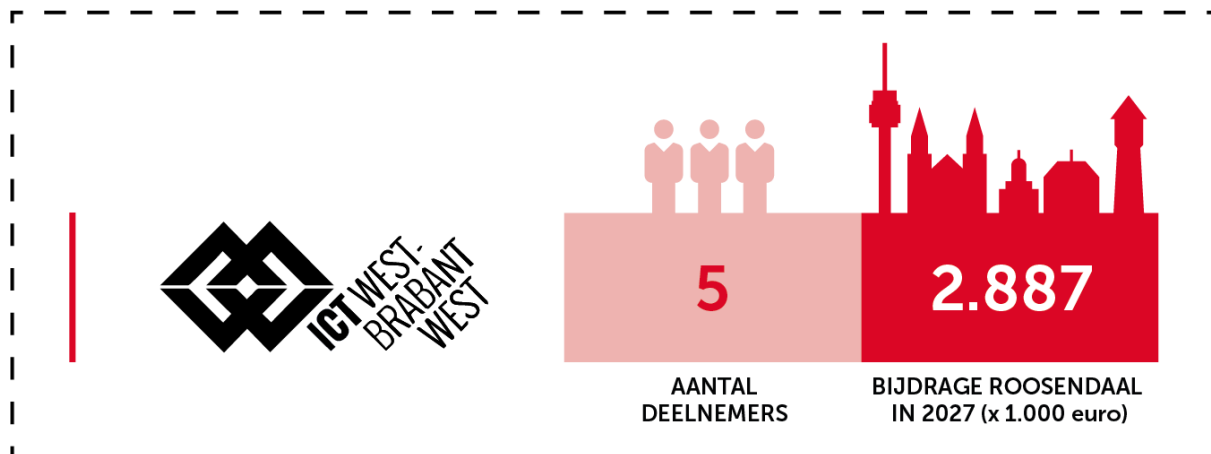
Wat mag dit kosten?

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Organisatie en ondersteuning	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Lasten	32.553	33.471	38.143	39.403	41.161	42.354
Baten	605	207	1.399	1.373	1.365	1.356
Saldo	-31.948	-33.264	-36.744	-38.031	-39.796	-40.998

X € 1.000	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Taakveld	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
0.1 Bestuur	-1.104	-1.632	-2.007	-2.012	-2.085	-2.160
0.10 Mutaties reserves			108	60	51	42
0.2 Burgerzaken	-173	-203	-452	-135	-260	-264
0.4 Overhead	-30.671	-31.429	-34.392	-35.944	-37.503	-38.616
Saldo	-31.948	-33.264	-36.744	-38.031	-39.796	-40.998

Gemeenschappelijke regelingen

Als gemeenten samen een organisatie oprichten om voor diezelfde gemeenten taken uit te voeren, noemen we dat een Gemeenschappelijke Regeling (GR). De deelnemende gemeenten bepalen het beleid en de GR voert dit beleid uit. Ook Roosendaal besteedt een aantal taken uit. In het kader van dit programma hebben we taken belegd bij de onderstaande GR. Voor een nadere toelichting op de GR'en verwijzen we naar Paragraaf 5 Verbonden partijen.

Financieel overzicht - programma 5 - Algemene zaken & Middelen

X € 1.000	Beleidsveld	2025 rekening	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting	2029 begroting	2030 begroting
Lasten	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	66.605	36.833	9.071	11.157	12.832	20.715
	Organisatie en ondersteuning	32.553	33.471	38.143	39.403	41.161	42.354
Totaal		99.158	70.304	47.214	50.560	53.992	63.068
Baten	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	284.164	292.300	248.538	250.733	260.622	271.073
	Organisatie en ondersteuning	605	207	1.399	1.373	1.365	1.356
Totaal		284.768	292.507	249.937	252.106	261.987	272.429
Saldo		185.611	222.203	202.723	201.546	207.995	209.361

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf staat het beleid voor de gemeentelijke belastingen, heffingen en tarieven. Ook wordt per heffing toegelicht hoeveel inkomsten de gemeente verwacht te ontvangen.

Daarnaast wordt aangegeven hoe de gemeentelijke woonlasten voor inwoners zich ontwikkelen. Voor heffingen en rechten waarvoor een kostendekkend tarief geldt, wordt inzicht gegeven in de kosten, opbrengsten en de mate van kostendekkendheid. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de toegerekende overhead en compensabele btw.

Tot slot wordt het beleid voor kwijtschelding toegelicht. Hiermee is zichtbaar welke inwoners in aanmerking kunnen komen voor gedeeltelijke of volledige vrijstelling van bepaalde gemeentelijke heffingen.

Lokale heffingen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten opgenomen. Per onderdeel wordt kort toegelicht waarvoor deze wordt geheven en welk uitgangspunt er voor 2027 wordt gehanteerd bij het bepalen van de tarieven en opbrengsten. Hiermee ontstaat een overzicht van het lokale belastingbeleid en de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan kostendekkendheid en betaalbaarheid.

Algemene belastingen	Hoofddijnen	Uitgangspunt 2027
Onroerendezaakbelasting (OZB)	Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (bedrijfspanden en andere onroerende zaken) moeten OZB betalen. De hoogte van het bedrag hangt af van de WOZ-waarde van de onroerende zaak.	Voor 2027 stijgen de tarieven voor zowel de OZB woningen als OZB niet-woningen. In het coalitieakkoord is opgenomen dat de tarieven daarbij onder het landelijk gemiddelde blijven. Het tarief voor woningen stijgt met € 109. Met deze verhoging blijft het tarief met 94% van het landelijk gemiddeld onder het landelijke niveau. Het tarief voor niet-woningen stijgt in 2027. Afhankelijk van de WOZ-waarde neemt de jaarlijkse OZB-last toe met circa € 320 tot € 759. Met deze verhoging blijft het tarief met 86% van het landelijk gemiddelde onder het landelijke niveau.
Parkeerbelasting	Parkeerbelasting wordt betaald door gebruikers van parkeerplaatsen in gebieden waar betaald parkeren geldt en door houders van een parkeervergunning.	De indexatie vindt één keer per 2 jaar plaats en de verhoging heeft in 2025 plaatsgevonden. Naast deze index worden de tarieven per uur ook nog extra verhoogd. Totaal is dat € 0,31 per uur voor gebied A en € 0,29 voor gebied B. Dit betekent dat de tarieven voor 2027 € 2,96 per uur in gebied A en € 2,34 in gebied B bedragen. De tarieven in de parkeergarages stijgen met € 0,29 naar € 2,54. Het tarief voor de dagkaarten stijgt voor 2027 naar € 15 (2026: € 10). De tarieven voor vergunningen stijgt voor 2027 naar € 90 voor bewonersvergunning A en voor bewonersvergunning B stijgt deze naar € 150 (2026: € 70/€ 100). Het tarief voor de naheffingsaanslag parkeerbelastingen is voor 2027 door het Ministerie van BZK vastgesteld op ten hoogste € 84,30.
Precariobelasting	Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond, voor zover dit wettelijk is toegestaan.	In de begroting 2027 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 2,1%.
Reclamebelasting	Reclamebelasting wordt geheven voor reclame-uitingen die zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte.	Er zijn 3 soorten reclamebelastingen: Binnenstad: de reclamebelasting wordt voor dit gebied geheven naar een vast bedrag per vestiging. Het bedrag van de belasting is afhankelijk van de locatie: € 400 in tariefgebied A en € 250 in tariefgebied B. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst

Algemene belastingen	Hoofdlijnen	Uitgangspunt 2027
		bestemd voor Stichting Promotie Winkelstad Roosendaal. Bedrijventerreinen Borchwerf I en Majoppeveld: de reclamebelasting wordt geheven naar een vast bedrag van € 275 per vestiging, vermeerderd met € 3 per € 1.000 WOZ-waarde boven een WOZ-waarde van € 115.000, met een maximum per vestiging van € 1.500. Leisurepark West-R: de reclamebelasting wordt geheven op basis van een staffelpercentage van de WOZ-waarde. 0,6% van de WOZ-waarde van € 3.000.000, 0,3% van de WOZ-waarde van € 3.000.000 tot de WOZ-waarde van € 5.000.000 en 0,1% van de WOZ-waarde boven de € 5.000.000. Tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst voor bedrijventerreinen en West-R voor de Stichting Ondernemersfonds Roosendaal voor de uitvoering van het activiteitenplan.
Toeristenbelasting	Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente of openbaar lichaam verblijf houden, maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven.	In de begroting 2027 is rekening gehouden met een tariefsverhoging. Het tarief per overnachting bedraagt in 2027 € 3,50 (2026 € 1,53).

Bestemmingsheffingen	Hoofdlijnen	Uitgangspunt 2027
Afvalstoffenheffing	Met de afvalstoffenheffing worden de kosten betaald voor het inzamelen, verwerken en verwijderen van huishoudelijk afval. In Roosendaal bestaat de heffing uit een vast deel en een deel dat afhankelijk is van het aanbieden van afval. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft.	Voor de afvalstoffenheffing geldt, naast het beginsel van 100% kostendekkendheid, het principe van 'de vervuiler betaalt'. Naast de directe lasten wordt een aantal indirecte lasten (gedeeltelijk) in de heffing betrokken. Het betreft hier een aandeel in de kosten van overhead, kwijtscheldingen en compensabele btw. Diftar 2.0 leidt tot een verschuiving van variabele kosten naar het vaste tarief van de afvalstoffenheffing. De eerste 5 restafvalaanbiedingen worden niet langer afzonderlijk in rekening gebracht, waardoor het vaste tarief stijgt maar de gesloten financiering van de afvalstoffenheffing intact blijft. Het vaste tarief voor 2027 wordt € 332.
Rioolheffing	Met de rioolheffing betaalt de gemeente de kosten voor het inzamelen en afvoeren van afvalwater, de verwerking van regenwater en maatregelen tegen grondwaterproblemen. Rioolheffing wordt geheven aan gebruikers van percelen van waaruit water direct of indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering.	Vooruitlopend op het nieuwe Water- en Rioleringsplan 2028 (WRP) wordt voorgesteld het tarief van de rioolheffing te verlagen. De huidige rioolheffing in Roosendaal ligt relatief hoog ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd geven de financiële resultaten binnen het huidige WRP dat er ruimte is. Investerings kunnen de komende jaren nog grotendeels uit de beschikbare middelen worden bekostigd. Deze financiële ruimte maakt het mogelijk het tarief te verlagen met € 50, terwijl de continuïteit van de rioolzorg gewaarborgd blijft. Bij de voorbereiding van het nieuwe WRP maakt de raad opnieuw een afweging over de toekomstige hoogte en ontwikkeling van het tarief. Voor 2027 bedraagt het geïndexeerde tarief € 307.

Rechten	Hoofdlijnen	Uitgangspunt 2027
Leges	Leges zijn vergoedingen voor diensten die inwoners, bedrijven en instellingen van de gemeente afnemen, zoals vergunningen, paspoorten, rijbewijzen en andere aanvragen.	In de begroting 2027 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 2,1%. Voor de bouwleges verhogen we de tarieven in 2027 eenmalig met 5%. In een aantal gevallen gaat het om tarieven met wettelijke beperkingen (bijvoorbeeld paspoorten), maar als rode draad loopt de voorwaarde van maximaal kostendekkende tarieven door de tarieventabel.
Marktgeden	Marktgeden worden betaald door ondernemers die een standplaats innemen op de weekmarkt.	In de begroting 2027 is rekening gehouden met een tariefsverhoging van 2,1%.

Inkomsten per heffing

De gemeente ontvangt inkomsten uit belastingen, heffingen en rechten. Bestemmingsheffingen zijn heffingen waarvan de opbrengsten zijn bedoeld voor specifieke taken of voorzieningen (bijvoorbeeld riool- en afvalstoffenheffing). De gemeente mag hiervoor niet méér belasting heffen dan de kosten die zij voor deze taak of voorziening maakt. Rechten worden betaald voor het leveren van een specifieke dienst (bijvoorbeeld het aanvragen van een paspoort of vergunning). Ook hiervoor geldt dat de belasting niet hoger mag zijn dan de kosten. In onderstaande tabel zijn de geraamde opbrengsten per belastingsoort opgenomen.

Belastingsoort (bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Algemene belastingen			
OZB woningen	10.060	10.578	13.628
OZB niet-woningen eigendom	4.808	4.514	6.999
OZB niet-woningen gebruik	2.983	3.189	4.267
Parkeerbelasting	2.120	2.370	2.850
Parkeervergunningen burgers	277	225	427
Parkeervergunningen werkers	116	80	80
Naheffingsaanslagen parkeren	517	405	405
Precariobelasting	542	229	232
Reclamebelasting - binnenstad	131	168	168
Reclamebelasting - bedrijventerreinen	482	600	600
Toeristenbelasting	720	411	996
Bestemmingsheffingen			
Afvalstoffenheffing	10.945	12.002	13.030
Rioolheffing	13.745	14.366	12.200
Rechten			
Leges Titel 1 Algemene dienstverlening	2.205	2.271	2.521
Leges Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving	3.835	2.484	3.181
Leges Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn	51	76	102
Marktgelden	56	56	58
Totaal opbrengsten	53.593	54.024	61.744

Ontwikkeling gemeentelijke woonlasten

In dit onderdeel wordt de ontwikkeling van de woonlasten voor een gemiddeld huishouden toegelicht. De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Daarnaast wordt aan de hand van de COELO Atlas van de Lokale Lasten inzicht gegeven in hoe de woonlasten in Roosendaal zich verhouden tot het landelijk gemiddelde en omliggende gemeenten.

Roosendaal staat in 2026 op plaats 123 met een gemiddelde woonlast van € 1.038. In 2025 stond Roosendaal op plaats 156. De woonlasten liggen in 2026 onder het landelijk gemiddelde van € 1.095. In de volgende tabel staan de gemiddelde woonlasten van Roosendaal samen met de omliggende gemeenten voor de jaren 2025 en 2026.

Gemeente	Gemiddelde woonlasten 2026 (rang)	Gemiddelde woonlasten 2025
Etten-Leur	820 (5)	804 (7)
Breda	899 (22)	891 (35)
Rucphen	938 (40)	918 (53)
Woensdrecht	1.002 (89)	960 (85)
Halderberge	1.022 (106)	997 (129)
Roosendaal	1.038 (123)	1.014 (156)
Moerdijk	1.045 (134)	1.016 (157)
Steenbergen	1.051 (145)	999 (131)
Drimmelen	1.061 (153)	1.044 (188)
Bergen op Zoom	1.095 (190)	1.057 (197)
Zundert	1.262 (291)	1.246 (312)

Bron: Atlas van de lokale lasten 2026 (COELO)

De woonlasten voor 2027 zijn, samen met de tarieven van 2026 (Roosendaal en landelijk gemiddelde), in de tabel hieronder weergegeven. Voor 2027 betekent het dat het OZB-tarief en het tarief voor afvalstoffenheffing stijgen, het tarief voor rioolheffing wordt verlaagd. Voor het berekenen van het OZB-tarief is uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde van €428.000. Totaal komen de woonlasten voor Roosendaal in 2027 neer op € 1.107. Ten opzichte van 2026 betekent dit een stijging van € 69 per jaar (stijging van 6,6%) en € 5,75 per maand.

Omschrijving woonlast	Landelijk gemiddelde 2026	Roosendaal 2026	Roosendaal 2027	Vershil € t.o.v. 2026 (jaar)	Vershil € t.o.v. 2026 (maand)
OZB-tarief woningen (%)	0,0871%	0,0797%	0,1051%		
OZB-tarief woningen	€ 470	€ 341	€ 450	€ 109	€ 9
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	€ 381	€ 346	€ 350	€ 4	€ 0
Rioolheffing meerpersoonshuishouden	€ 245	€ 351	€ 307	€ -44	€ -4
Totale woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 1.096	€ 1.038	€ 1.107	€ 69	€ 6

Bron: Atlas van de lokale lasten 2026
(COELO)

Ontwikkeling OZB niet-woningen

De tarieven van OZB-niet-woningen lagen in 2026 lager dan het landelijk gemiddelde. In onderstaande tabel hebben we de tarieven van Roosendaal in 2026 vergeleken met de omliggende gemeenten. Vervolgens is het tarief voor 2027 opgenomen. In 2027 bedragen de tarieven circa 86% van het landelijk gemiddelde. In de meerjarenbegroting is vanaf 2028 financieel rekening gehouden met een verdere verhoging tot circa 99% van het landelijk gemiddelde.

Tarieven 2026	Niet-woningen eigenaren	t.o.v. landelijk gemiddelde	Niet-woningen gebruikers	t.o.v. landelijk gemiddelde
Landelijk gemiddelde	0,3401%		0,2395%	
Etten-Leur	0,1742%	51%	0,1432%	60%
Breda	0,2204%	65%	0,1748%	73%
Rucphen	0,1485%	44%	0,1202%	50%
Woensdrecht	0,1902%	56%	0,1595%	67%
Halderberge	0,2531%	74%	0,2262%	94%
Roosendaal	0,2080%	61%	0,1294%	54%
Moerdijk	0,3146%	93%	0,2576%	108%
Steenbergen	0,2292%	67%	0,1803%	75%
Drimmelen	0,1517%	63%	0,1816%	53%
Bergen op Zoom	0,3094%	91%	0,2414%	101%
Zundert	0,1917%	56%	0,1698%	71%

Bron: Atlas van de lokale lasten 2026
(COELO)

Tarieven 2027	Niet-woningen eigenaren	t.o.v. landelijk gemiddelde	Niet-woningen gebruikers	t.o.v. landelijk gemiddelde
Landelijk gemiddelde (+2,1%)	0,3472%		0,2445%	
Roosendaal	0,2972%	86%	0,2093%	86%

In onderstaande tabel is opgenomen wat de stijging van het tarief voor een pand in de binnenstad met een WOZ-waarde van 400.000 betekent en voor een pand op industrieterrein met een WOZ-waarde van 850.000. Dit is gesplitst in eigenaar en gebruiker.

WOZ-waarde	Hogere OZB-lasten eigenaar niet-woningen		Hogere OZB-lasten gebruiker niet-woningen	
	jaarlijks	maandelijks	jaarlijks	maandelijks
Pand binnenstad (400.000)	€ 357	€ 30	€ 320	€ 27
Pand industrieterrein (850.000)	€ 759	€ 63	€ 679	€ 57

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente vindt het belangrijk dat gemeentelijke heffingen betaalbaar blijven voor inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen. Daarom kan voor bepaalde heffingen geheel of gedeeltelijk kwijtschelding worden aangevraagd. Er wordt een kwijtscheldingsnorm vastgesteld van 100% en deze wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In de berekening van deze tarieven is met de kwijtscheldingen rekening gehouden. Kwijtscheldingsaanvragen worden door de Belasting samenwerking West-Brabant in behandeling genomen en verder afgewerkt. De lasten van deze kwijtscheldingen worden verantwoord onder het beleidsveld Bestaanszekerheid, Programma 4 Leren, Werken en Ontwikkelen.

Belastingsoort	Werkelijk 2024	Werkelijk 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Afvalstoffenheffing	610.000	692.000	600.000	700.000
Rioolheffing	887.000	840.000	890.000	850.000
Totale kwijtscheldingslasten	1.497.000	1.532.000	1.490.000	1.550.000

Overhead en Compensabele BTW

Overhead

De overhead omvat de kosten voor de sturing en ondersteuning van het primaire proces en wordt verantwoord op taakveld 0.4 Overhead. Voor de toerekening van overhead aan riolering en reiniging wordt jaarlijks een opslagpercentage vastgesteld. Dit percentage wordt berekend op basis van de verhouding tussen de totale overheadkosten en de salariskosten en inhuur, na correctie voor specifieke uitzonderingen.

Compensabele BTW

Sinds de invoering van het BTW compensatiefonds (BCF) mag de btw op de kosten van de heffing of recht worden betrokken in de berekening van de tarieven.

Kostendekkendheid

Afvalstoffenheffing

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen zoals deze in de begroting 2027 zijn verwerkt. Bij de belastingvoorstellen 2027 wordt in de kostenonderbouwing nader ingegaan op de samenstelling van de kosten. In de financiële begroting behorende bij deze begroting is, onder het product reiniging, de analyse terug te vinden van de verschillen ten opzichte van 2026.

Voor de afvalstoffenheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Doordat de kosten in 2027 hoger zijn dan de opbrengsten, wordt er een beroep gedaan op de egalisatievoorziening reiniging.

Afvalstoffenheffing (Bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kosten taakveld(en):			
Huisvuilinzameling en -verwijdering	9.457	10.259	10.715
Opruimen illegale afvaldumpingen	320	299	316
Heffing en invordering	180	190	183
Opbrengsten taakveld(en):			
Opbrengst gescheiden afvalstromen	1.245	1.039	1.050
Dividenduitkering Saver	100	100	100
Overige toe te rekenen kosten:			
*Compensabele BTW	2.026	2.123	2.236
*Kwijtschelding	692	600	700
*Overhead	181	181	205
Totale kosten	11.511	12.513	13.205
Opbrengst heffing	10.945	12.002	13.030
Storting/onttrekking in/aan de voorziening	566	511	175
Kostendekkendheid reiniging	100%	100%	100%

Rioolheffing

De kosten zijn, zoals hieronder in de tabel zijn opgenomen, verwerkt in de begroting. Bij de belastingvoorstellen 2027 wordt nader ingegaan op de samenstelling van de kosten. In de financiële begroting behorende bij deze begroting is, onder het product riolering, de analyse terug te vinden van de verschillen ten opzichte van 2026.

Voor de rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Doordat de kosten in 2027 hoger zijn dan de opbrengsten, wordt er een beroep gedaan op de egalisatievoorziening riolering.

Rioolheffing (Bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kosten taakveld(en):			
Riolering algemeen	6.255	6.304	9.741
Basisrioleringsplan	240	263	273
Rioleringsbeheer	2.790	2.276	2.373
Pompgemalen en persleidingen	1.142	908	1.143
Kolken en lijngoten	864	833	868
Grondwaterbeheerplan	25	152	158
Kosten straatreiniging	508	451	461
Kosten waterkering	281	244	323
Heffing en invordering	191	201	214
Overige toe te rekenen kosten:			
*Compensabele BTW	1.979	2.565	2.099
*Kwijtschelding	840	890	850
*Overhead	363	363	338
Totale kosten	15.478	15.450	18.841
Opbrengst heffing	13.745	14.366	12.200
Storting/onttrekking in/aan de voorziening	1.733	1.084	6.641
Kostendeckendheid riolering	100%	100%	100%

Leges

In onderstaande tabel is een overzicht van de kosten en opbrengsten van de leges te vinden. Bij de belastingvoorstellen 2027 wordt nader ingegaan op de samenstelling van de kosten.

Rechten (leges) (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2027 Lasten	Begroting 2027 Verhaalbare lasten	Begroting 2027 Baten
Leges Titel 1 Algemene dienstverlening			
Kosten dienstverlening	1.032	1.032	
Kosten basisregistratie (BRP)	588	294	
Burgerlijke stand	35	35	80
Paspoorten	410	410	746
Identiteitskaarten	292	292	547
Rijbewijzen	67	67	272
Naturalisaties	70	70	109
Uittreksels/inlichtingen	66	66	110
Eigen verklaringen			48
Gehandicaptenparkeerkaarten			14
Overige burgerzaken			80
Overige inkomsten (o.a. leges telecom.)	150	150	515
BTW	25	25	
Overhead	827	672	
Totaal titel 1	3.562	3.113	2.521
Kostendekkendheid			81,0%
Leges Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving			
Omgevingsvergunningen	2.220	2.220	3.181
BTW	124	124	
Overhead	863	863	
Totaal titel 2	3.207	3.207	3.181
Kostendekkendheid			99,2%
Leges Titel 3 Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn			
Standplaatsen	37	37	15
Evenementen	440	440	
Horeca	322	322	50
Huisvestingswet	156	156	24
Handel en kansspelen	76	76	13
BTW	3	3	
Overhead	485	485	
Totaal titel 3	1.519	1.519	102
Kostendekkendheid			6,7%
Kostendekkendheid leges titel 1 t/m 3			74,0%

Marktgelden

In onderstaande tabel is een overzicht van de kosten en opbrengsten van de marktgelden te vinden. Bij de belastingvoorstellen 2027 wordt nader ingegaan op de samenstelling van de kosten.

Marktgelden (Bedragen * € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Kosten taakveld(en):			
Kosten markten - terugontvangen energiekosten	95	87	81
Afschrijving voorziening t.b.v. markten	6	6	6
Overige toe te rekenen kosten:			
*Compensabele BTW	6	9	9
*Overhead	28	19	12
Totale kosten	135	121	108
Opbrengst heffing	56	56	58
Kostendekkendheid marktgelden	41,4%	46,5%	53,8%

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In deze paragraaf worden de gemeentelijke risico's financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om deze risico's af te kunnen dekken. De weerstandscapaciteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente, waarbij de ratio voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn. Dit beleid is vastgelegd in de nota 'risicomanagement en weerstandsvermogen'. Deze nota is in 2023 geactualiseerd. In 2027 wordt het beleid geactualiseerd en opnieuw ter vaststelling aangeboden aan de Raad.

Toelichting op het weerstandsvermogen

Top 10 risico's

Elk jaar wordt een geactualiseerd risicoprofiel met de Top 10 van risico's opgenomen in deze paragraaf.

Onvoorspelbaarheid kosten en aantallen in sociaal domein (Jeugd en Wmo)

De Jeugdwet en Wmo zijn open-einde regelingen. Dit houdt in dat een zorgvraag niet geweigerd kan worden als iemand daar recht op heeft. Hierdoor zijn overschrijdingen van de beschikbare budgetten mogelijk en niet goed voorspelbaar. De afgelopen jaren zagen veel gemeenten kostenstijgingen in het sociaal domein. Dit was ook in Roosendaal het geval. Het bestuur investeert vanuit het coalitieakkoord en collegeprogramma ongelijk in gelijke kansen en focust op 'van zorg naar welzijn'. Om de kosten te beheersen zijn in het sociaal domein besparingen voorgenomen. Het is onzeker of deze daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. In deze Begroting 2027 zijn de budgetten initieel opgehoogd tot het niveau van de realisatie 2025 en geïndexeerd. Daarna is een inschatting gemaakt van de positieve effecten die de intensivering in het aanbod en de ondersteuning bij collectieve voorzieningen kan hebben op individuele maatwerkvoorzieningen. Voor jeugdhulp is gerekend met een getrapte besparing van 2,75 miljoen in 2027 oplopend naar 4,7 miljoen euro in 2030. Bij Wmo voorzieningen betreft dit circa 1,5 miljoen euro.

Jeugd

We schatten het risico dat deze besparingen te ambitieus zijn ingeschat binnen een bandbreedte van 1 tot 6 miljoen euro in het meest gunstige scenario komen we 1 miljoen tekort. Hierbij gaan we er vanuit dat de besparingen worden gehaald, maar de groei van afgelopen jaar nog wel meetelt in aanvangsbedrag voor 2027 (2x500k). In het meest realistische scenario komen we 4 miljoen tekort. Hierbij gaan we ervan uit dat de besparingen van 2,75 niet worden gehaald. In het meest ongunstige scenario komen we 6 miljoen tekort. We gaan er dan vanuit dat de besparingen niet gerealiseerd worden en de stijging van 2024 en 2025 zich voortzet met steeds een groei van circa 3 miljoen per jaar t.o.v. het jaar ervoor. Een aandachtspunt is verder dat er meerjarig nog grotere besparingen zijn ingeboekt. De bedragen lopen van 2,75 miljoen aan ombuigingen in 2027 op naar 4.75 miljoen in 2030. Ook hierbij is sprake van een onzekerheid in welke mate deze besparingen gerealiseerd kunnen worden.

Wmo

Binnen Wmo focussen we voor de risico's op de financieel meest omvangrijke producten, zijnde Huishoudelijke Ondersteuning (HO) en Begeleiding. Hier gaat in totaal circa 20 miljoen in om in 2027 (€ 11,5 miljoen HO en € 8 miljoen in begeleiding). Relevante ontwikkelingen met onzekere effecten zijn het nieuwe beleid en de aanbesteding van Huishoudelijke ondersteuning, met daarin de opgave om minder extra hulp aan cliënten te bieden. Daarbij gaat het gemiddeld aantal uren per week dat aan ondersteuning geboden wordt omlaag. Er is sprake van dubbele vergrijzing: meer ouderen die langer thuis blijven. Bedoeling is die groei op te vangen binnen het nieuwe beleid. Een andere onzekerheid voor 2028/2029 is de wetwijziging bij het Rijk. Voor Begeleiding is een besparing van circa 400.000 euro ingeboekt om op het niveau van de realisatie 2025 te blijven. In het meest gunstige scenario worden alle beleidsdoeleinden gehaald en blijven we binnen budget. In het meest realistische scenario kan er sprake zijn van een overschrijding van 2 miljoen (ca 10% van de kosten voor HO en begeleiding). In het meest ongunstige scenario ontstaat een overschrijding van 4 miljoen euro. Hierbij gaan we ervan uit dat het niet lukt de inzet terug te dringen terwijl de prijzen in het nieuwe contract hoger zijn.

Onzekerheden in de aannames Grondexploitatie

Bij de vastgestelde grondexploitaties kunnen onvoorziene en niet te beïnvloeden omstandigheden zoals inflatie, stijgingen van bouwkosten en stijging van rente op de kapitaalmarkt leiden tot extra kosten of lagere baten. Jaarlijks worden de financiële uitgangspunten van de vastgestelde grondexploitaties geactualiseerd en worden eventuele winsten of verliezen verwerkt in de bestemmingsreserve grondexploitatie. De gemeenteraad heeft afgelopen jaar enkele nieuwe grondexploitaties geopend. Diverse grondexploitaties bevinden zich nog in de fase van verwerving, planvorming en/of bouw- en woonrijp maken. Dan groeit de boekwaarde vaak sneller dan de gerealiseerde opbrengsten. Bij hogere boekwaardes is er meer risico. Deze risico's betreffen onder andere een hogere rentetoerekening, vertraging en afwijkingen in parameters (kosteninschattingen en dergelijke). Stijgende bouwkosten zijn hierbij een belangrijk risico. Ook verwervingskosten kunnen hoger uitvallen dan waarmee rekening is gehouden in de grondexploitaties. Momenteel wordt nog rekening gehouden met een rentetoerekening van 1%. Deze kan de komende jaren stijgen. Bij een boekwaarde van 10 miljoen is een rentestijging van 1 naar 2% een extra rentelast van €100.000 en daarmee over de gehele looptijd (bijvoorbeeld 10 jaar) al 1 miljoen. Positieve grexen kunnen door deze risico's omslaan naar een verwacht tekort. Reeds negatieve grexen (verwacht tekort bij afronden gebiedsontwikkeling) kunnen negatiever worden. Dit dient dan in het eerstvolgende planning & control-document te worden voorzien (verliesvoorziening ophogen). Bijdragen van andere overheden zoals de WoKT, realisatiestimulans en het Volkshuisvestingsfonds hebben een positief effect op de boekwaarden. Dit toont ook het belang van deze bijdragen. Op basis van de huidige grondexploitaties, parameters en boekwaarden zien wij voor deze risico's een bandbreedte van 4 tot 8 miljoen euro.

Ontwikkelingen in rente en kapitaallasten

Om de beleidsuitvoering en bedrijfsvoering te financieren is de gemeente deels afhankelijk van leningen op de kapitaalmarkt. Bijvoorbeeld voor financiering van investeringen binnen het ruimtelijk domein. Ontwikkelingen van de rente op de internationale kapitaalmarkt hebben grote effecten op de kapitaallasten van de gemeente. De afgelopen jaren lagen de rentes erg laag. Hierdoor is de huidige gemiddelde rente over onze leningen 1%. De huidige marktrente voor nieuwe leningen ligt rond de 4,0%. Door lopende investeringen, inzet van reserves en een groeiende externe financieringsbehoefte als gevolg van de ambities zal de gemiddelde rente de komende jaren stijgen. En hierdoor kan de werkelijke rente de komende jaren substantieel hoger uitvallen. Hiermee is al rekening gehouden in de meerjarenbegroting. Tegelijkertijd kunnen aannames anders uitpakken en kunnen de werkelijke rentelasten hoger uitvallen. Anders dan bij loon- en prijsstijgingen bestaat hiervoor geen compensatie via het gemeentefonds. Bij een investeringsvolume (financieringsvraag) van 100 miljoen per jaar betekent een renteafwijking van 0,5%-punt een extra rentelast van €500.000. Rekening houdend dat een deel van de hogere rentelasten gedekt wordt binnen de gesloten financieringen en grondexploitaties schatten we nu een bandbreedte in van € 500.000 tot € 1 miljoen per jaar. De rente vormt daarmee één van de belangrijkste financiële risico's in het meerjarenperspectief.

Ontwikkelingen in inflatie

Het hanteren van een generiek indexatiepercentage van 2,1% wordt op basis van de huidige CPB-ramingen als realistisch beschouwd. Het belangrijkste risico betreft niet de algemene inflatie, maar een hogere ontwikkeling van de loonkosten, zorgcontracten en investeringskosten. De algemene uitkering uit het gemeentefonds kent sinds de gewijzigde accres-systematiek een stabiel verloop, maar compenseert afwijkende gemeentelijke kostenontwikkelingen niet automatisch. Een afwijking van 1 procentpunt in de prijs- en loonontwikkeling kan voor Roosendaal leiden tot een structureel nadeel van enkele miljoenen euro's. We schatten de bandbreedte in op 2 tot 4 miljoen euro.

Onzekerheden Algemene Uitkering gemeentefonds

De Algemene Uitkering gemeentefonds wordt altijd pas achteraf definitief vastgesteld, zodat er wijzigingen altijd nog mogelijk zijn. Er zijn nog forse onzekerheden over de meerjarige financiering van gemeenten via het Gemeentefonds.

Schadeontwikkeling viaducten Nelson Mandelaweg

Uit recente schouwen blijkt dat nader onderzoek naar de schadeontwikkeling aan de viaducten van de Nelson Mandelaweg noodzakelijk is. Het is nog onzeker welke schade geconstateerd wordt en wat de kosten voor reparatie zullen zijn.

Beheer openbaar groen en klimaatverandering

Het bestrijden van exoten (Eikenprocessierupsen, dennenprocessierupsen, Japanse Duizendknoop) wordt steeds meer regulier werk. Het risico bestaat dat de overlast groter wordt en dat dit extra kosten met zich mee gaat brengen om de overlast te beperken. Een nieuwe uitdaging is de opkomst van de Aziatische hoornaar. Hoewel de bestrijding mede wordt betaald door de Provincie is de verwachting dat het de gemeente de komende jaren ook meer geld gaat kosten. Daarnaast kan klimaatverandering leiden tot langdurige droge periodes. Om het huidige groenassortiment te behouden, zullen extra maatregelen nodig zijn. Mogelijke oplossingen voor de droogte zijn dat Waterschappen het water langer vast moeten houden, maar ook moet nagedacht worden over ander groen en minder diversiteit in soorten.

Kosten bouw- en woonrijp maken Bravis valt duurder uit

De uitvoering is gestart in 2026. Het tekort op het exploitatieplan is door kredieten afgedekt. De opbrengsten (uitgifteprijs voor de gronden Maatschappelijk) zijn vastgelegd en gemaximeerd in de anterieure overeenkomst met Bravis. De kostenkant is onderhevig aan macro economische ontwikkelingen, welke kunnen leiden tot forse prijsstijgingen (tot meer dan 10%).

Toelichting op het weerstandsvermogen

Risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de programmabegroting 2027 is tot stand gekomen door voor alle organisatieonderdelen de risico's in het desbetreffende werkveld te bepalen. Aan elke risicovolle gebeurtenis is een kans en een financiële waarde toegekend. Omdat niet alle risico's zich maximaal en/of gelijktijdig zullen voordoen, is een zogeheten statistische Monte Carlo risico-simulatie uitgevoerd. Daarmee is berekend hoe groot de weerstandscapaciteit is die minimaal benodigd is om met een waarschijnlijkheid van 90% de gevolgen van zich eventueel voordoende risico's af te kunnen dekken.

In totaal zijn voor de organisatie 57 risico's met een financieel gevolg in beeld gebracht. In onderstaande tabel is per vakje het aantal risico's geïdentificeerd naar risicobedrag en de kans dat een risico zich zal voordoen. Het risicoprofiel is een momentopname.

geld	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > € 1.000.000	5	4	5	1	3
€ 500.000 < x < € 1.000.000	7	1			
€ 200.000 < x < € 500.000	3	4		1	
€ 50.000 < x < € 200.000	2	5			1
x < € 50.000	8	5			2
Geen geldgevolgen	5	1	2		1
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

De benodigde weerstandscapaciteit

Indien alle geïdentificeerde gemeentelijke risico's zich gelijktijdig en in maximale omvang voor zouden doen, is een bedrag van 64 miljoen benodigd. Dit zal in de praktijk echter niet het geval zijn, zodat het reserveren van dit maximale bedrag niet noodzakelijk is. De risicosimulatie toont aan dat met een waarschijnlijkheid van 90% een bedrag van 18.4 miljoen voldoende is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin te kunnen afdekken (= benodigde weerstandscapaciteit).

De beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

De vrij aanwendbare algemene reserves (incidenteel karakter)

Bedragen (x € 1.000)	Stand 31-12-2027
Algemene reserve	20.633
Totaal	20.633

De vrij aanwendbare bestemmingsreserves (incidenteel karakter)

Bestemmingsreserves zijn vrij aanwendbaar voor zover deze niet zijn belast met verplichtingen aan derden, respectievelijk wanneer zij niet de functie hebben van een egaliseringsreserve. Indien een risicogebeurtenis zich voordoet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om de bestemming van de reserve te wijzigen ter dekking van het risico. De volgende (delen van) bestemmingsreserves worden als vrij aanwendbaar aangeduid:

Bedragen (x € 1.000)	Stand 31-12-2027
Bestemmingsreserve Roosendaal spreekt, Roosendaal Doet	
Bestemmingsreserve grondexploitatie	9.732
Bestemmingsreserve Participatie	970
Bestemmingsreserve Investeringsfonds	4.099
Bestemmingsreserve Aanpak snelweg A58	1.000
Duurzaamheid	208
Totaal	16.009

De onbenutte belastingcapaciteit (structureel karakter)

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de werkelijk opgelegde en de maximaal te heffen Onroerend Zaak Belasting (OZB). De raad heeft de mogelijkheid om in geval van een calamiteit de financiële gevolgen te dekken met een verhoging van de OZB. Conform de beleidsnota 'risicomanagement en weerstandsvermogen' is dit 2% van de in 2027 op te leggen aanslagen = 2% x € 24,9 miljoen = € 498.000.

De post onvoorzien in de programmabegroting (structureel karakter)

De post onvoorzien staat structureel in de begroting, is na het vaststellen van de begroting 2025 verlaagd naar € 100.000 en wordt ook als weerstandscapaciteit aangemerkt. Het is een structureel opgenomen begrotingspost, waartegenover geen directe uitgaven geraamd staan en die ingezet wordt voor onvoorziene, incidentele tegenvallers.

Kapitalisatiefactor

Gezien de structurele beschikbaarheid en de mogelijkheid om de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien structureel in te zetten ter dekking van risico's wordt conform de beleidsnota 'risicomanagement en weerstandsvermogen' een kapitalisatiefactor toegepast van 2,5.

(x € 1.000)	Begroting 2026 (per 31-12-2026)	Begroting 2027 (per 31-12-2027)
Structureel karakter		
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	377	498
Post onvoorzien	100	100
	477	598
Kapitalisatiefactor structurele beschikbaarheid	2,5	2,5
subtotaal weerstandscapaciteit exploitatie	1.193	1.495
Incidenteel karakter		
Vrij aanwendbare algemene reserves	19.487	20.633
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	9.174	16.009
subtotaal weerstandscapaciteit vermogen	28.661	36.642
Totale weerstandscapaciteit	29.854	38.137

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio en bedraagt per 31 december 2027:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 38,1 mln}}{\text{€ 18,4 mln}} = 2,1$$

De beoordeling van het weerstandsvermogen

In de nota 'beleid risicomanagement en weerstandsvermogen' is het streefgetal voor het weerstandsvermogen vastgesteld op een minimale waarde van 1,0. De ratio van het weerstandsvermogen per 31 december 2027 voldoet met de waarde 2,1 aan deze norm.

Ten opzichte van de Programmabegroting 2026 daalt de weerstandsratio. Zowel de beschikbare weerstandscapaciteit is flink gedaald, dit komt vooral door de verwachte uitname uit het Investeringsfonds in 2026 en 2027. Ook de Algemene Reserve is iets lager. Dit komt door de inzet van de algemene reserve in 2026 voor incidentele lasten.

De belangrijkste wijzigingen in het risicoprofiel zijn een aanpassing voor het risico op de jeugdzorgkosten vanwege het ophogen van het budget in de programmabegroting en het toevoegen van renterisico's voor het financieren van de beleids- en bedrijfsvoering en specifiek met betrekking tot de grondexploitaties.

Let op: Voorzichtigheid blijft geboden

De hoogte van de weerstandsratio zegt niets over eventuele vrije ruimte binnen de begroting. Onder elke bestemmingsreserve liggen immers plannen. Aanwending van deze reserves voor het afdekken van risico's die zich voordoen, heeft consequenties voor de huidige onderliggende plannen.

Kengetallen

Het besluit tot wijziging van het BBV is in mei 2015 aangepast vastgesteld. Er dienen kengetallen opgenomen te worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (Artikel 11 BBV). Het betreft:

- netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) is een provinciaal toezichtskader waarin signaleringswaarden staan hoe de in deze paragraaf genoemde kengetallen te interpreteren. Het betreft geen normering, de invoering van de set van vijf kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

Signaleringswaarden financiële kengetallen (GTK 2020)

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90 %	90-130 %	>130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90 %	90-130 %	>130 %
Solvabiliteitsratio	>50 %	20-50 %	<20 %
Grondexploitatie	<20 %	20-35 %	>35 %
Structurele exploitatieruimte (begroting)	>0 %	0%	<0 %
Belastingcapaciteit	<95 %	95-105 %	>105 %

Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies. De invoering van de set van vijf kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in de beoordeling van de financiële positie kan betrekken. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, is vastgelegd in een ministeriële regeling (26 oktober 2015, nr. 2015-0000611752).

Kengetallen	Jaarverslag 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	47%	67%	62%	76%	86%	99%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	66%	60%	70%	83%	95%
Solvabiliteitsratio	25%	15%	17%	16%	15%	13%
Structurele exploitatieruimte	-3,5%	0,1%	0,4%	-0,4%	-0,2%	-0,9%
Grondexploitatie	12%	6%	1%	4%	2%	2%
Belastingcapaciteit	97%	98%	99%	99%	99%	99%

Beoordeling kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schulden aan in relatie tot de jaarlijkse inkomsten en geeft hierdoor een indicatie van de flexibiliteit van de begroting.

Signaal: het provinciaal toezichtkader geeft aan dat indien dit kengetal lager is dan 90% dat het als 'minst risicovol' wordt gezien. De schuldquote ligt in 2027 naar verwachting op 60%. De komende jaren stijgt deze als gevolg van de investeringsopgave en financieringsbehoefte.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen vermogen (reserves) en totale vermogen aan. Het geeft daarmee een indicatie of een gemeente haar bezit zeer zwaar belast met schuld. Het geeft inzicht in de mate waarin de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen.

Signaal: De solvabiliteit blijft een aandachtspunt. Met een ratio van 16% in 2027 bevindt Roosendaal zich onder de GTK-signaleringswaarde van 20% en daarmee in de meest risicovolle categorie. De daling van het eigen vermogen in combinatie met de investeringsopgave maakt het noodzakelijk om de ontwikkeling van de reserves nadrukkelijk te betrekken bij toekomstige besluitvorming.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan in hoeverre structurele lasten ook gedekt worden met structurele baten.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een kengetal boven de 0% als 'minst risicovol' kan worden gezien. In Roosendaal is dit voor de begroting 2027 het geval. Meerjarig zijn de begrotingssaldi nog wel negatief. Dat maakt dat richting de Kadernota 2028 nadere vervolgstappen en keuzes benodigd zijn.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Het is lastig om een norm te bepalen voor dit kengetal. Wel geeft het aan of een gemeente veel geld heeft gestopt in haar grondexploitatie, dit geld dient namelijk nog wel terugverdiend te worden.

Signaal: het provinciaal toezichtskader geeft aan dat als dit kengetal onder de 20% zit, dat het dan kan worden gezien als 'minst risicovol'. In Roosendaal is dit het geval. Mogelijk worden er vanuit de ontwikkelingen in het Masterplan en NPR de komende jaren wel grondexploitaties geopend, waardoor deze ratio op termijn kan stijgen en de risico's groter worden.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De woonlasten zijn voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomst. De hoogte van deze woonlasten geeft aan in hoeverre de gemeente relatief hoog zit met de woonlasten ten opzichte van de WOZ-waarden, in vergelijking met andere gemeenten.

Signaal: het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een percentage tussen de 95% en de 105% als 'neutraal' kan worden gezien. Met de aanpassingen in tarieven OZB en rioolheffing blijft dit in 2027 het geval in onze gemeente. In paragraaf 1 Lokale heffingen worden de onderliggende tarieven toegelicht.

Conclusie

De financiële kengetallen laten voor 2027 nog steeds een overwegend positief beeld zien. De meeste ratio's liggen binnen de signaleringswaarden die door het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader (GTK) als minst risicovol worden beschouwd. De **solvabiliteitsratio** is wel een belangrijk aandachtspunt, deze bevindt zich in de meest risicovolle categorie. Ook neemt de schuldpositie in de meerjarenraming toe als gevolg van de aanzienlijke investeringsopgave waarvoor de gemeente staat. Meerjarig is de begroting nog niet sluitend. Om de financiële positie duurzaam in evenwicht te houden en voldoende ruimte te behouden voor toekomstige investeringen, zijn bij de voorbereiding van de Kadernota 2028 nadere keuzes en vervolgstappen noodzakelijk om de investeringsruimte te behouden en de reservepositie te versterken.

Paragraaf 3: Financiering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gemeente Roosendaal haar activiteiten voor het komende jaar gaat financieren.

We staan voor een transparante en duurzame wijze van financiering van onze activiteiten. Als doelen zijn geformuleerd:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beschermen van het gemeentelijk vermogen en resultaat tegen financiële risico's, zoals rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de banksaldi en renteresultaten.

Deze doelen worden binnen de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido), Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) en verder Wet verplicht Schatkistbankieren (vSB) respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasury statuut uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Renterisico vlottende schuld

Het financieren van de gemeentelijke activa en exploitatie door middel van kortlopende geldleningen heeft twee voordelen: er kan snel worden ingespeeld op mutaties in de financieringsbehoefte en bij een normale rentestructuur - waarin het aantrekken van lange geldleningen duurder is dan korte geldleningen - is het een relatief goedkope financieringsvorm. Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid, waardoor de gemeentelijke huishouding gevoelig wordt voor schommelingen in de rentestand. Om deze rentegevoeligheid te beperken heeft de wetgever de kasgeldlimiet ingesteld. Deze limiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld die de gemeente mag hebben. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer het kwartaalgemiddelde van de netto vlottende schuld gedurende twee opeenvolgende kwartalen hoger is dan de berekende limiet. Het percentage voor de limiet is bepaald op 8,5% van de begrotingsomvang met een minimum van € 300.000.

In onderstaande tabel is de kasgeldlimiet berekend.

Kasgeldlimiet (Bedragen x € 1.000)	2026 Primair	2026 Gewijzigde begroting	2027 Primair
Omvang lasten programmabegroting (excl. Reserves)	368.909	432.313	414.067
Toegepaste kasgeldlimiet (8,5%)	31.357	36.747	35.196

Renteontwikkeling

De rente op de geld- en kapitaalmarkt blijft in 2026 en naar verwachting ook in 2027 relatief hoog en beweeglijk. De Europese Centrale Bank (ECB) heeft in juni 2026 de beleidsrente verhoogd vanwege oplopende inflatiedruk, mede als gevolg van hogere energieprijzen en geopolitieke spanningen. Tegelijkertijd blijft de ECB een data-afhankelijke koers varen, waarbij toekomstige rentebesluiten afhankelijk zijn van de ontwikkeling van inflatie en economische groei binnen de eurozone.

Voor gemeenten betekent dit dat de financieringskosten naar verwachting op een hoger niveau blijven dan in de voorgaande jaren. Nieuwe leningen en herfinancieringen worden afgesloten tegen relatief hoge rentepercentages, wat leidt tot een structureel hogere rentelast binnen de begroting. Hoewel de inflatie volgens de prognoses in 2027 geleidelijk afneemt, blijft onzekerheid bestaan over de ontwikkeling van de rente op zowel de korte als de lange termijn.

Deze ontwikkeling vraagt om een zorgvuldige afweging van investeringsbeslissingen, een actief treasurybeleid en voortdurende monitoring van de financiële markten. Daarbij blijft het belangrijk om voldoende flexibiliteit te behouden in de financieringsstrategie.

Renteschema

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording is onderstaand renteschema opgenomen.

Renteschema 2027 (Bedragen x € 1.000)			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		6.077
b.	De externe rentebaten (idem)		- 21
	Saldo rentelasten en rentebaten		6.056
c1	De rente die aan de facilitaire grondexploitatie (kostenverhaal) moet worden doorberekend	- 342	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	
		- 342	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		5.714
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		- 4.492
f	Renteresultaat op het taakveld treasury		1.222

Financieringssaldo

In de financiering van de gemeentelijke investeringen wordt deels door interne en deels door externe middelen voorzien.

Boekwaarde (Bedragen x € 1.000)	Rekening balansstand 31-12-2024	Rekening balansstand 31-12-2025 (Na resultaat verdeling)	Begroting prognose balansstand 31-12-2026	Begroting prognose balansstand 31-12-2027
A. Investerings:				
Grondexploitatie	48.165	48.631	35.267	2.895
Overige investeringen	263.360	307.759	357.906	375.136
Totaal investeringen (A)	311.525	356.390	393.173	378.031
B. Financiering:				
Interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	138.011	144.570	117.640	94.687
Externe financieringsmiddelen (langlopende geldleningen en waarborgsommen)	104.950	133.025	191.225	199.035
Totaal financieringsmiddelen (B)	242.961	277.595	308.865	293.722
Financieringssaldo (B-A)	-68.564	-78.795	-84.308	-84.309

De in de tabel opgenomen berekeningen zijn gemaakt vanuit de stand van de huidige informatie en vragen om nadere toelichting.

Per 31 december 2027 wordt een geraamd cumulatief resterend financieringstekort van € 84 miljoen verwacht. Het bovengenoemde overzicht betreft de mutatie tussen de verschillende begrotingsjaren die als herfinanciering wordt ingeschat.

We realiseren niet alle investeringen die voor een jaar geraamd zijn. Dit komt door de ambities die wij als gemeente hebben maar ook door de financiële onzekerheid waardoor investeringen worden uitgesteld. Structurele tekorten en stijgende rente drukken op de begrotingsruimte. Daarnaast zorgen capaciteitsproblemen en krapte op de arbeidsmarkt voor vertraging in de uitvoering. Externe factoren zoals stijgende bouwkosten en complexe regelgeving spelen ook een rol. We kiezen soms bewust voor uitstel om strategische redenen. Het gevolg is een lagere realisatiegraad en vertraging van maatschappelijke opgaven.

Renterisico vaste schuld

Vaste schuld ontstaat wanneer geldleningen worden aangegaan met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Daartoe wordt overgegaan wanneer de liquiditeitsplanning aangeeft dat er sprake is van een structurele financieringsbehoefte.

Renterisico vaste schuld

In de Wet Fido is onder andere de renterisico norm met betrekking tot de vaste schuld opgenomen. Deze norm dient decentrale overheden aan te zetten tot het spreiden van hun lange termijn renterisico door bij het samenstellen van de leningenportefeuille door middel van de verschillende rente typische looptijden rekening te houden met deze normstelling. De renterisico norm is bij ministeriële regeling vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het renterisico voor de komende jaren aan. De gevolgen van toekomstige geldopnamen zijn daarin nog niet verwerkt. Uit deze tabel blijkt dat we de komende jaren ruimschoots onder de renterisico norm blijven.

(Bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal lasten excl. reserves	414.067	379.782	390.978	391.650
Renterisiconorm (20 %)	82.813	75.956	78.196	78.330
Berekening renterisico				
Renteherzieningen				
Aflossingen	11.425	11.425	10.425	10.425
Renterisico	11.425	11.425	10.425	10.425
Ruimte onder de rente risiconorm	71.388	64.531	67.771	67.905

Mutaties vaste uitzettingen

Vaste uitzettingen zijn door de gemeente verstrekte geldleningen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Dergelijke leningen worden enerzijds verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening, anderzijds in perioden waarin er sprake is van een liquiditeitsoverschot. Dit laatste komt echter zeker de laatste jaren niet of nauwelijks voor. In onderstaand overzicht staan de partijen vermeld aan wie door de gemeente Roosendaal in het verleden geldleningen zijn verstrekt, en ook de restantschuld en de ontstaansgrond van de leningen.

Geldnemer (Bedragen x € 1.000)	Rekening 31-12-2025	Begroting 01-01-2027	Ontstaansgrond
Leningen, krediethypotheek en leenbijstand	769	769	Uitvoering Participatie Wet
Stimulerings- en startersleningen	23.550	28.800	Volkshuisvesting
Monumentenfonds NV			Deelneming in NV
Totaal	24.319	29.569	

Debiteurenrisico op verstrekte leningen

Aan het voor langere tijd verstrekken van middelen aan derden kleef het gevaar dat deze derden op een onvoorzien moment niet meer aan hun aflossingsverplichting kunnen voldoen.

Ten aanzien van geldleningen die verstrekt zijn in het kader van de publieke taak speelt het debiteurenrisico een ondergeschikte rol. Bij de besluitvorming is aan het maatschappelijk belang van het verstrekken van dergelijke leningen een hogere prioriteit toegekend dan aan het daarmee samenhangende financiële risico. Dit geldt overigens ook ten aanzien van gegarandeerde geldleningen.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De in de wet HOF vastgestelde macronorm wordt doorvertaald naar individuele gemeenten in de vorm van een individuele referentiewaarde, die een indicatie geeft van het maximale aandeel in het EMU-saldo.

(Bedragen x € 1.000)		2026	2027	2028
Omschrijving		Volgens gewijzigde begroting 2026	Volgens begroting 2027	Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-34.713	-2.330	4.019
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	41.795	17.181	23.181
3.	Mutatie voorzieningen	101	-16.707	-6.232
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-10.828	-32.372	12.846
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo		-65.579	-3.846	-38.240

Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

De wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën. Er is een vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen (het bedrag dat buiten het schatkistbankieren door de gemeente mag worden gehouden). Als het gemiddelde kwartaal bedrag van de positieve tegoeden minder is dan 2,00% van het begrotingstotaal, mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan. De (voorlopige) vrijstellingsgrens voor 2027 is, afgerond, € 8,3 miljoen. (2,00 % van € 414 miljoen).

Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente beheert een groot aantal kapitaalgoederen, zoals groen, wegen, openbare verlichting, verkeersvoorzieningen, riolering, water, bruggen en speelvoorzieningen. Goed beheer is belangrijk om de veiligheid, leefbaarheid en waarde van deze voorzieningen te behouden.

Het beheer en onderhoud gebeurt volgens de door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus. In deze begroting worden de werkzaamheden met name voor de periode 2027-2030 gepland aan de hand van een opgestelde Beheerkalender, op basis van een beheerplan of naar aanleiding van een uitvraag bij de begroting.

Afgelopen jaren zijn de kosten voor onderhoud en vervanging gestegen door hogere materiaalprijzen, personeelstekorten en verduurzaming. Deze ontwikkelingen verwerken we zo goed mogelijk in onze ramingen, waarbij we afhankelijk blijven van marktprijzen en aanbestedingsresultaten.

Veel beheerplannen zijn inmiddels verouderd. Daarom actualiseren we komende jaren de beheerplannen voor de periode na 2028. Bij de meeste kapitaalgoederen wordt dan een 10-jarige financiële doorkijk gemaakt. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn beheerplannen nodig om het onderhoud, de kwaliteit en de financiële gevolgen van kapitaalgoederen inzichtelijk te maken. Daarnaast krijgen we hiermee beter inzicht in de benodigde onderhoudsmiddelen en de financiële gevolgen ervan.

Bij onderhoud maken we onderscheid tussen:

- Klein onderhoud: dagelijks en preventief onderhoud om voorzieningen veilig en bruikbaar te houden.
- Groot onderhoud: periodieke herstelwerkzaamheden om de kwaliteit van voorzieningen op peil te houden.

De financiële gevolgen van groot onderhoud worden, waar mogelijk, via onderhoudsvoorzieningen over meerdere jaren verdeeld.

Investerings uitgaven voor kapitaalgoederen die meerdere jaren nut opleveren voor de gemeente. Het gaat hierbij om de aanschaf, aanleg, vervanging of verbetering van gemeentelijke bezittingen. Investerings uitgaven worden geactiveerd op de balans en gedurende de gebruiksduur afgeschreven. De toegepaste afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in een bijlage van de financiële verordening. Gemeentelijke investeringen kunnen worden onderverdeeld in verschillende soorten:

- Nieuwe investeringen: aanleg of aanschaf van nieuwe voorzieningen.
- Vervangingsinvesteringen: vervanging van bestaande kapitaalgoederen aan het einde van hun levensduur.
- Uitbreidingsinvesteringen: vergroting van bestaande capaciteit of voorzieningen.
- Verbeteringsinvesteringen: aanpassingen die de kwaliteit, functionaliteit of levensduur van een kapitaalgoed vergroten.

Investerings uitgaven zijn opgenomen in de investeringsstaten die bij deze begroting is gevoegd. Ook zijn voor het eerst per kapitaalgoed de investeringsbedragen toegelicht in deze paragraaf. In de volgende paragrafen wordt per kapitaalgoed ingegaan op de ontwikkelingen, het beheer en de financiële situatie.

Groen

Actuele stand van zaken

In 2024 is het groenonderhoud opnieuw aanbesteed. Door hogere kosten, onder andere door personeelstekorten, verduurzaming van materieel en klimaatverandering, kon alleen het gebied boven de A58 worden aanbesteed. Het onderhoud onder de A58 is grotendeels uitgevoerd door de WVS, aangevuld met een regionaal hoveniersbedrijf voor het maaien van gazons. In 2025 is het groenonderhoud onder de A-58 en kerkdorpen aanbesteed. De WVS onderhoudt de kerkdorpen en de wijken Tolberg en Kroeven. De wijken Kortendijk en Langdonk worden onderhouden door een regionaal hoveniersbedrijf.

De jaarlijkse boomveiligheidscontrole is uitgevoerd en benodigde onderhoudswerkzaamheden worden opgepakt. Door langdurige droogte sterven meer bomen af, vooral berken, beuken en enkele eiken. Bij vervanging wordt gekozen voor soorten die beter bestand zijn tegen droogte.

In het buitengebied zijn houtwallen en houtsingels gesnoeid en uitgedund. Dit vermindert overlast voor agrariërs en versterkt de biodiversiteit. Lang gras binnen de bebouwde kom wordt twee keer per jaar gemaaid of begraasd.

De Aziatische hoornaar is een invasieve soort die schade veroorzaakt aan natuur en overlast kan geven. De gemeente kiest, volgens de provinciale lijn, voor beheersing omdat volledige bestrijding niet meer mogelijk is. Alleen nesten die gevaar opleveren worden verwijderd. Voor deze aanpak is nu extra geld opgenomen in deze begroting 2027 en een plan van aanpak geschreven.

Voor de planjaren 2027-2030 is binnen de Beheerkalender rekening gehouden om hittestress te beperken. Hierbij is gebruikgemaakt van de Roosendaalse Maatlat, de infiltratiekansenkaart en de geplande reconstructies uit de Beheerkalender. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de ambities uit de Roosendaalse Maatlat en de landelijke doelstelling om Nederland klimaatbestendig in te richten.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed groen in hooflijnen inzicht gegeven in de financiën, het beheer en het beleid. Er is geen voorziening voor groenonderhoud. Verbeteringen aan het groen worden waar mogelijk meegenomen bij reconstructie- en herinrichtingsprojecten die samen met andere vakgebieden worden uitgevoerd.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Ja Verbindend groen	niet gedefinieerd	B en C	Nee Onderhouds-contract	2024-3032	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Versleten groen	630	630	1.260	630
Beheerkalender Hittetress	2.900	2.900	4.400	3.821
Totaal	3.530	3.530	5.660	4.451

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud (uitbesteed werk)	3.595	3.639	3.612	3.584
Klein onderhoud (wvs/saver)	1.336	1.365	1.395	1.395
Bepanting	240	245	250	250
Groot onderhoud (voorziening)*				
Totaal	5.171	5.249	5.257	5.229

* Geen voorziening

Wegen

Onder wegen verstaan we de disciplines verhardingen, straatreiniging, onkruidbestrijding, en verkeersvoorzieningen.

Verhardingen

Dit betreft het beheer en onderhoud van verhardingen bestaande uit elementen, asfalt, half-verhard en onverhard. Binnen het beheer van de openbare ruimte wordt onderscheid gemaakt tussen reconstructies en groot onderhoud.

Van een reconstructie is sprake wanneer de kwaliteit, inrichting of functionaliteit van de openbare ruimte wordt verbeterd. Hierbij kunnen werkzaamheden plaatsvinden aan wegen, openbare verlichting en groenvoorzieningen. Omdat deze investeringen leiden tot een duurzaam maatschappelijk nut en een kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte, worden de kosten geactiveerd en vervolgens afgeschreven. Voor reconstructies wordt een afschrijvingstermijn van 40 jaar gehanteerd.

Groot onderhoud heeft daarentegen als doel het in stand houden van de bestaande kwaliteit en functionaliteit van de wegen. Er is hierbij geen sprake van een uitbreiding of verbetering van het voorzieningenniveau. De kosten van groot onderhoud worden daarom niet geactiveerd, maar volledig gedekt vanuit de bestemmingsreserve onderhoud Beheerkalender.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

In voorgaande begrotingen zijn de budgetten voor groot onderhoud en investeringen voor de jaren 2027 tot en met 2029 vastgesteld. Gedurende de looptijd kan sprake zijn van budgettaire bijstellingen naar aanleiding van een bestuursrapportage of een afzonderlijk raadsbesluit. Gelet op de aanzienlijke prijsstijgingen van de afgelopen jaren en om tussentijdse tekorten bij bestuursrapportages te voorkomen, zijn de bedragen voor 2027 tot en met 2029 verhoogd met een prijscorrectie van 5%.

Voor deze begroting is tevens de Beheerkalender 2030 opgesteld. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke budgetten in 2030 benodigd zijn voor groot onderhoud en investeringen, met name voor de kapitaalgoederen riolering, wegen, openbare verlichting en groen. Deze integrale projecten worden aangeduid als reconstructies.

Om de kwaliteit van de verhardingen te bepalen, vindt een 2-jaarlijkse wegininspectie plaats. In deze inspectie is aangetoond dat er structureel budget tekort is voor groot onderhoud. Een van de grootste redenen is de wortelopdruk van bomen en het steeds zwaarder worden van voertuigen. Hiervoor is extra budget is opgevoerd in de beheerkalender 2030.

Straatreiniging

Dit gaat over het vegen van straten.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Voor de reiniging van straten is met Saver een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Saver veegt de straten op basis van een vaste frequentie; iedere straat in Roosendaal wordt circa zes keer per jaar geveegd. Digitaal wordt bijgehouden wanneer welke straat is geveegd. Voor ontvangen meldingen rijdt iedere dag een zogenaamde 'hotspotwagen'. Deze wagen veegt eerst het centrum van Roosendaal en rijdt daarna langs de ontvangen meldingen in de buurten en dorpen; iedere buurt en/of dorp komt om de week aan de beurt.

Onkruidbestrijding

De bestrijding van onkruid op verhardingen binnen de bebouwde kom.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Het onkruid op verhardingen wordt bestreden door inzet van hete lucht, borstels, een waterunit en bosmaaiers. Verhardingen waar weinig gebruik van wordt gemaakt en die moeilijk te onderhouden zijn, worden mogelijk vervangen door groen of door printbeton. In 2024 is het onderhoud in een integraal onderhoudsbestek weggezet. Hiermee wordt Roosendaal op beeldkwaliteit onderhouden. Hierdoor zullen losse meldingen voortaan binnen het integraal bestek opgepakt worden.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "wegen" in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Ja Verhardingen	Doorlopend	B en C	Ja Beheerkalender	2027-2030	Ja
Nee Onkruid	Ja	B	Ja Via het bestek	2 jaar, 2x 1 jaar verlening onder A58	Ja
Nee Straatreiniging	Doorlopend	Cyclisch o.b.v. inspectie	Frequent met een dienstenomschrijving	Zonder opzegdatum (1 kalendermaand)	Ja

Investeringsen (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beheerkalender				
Vastgestelde beheerkalender	19.659	15.340	25.429	
Wijzigingen vastgestelde beheerkalender	5.368	-1.705		
Beheerkalender 2030	75	1.020	1.965	17.451
Beheerkalender Wegen en Openbare verlichting (bestemmingsreserve)*	4.937	6.107	6.196	5.651
Ruimtelijke ordening				
Investeringsbedrag RO (al in begroting)	19.043	13.915	10.986	4.107
Burg. Schneiderlaan (aanvullend krediet)	980			
Turborotonde Freijterslaan	1.300			
Overige				
Aanbrengen halfverharding	100	100	100	100
Totaal	51.462	34.777	44.676	27.309

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	2.284	2.337	2.358	2.353
Klein onderhoud (uitbesteed)	801	819	837	837
Onkruidbestrijding	1.062	1.076	1.091	1.091
Gladheidsbestrijding (uitbesteed)	499	510	522	522
Groot onderhoud (bestemmingsreserve)	4.877	6.189	6.196	5.651
Groot onderhoud (voorziening)*				
Totaal	9.523	10.931	11.004	10.454

* De voorziening groot onderhoud is in 2025 omgezet in bestemmingsreserve onderhoud
Beheerkalender

Bestemmingsreserve Onderhoud Beheerkalender (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beginstand	2.178	1.243	96	42
Onttrekking	-4.877	-6.189	-6.196	-5.651
Dotatie	3.942	5.042	6.142	5.692
Eindstand	1.243	96	42	83

Verkeersinstallaties

Dit gaat onder meer over bebording, bewegwijzering, geleide systemen en verkeersregelinstallaties (VRI's).

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Voor de komende jaren worden verkeersregelininstallaties (VRI's) vervangen volgens het vastgestelde vervangingsprogramma. Daarbij kiezen we voor slimme verkeerslichten (iVRI's), die kunnen communiceren met voertuigen en fietsers. De benodigde investeringen zijn opgenomen in deze begroting. Om de verkeersinstallaties duurzamer en betrouwbaarder te maken, worden nieuwe en bestaande VRI's voorzien van LED-verlichting. Dit verlaagt het energieverbruik en beperkt de onderhoudskosten. In 2027 worden de VRI's bij Churchillpoort - Schneiderlaan en Donkenweg vervangen. Bij de VRI Wagonstraat - Gastelseweg wordt alleen de regelautomaat vernieuwd. Daarnaast worden twee bestaande VRI-locaties (Burg. Schneiderlaan Zundertseweg en Burg. Schneiderlaan Takspui) omgebouwd tot rotondes. Hierdoor verbetert de verkeersdoorstroming en neemt het onderhoud op termijn af.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "wegen" in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Nee	Doorlopend	A	Nee Onderhouds-contract max 4 jaar	2027-2030	Ja

Investeringen (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Verkeersregelininstallaties	700	700	700	700
Bewegwijzering	246	120	60	
Totaal	946	820	760	700

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud VRI	177	181	185	185
Onderhoud installaties VRI	395	401	408	408
Klein onderhoud bewegwijzering	152	153	155	155
Groot onderhoud (voorziening)*				
	724	735	748	748

* Geen voorziening

Openbare verlichting

Dit kapitaalgoed betreft lichtmasten, armaturen en voorzieningen voor het aanlichten van bijzondere gebouwen en objecten in de openbare ruimte.

Actuele stand van onderhoud en ontwikkelingen

In de Beheerkalender zijn de lichtmasten en armaturen opgenomen die op basis van hun technische levensduur vervangen moeten worden. In 2024 is gestart met de versnelde vervanging van 12.500 conventionele armaturen door energiezuinige ledarmaturen. Deze armaturen worden tevens voorzien van een zogenoemde puck, waardoor zij geschikt zijn voor slimme aansturing en monitoring.

In 2027 wordt ingezet op het verder wegwerken van de vervangingsachterstand van lichtmasten, zodat de openbare verlichting duurzaam, veilig en toekomstbestendig blijft. Naar verwachting is in 2029 de volledige openbare verlichting binnen de gemeente omgebouwd naar energiezuinige ledverlichting. Hiermee wordt niet alleen het energieverbruik verminderd, maar neemt ook de beheersbaarheid van de openbare verlichting toe. Met een lager energieverbruik is reeds in deze begroting rekening gehouden.

Financiën en beleid

Onderstaand schema geeft op hoofdlijnen inzicht in de financiën, het beheer en het beleid ten aanzien van het kapitaalgoed openbare verlichting. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van bestemmingsreserve onderhoud Beheerkalender. Een nadere toelichting op het verloop van deze bestemmingsreserve is opgenomen bij het kapitaalgoed Wegen.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Armaturen: Nee	Doorlopend	B	Nee Onderhoudscontract	t/m 2040	Ja
Masten : Nee	Doorlopend	B	Nee Onderhoudscontract	t/m 2035	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Masten (geen beheerkalender)	550	110	110	110

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	146	149	153	153
Groot onderhoud (voorziening)*				
Totaal	146	149	153	153

* Groot onderhoud wordt gefinancierd vanuit voorziening onderhoud Beheerkalender

Water

Het gaat om de volgende onderdelen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen:

- De ontvangstplicht voor drijfvuil, baggerspecie en maaisel van de watergangen die in beheer en onderhoud zijn bij het Waterschap (categorie A watergangen);

- Het onderhoud van de overige watergangen (categorie B en C watergangen);
- Het onderhoud van vijvers en andere waterpartijen (inclusief oeverzones, beschoeiingen en retentievoorzieningen);
- Vaarwegbeheer voor de haven (vaardiepte op orde);
- Beheer van (berm-)sloten.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

De verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit en waterkwantiteit van het oppervlaktewater ligt primair bij het waterschap. Voor het onderhoud van watergangen wordt onderscheid gemaakt op basis van hun afvoerende functie binnen het regionale watersysteem. Voor een deel van deze watergangen ligt de onderhoudsverplichting bij de gemeente.

Het onderhoud van deze wateronderdelen is momenteel niet planmatig en preventief opgenomen in de begroting. Hierdoor worden vaak achteraf aanvullende middelen gevraagd, omdat er geen actueel beheer- en onderhoudsplan aan ten grondslag ligt. Om hierin verbetering aan te brengen, wordt momenteel een baggerplan opgesteld. In dit plan wordt het benodigde onderhoud structureel en preventief afgestemd op de daarvoor benodigde financiële middelen. Het baggerplan wordt naar verwachting eind dit jaar aan de raad aangeboden. Daarbij zullen tevens structurele middelen worden gevraagd.

Vooruitlopend op dit baggerplan is in de begroting 2027 al eenmalig extra onderhoudsbudget opgenomen voor het baggeren van vijvers en B- en C-watergangen, evenals voor kleinschalige vervangingen van beschoeiingen. Voor de jaarlijkse bestrijding van blauwalg zijn wel structurele middelen opgenomen, aangezien dit een terugkerend probleem is dat vraagt om een blijvende aanpak.

Daarnaast start het waterschap in 2026 met het baggeren van de A-watergangen. Deze werkzaamheden maken onderdeel uit van een uitvoeringscyclus van eenmaal per tien jaar en komen voor rekening van het waterschap. De gemeente heeft echter een ontvangstplicht voor de vrijkomende baggerspecie en draagt de kosten voor afvoer en storting daarvan. Hiervoor zijn in de begroting middelen opgenomen voor de jaren 2027 en 2028.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "water" in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Nee	Doorlopend	Niet gedefinieerd	Nee	2027-2030	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Geen investeringen				

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Waterkeringen klein onderhoud	479	336	343	343
Waterkeringen installaties	22	22	22	22
Grondwater	158	162	165	168
	659	520	530	533

* Egalisatievoorziening om schommelingen in het riooltarief te voorkomen

Riolering

Het beheer en onderhoud van de voorzieningen voor het afvalwater, hemelwater en grondwater.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

De focus van het rioleringsbeheer is in de planperiode van het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) vooral gericht op:

- Het in stand houden van het huidige areaal;
- Het voorkomen van wateroverlast en bevorderen van klimaatadaptatie;
- Het beperken van de stijging van de rioolheffing;
- De samenwerking in de Water- en Klimaatkring West-Brabant;
- Monitoren van het Water- en Rioleringsprogramma.

Het huidige Water- en Rioleringsprogramma (WRP) loopt tot en met 2027. In 2026 vindt een tussentijdse evaluatie van het WRP plaats. De bevindingen en conclusies van deze evaluatie worden later in 2026 of begin 2027 gerapporteerd. Het rioleringsstelsel in Roosendaal is over het algemeen in voldoende tot goede staat. Waar nodig worden op basis van inspecties onderhoudsmaatregelen uitgevoerd.

Vanwege de impact van rioleringswerkzaamheden op de openbare ruimte vindt afstemming plaats met andere beheerdisciplines, met name bij wegonderhoud en reconstructieprojecten. De hiervoor benodigde werkzaamheden zijn integraal opgenomen in de Beheerkalender.

In voorgaande begrotingen zijn de budgetten voor groot onderhoud en investeringen voor de jaren 2027 tot en met 2029 vastgesteld. Gedurende de looptijd kan sprake zijn van budgettaire bijstellingen naar aanleiding van een bestuursrapportage of een afzonderlijk raadsbesluit. Gelet op de aanzienlijke prijsstijgingen van de afgelopen jaren en om tussentijdse tekorten bij bestuursrapportages te voorkomen, zijn de bedragen voor 2027 tot en met 2029 verhoogd met een prijscorrectie van 5%.

Voor deze begroting is tevens de Beheerkalender 2030 opgesteld. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke budgetten in 2030 benodigd zijn voor groot onderhoud en investeringen, met name voor de kapitaalgoederen riolering, wegen, openbare verlichting en groen. Deze integrale projecten worden aangeduid als reconstructies.

De nulmeting die in 2025 is uitgevoerd naar aanleiding van het nieuwe onderhoudscontract voor pompen en gemalen heeft diverse knelpunten in de pompgemalen en persleidingen aan het licht gebracht. Het oplossen en voorkomen van deze knelpunten vraagt om extra en structureel intensiever onderhoud, wat leidt tot hogere onderhoudslasten. Deze kostenontwikkeling is verwerkt in deze begroting 2027 (ook naar aanleiding van de 1ste bestuursrapportage 2026).

We zijn begonnen om het beheer van riolen slimmer te maken door meer gebruik te maken van gegevens (data) en door te kijken waar de grootste risico's zitten. Hierdoor kunnen we beter bepalen waar onderhoud nodig is en waar problemen kunnen ontstaan. Wat we hiervan leren, gebruiken we ook om andere onderdelen van het waterbeheer te verbeteren. De komende jaren richten we ons vooral op het beheer van de waterstromen in het riool- en watersysteem (het hydraulisch beheer), zodat we beter kunnen voorspellen waar wateroverlast of andere knelpunten kunnen ontstaan.

Voor de planjaren 2027-2030 is onderzocht welke aanvullende maatregelen (zie investeringsstaten, onderdeel (Beheerkalender riolering Wateroverlast (klimaatadaptief) nodig zijn om wateroverlast binnen de projecten van de Beheerkalender te beperken. Hierbij is gebruikgemaakt van de Roosendaalse Maatlat, de infiltratiekansenkaart en de geplande reconstructies uit de Beheerkalender. De analyse laat zien dat op diverse locaties extra investeringen noodzakelijk zijn om regenwater beter vast te houden, te bergen of te infiltreren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambities uit het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) 2024-2027, de Roosendaalse Maatlat en de landelijke doelstelling om Nederland klimaatbestendig in te richten. Vanwege de financiële beperkingen is daarnaast een alternatief scenario uitgewerkt waarbij de beschikbare middelen worden ingezet in de buurten met de grootste risico's op wateroverlast.

Om grote schommelingen in het riooltarief te voorkomen, wordt gebruikgemaakt van een egalisatievoorziening. Daarnaast is er binnen de rioleringsbegroting een spaarvoorziening opgebouwd, waaruit investeringen tot op heden volledig konden worden gefinancierd. Dit verandert na 2028 vanwege:

- Hogere andere exploitatielasten riolering;
- Investeringsvolume voor riolering de komende jaren;
- Voorstel om het rioolheffing in 2027 met € 50 te verlagen;
- Het verlaagde tarief 2027 wordt met geïndexeerd 2,1 % (omdat dit ook gebeurt aan de lastenzijde).

Vanaf 2028 worden de investeringen in riolering grotendeels geactiveerd en vervolgens over een periode van 60 jaar worden afgeschreven. Conform de geldende financiële uitgangspunten wordt aan deze geactiveerde investeringen tevens omslagrente toegerekend. In de toekomst behoort dan toch rekening te houden worden met stijgende kapitaallasten, waarbij vanaf heden dan ook rente wordt toegerekend aan de investeringen.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "water" in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Ja: WRP	2024-2027	Niet gedefinieerd	Ja WRP	2024-2027	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beheerkalender Riolering 2027 - 2029		4.609	7.170	
Beheerkalender Riolering 2030		1.379	6.874	14.050
Beheerkalender Riolering (voorziening)	17.702	1.700	1.700	1.700
Wijzigingen vastgestelde beheerkalender Riolering (voorziening)	361			
Totaal	18.063	7.688	15.744	15.750

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Onderhoud riolering	2.791	2.851	2.912	2.971
Pompen en gemalen klein onderhoud	158	161	164	187
Pompen en gemalen installaties	760	771	781	781
Voorziening Riolering investeringen	8.500	1.700	1.700	1.700
Voorziening Riolering (egalisatie)*	-6.642	265	185	-78
Totaal	5.567	5.748	5.742	5.561

* Egalisatievoorziening om schommelingen in het riooltarief te voorkomen

Rioolinvesteringen (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beginstand	9.721	158	158	158
Onttrekking	-18.063	-1.700	-1.700	-1.700
Dotatie	8.500	1.700	1.700	1.700
Eindstand	158	158	158	158

Egalisatie voorziening (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beginstand	8.201	1.558	1.823	2.008
Onttrekking	-6.643			-78
Dotatie		265	185	
Eindstand	1.558	1.823	2.008	1.930

Civiltechnische kunstwerken

Het beheer van bruggen, tunnels, viaducten, keerwanden, damwanden, kademuren, geluidschermen, steigers, vlonders, schanskorven en keermuurtjes.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

De onderhoudstoestand van de civiltechnische kunstwerken wordt geborgd middels afgesloten onderhoudscontracten. Aanvullende inspecties kunnen echter leiden tot het constateren van extra schades. Deze schades worden, voor zover mogelijk, bekostigd uit het beschikbare onderhoudsbudget. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de civiltechnische kunstwerken binnen de beschikbaar gestelde kredieten op het vastgestelde kwaliteitsniveau kunnen worden gehouden.

Ten opzichte van voorgaande begrotingen zijn voor de vervangingsinvesteringen inmiddels investeringskredieten opgenomen in de investeringsstaten. Voor civiltechnische kunstwerken is momenteel nog geen afzonderlijk beheerplan vastgesteld. Dit onderwerp wordt meegenomen binnen het project Doorontwikkeling Bedrijfsvoering Beheer.

Een uitzondering vormen de viaducten aan de Nelson Mandelaweg. Hoewel de schadeontwikkeling bij deze relatief jonge viaducten zich lijkt te stabiliseren, blijft de situatie aandacht vragen. De ontwikkeling van de schades zal daarom de komende jaren nauwlettend worden gemonitord. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan kan in de komende jaren een aanvullend investeringskrediet noodzakelijk zijn voor herstelmaatregelen aan deze viaducten.

Financiën en beleid

In onderstaand overzicht wordt voor het kapitaalgoed civieltechnische kunstwerken op hoofdlijnen inzicht gegeven in de financiële situatie, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Nee	Doorlopend	B en C	Nee Bestek per cluster	10 jaar	Ja

Investerings- (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Investeringsbedrag	375	340	153	230

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	112	115	117	117
Onderhoud installaties	18	18	19	19
Groot onderhoud (voorziening)*				
	130	133	136	136

* Geen voorziening

Speelvoorzieningen

Het beheer van uiteenlopende speelvoorzieningen, variërend van afgebakende plekken met speeltoestellen tot trapvelden en jongerenontmoetingsplaatsen. De speelvoorzieningen zijn opgesplitst in twee percelen, één onder de A58 en één boven de A58.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Doelstelling is om alle locaties veilig in stand te houden. Het onderhoud van de speeltoestellen onder de A58 is gegund aan de WVS, terwijl Openbare Werken het onderhoud boven de A58 uitvoert. De jaarlijkse verplichte keuringen worden uitgevoerd door een onafhankelijke marktpartij. Waar mogelijk worden in overleg en met inzet van inwoners nieuwe speellocaties ontwikkeld.

In deze begroting zijn voor de jaren 2027 en 2028 reeds investeringskredieten opgenomen in de investeringsstaat. Op deze investeringen wordt na realisatie afgeschreven. In 2027 en 2028 worden de volgende locaties aangepakt: Marmotberg, Beatrixplein, Hulsdonkstraat, Segersdreef, Moerasberg en Christinaplein. Daarnaast is voor de komende twee jaar een investeringsbudget opgenomen voor de vervanging van 800 m² ondergrond. Voor de jaren daarna worden pas aanvullende middelen aangevraagd zodra een actueel beheerplan beschikbaar is.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "speelvoorzieningen" in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid. Voor speelvoorzieningen is momenteel nog geen afzonderlijk beheerplan vastgesteld. Dit onderwerp wordt meegenomen binnen het project Doorontwikkeling Bedrijfsvoering Beheer.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Nee	Doorlopend	Cyclisch obv inspectie	Nee (veiligheid)	2024-2027	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Speeltuinen en ondergronden	320	320		

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	351	354	357	357
Groot onderhoud (voorziening)*				
Totaal	351	354	357	357

* Geen voorziening

Gemeentelijke gebouwen

Voor de instandhouding van het gemeentelijk vastgoed wordt het vastgoed onderhouden conform de afspraken die worden vastgelegd in huur- en gebruiksovereenkomsten. In de praktijk heeft het vastgoed daarmee conditiescore 2 (goede conditie) of 3 (redelijke conditie) en 4 of hoger (matige conditie of slechter; voor af te stoten gebouwen).

Het vastgestelde Beheerplan gemeentelijke gebouwen en een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) liggen daaraan ten grondslag. Dit plan dateert van 2022 en is verouderd. In deze versie van het Beheerplan is jaarlijks rekening gehouden met een prijscorrectie van 1,9%. Het beheerplan wordt momenteel geactualiseerd en eind 2026 of begin 2027 ter besluitvorming aangeboden. Een geactualiseerd beheerplan biedt een actuele koers, verhoogt de effectiviteit van het beheer en helpt toekomstige risico's en kosten te beperken.

In het nieuwe beheerplan wordt dan ook rekening gehouden met het groot onderhoud van nieuwe en gerenoveerde panden, zoals van zwembad De Stok, huisvesting WielerExperience, Stadserf 1, de kerk Sint Jan en Mill Hill plein 1 / Laan van Brabant 61. Hiervoor zijn al deels financiële middelen aanwezig in de huidige begroting. De bedragen van groot onderhoud voor de gemeentelijke gebouwen worden gefinancierd vanuit een voorziening. Het verloop van de voorziening is hieronder nader toegelicht.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "gemeentelijke gebouwen in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits-niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel vertaald in paragraaf
Ja Kaders Vastgoed (12 mrt 2014)	Doorlopend	Niet gedefinieerd	Ja Meerjaren OnderhoudsPlan	2022-2031	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Verduurzaming gemeentelijk gebouwen	2.267	1.881	1.388	
Nieuwbouw brandweerkazerne Roosendaal				20.000
Gemeentelijke gebouwen (groot onderhoud)	996	1.191	1.207	1.166
Totaal	3.263	3.072	2.595	21.166

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	67	68	69	69
Onderhoud installaties	586	618	620	620
Groot onderhoud (voorziening)	1.255	1.255	1.255	1.255
Totaal	1.908	1.941	1.944	1.944

Voorziening (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beginstand	642	901	965	1.013
Onttrekking	-996	-1.191	-1.207	-1.166
Dotatie	1.255	1.255	1.255	1.255
Eindstand	901	965	1.013	1.102

Buitsportaccommodaties

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Roosendaal heeft acht sportparken met in totaal 39 buitensportvelden (waarvan acht kunstgrasvelden) en een atletiekbaan in eigendom. De verenigingen die deze velden gebruiken, onderhouden de velden en de overige sportvoorzieningen in de meeste gevallen zelf. Hiervoor zijn gebruiksovereenkomsten met de verenigingen aangegaan. Verenigingen betalen geen gebruiksvergoeding en ontvangen daarnaast een onderhoudsbijdrage. Daarmee moet het onderhoudsniveau van de velden op het basisniveau gehouden worden. 'Basis' betekent dat de accommodaties op een veilige manier gebruikt kunnen worden voor sportbeoefening. Noodzakelijke vervangingsinvesteringen, zoals natuurgrasrenovaties en het vervangen van kunstgrasvelden, worden door de gemeente uitgevoerd.

Het vastgestelde Beheerplan Buitensportaccommodaties en een meerjarenonderhoudsplan liggen daaraan ten grondslag. Dit plan dateert van 2022 en is verouderd. In deze versie van het Beheerplan is jaarlijks rekening gehouden met een prijscorrectie van 1,9%. Het beheerplan wordt momenteel geactualiseerd en eind 2026 of begin 2027 ter besluitvorming aangeboden. Een geactualiseerd beheerplan biedt een actuele koers, verhoogt de effectiviteit van het beheer en helpt toekomstige risico's en kosten te beperken.

Op 25 juni 2025 is besloten de atletiekbaan te herstellen. Na het opstellen van het bestek blijkt uit de offerte van de aannemer dat de kosten hoger zijn dan geraamd. Het beschikbare krediet is daarom onvoldoende. Later dit jaar volg een afzonderlijk voorstel voor aanvullend investeringskrediet.

De bedragen van groot onderhoud / vervanging voor de buitensportaccommodaties worden gefinancierd vanuit een voorziening. Het verloop van de voorziening is hieronder nader toegelicht.

Financiën en beleid

In onderstaand schema wordt voor het kapitaalgoed "buitensport accommodaties" in hoofdlijnen inzicht geven in de financiën, het beheer en het beleid.

Beleid			Beheer		
Nota aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Kwaliteits- niveau	Plan aanwezig Ja/Nee	Looptijd	Financieel I vertaald in paragraaf
Ja Beleidskader Buitensportaccommodaties (26 februari 2007)	2022-2025	Niet gedefinieerd	Ja Meerjaren OnderhoudsPlan	2022-2031	Ja

Investerings (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Aanvullend krediet atletiekbaan	606			
Verduurzaming en renovatie Zwembad De Stok	5.700			
Topsporthal Vierhoeven, inclusief aanpassing BSC			6.046	24.184
Sporthal Harella in Heerle			578	2.314
Sportaccommodaties	549	1.059	794	1.014
Totaal	6.855	1.059	7.418	27.512

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	59	60	62	62
Groot onderhoud (voorziening)	610	610	610	610
Totaal	669	670	672	672

Voorziening (bedragen * € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beginstand	2.237	2.298	1.850	1.667
Onttrekking	-549	-1.058	-793	-1.014
Dotatie	610	610	610	610
Eindstand	2.298	1.850	1.667	1.263

Paragraaf 5: Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met (externe) partijen waarin de gemeente zowel een bestuurlijk belang alsmede een financieel belang heeft. De gemeente Roosendaal neemt zowel deel in verbonden partijen welke tot stand zijn gekomen op grond van de publiekrechtelijke Wet gemeenschappelijke regelingen alsmede in verbonden partijen gestoeld op het privaatrechtelijke Burgerlijk Wetboek.

Visie en doelstellingen

Onze ambitie is ervoor te zorgen dat verbonden partijen op effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan het realiseren van onze gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Uitgangspunten hierbij zijn een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de gemeente en de verbonden partij door zoveel mogelijk een scheiding van klantrol (vakwethouder) en eigenaarsrol (andere wethouder) te hanteren. Dit wordt onder andere bereikt door het opstellen van dienstverleningsovereenkomsten met prestatieafspraken.

Nota Verbonden Partijen

Op 16 mei 2024 heeft de Roosendaalse gemeenteraad ingestemd met de 'Nota verbonden partijen en overige samenwerking West-Brabant (hierna: Nota Verbonden Partijen). Deze is vervolgens, met terugwerkende kracht, in werking getreden per 1 mei 2024. De Nota Verbonden Partijen is tot stand gekomen na uitgebreide consultatie van gemeenten en verbonden partijen in West-Brabant en geldt voor de periode 2024-2028. Dit betekent dat we de Nota Verbonden Partijen in 2027 zullen evalueren en actualiseren.

In de Nota Verbonden Partijen zijn enerzijds de wijzigingen van de Wgr, welke per 1 juli 2022 van kracht zijn en gericht zijn op het geven van meer en betere handvatten aan volksvertegenwoordigers om invloed uit te oefenen op de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen en om hun controlerende taken uit te voeren, verwerkt. Anderzijds geven we in de Nota Verbonden Partijen invulling aan de conclusies uit de evaluatie van de nota uit 2015/2016. Met de huidige Nota Verbonden Partijen geven we invulling aan de wens om de betrokkenheid van de raden op inhoud en cultuur, in plaats van de betrokkenheid enkel op financiën, centraal te stellen.

Om goed op inhoud te kunnen sturen, leggen we in de Nota Verbonden Partijen afspraken vast. Deze afspraken zijn ook uitgewerkt in de twee, bij de Nota Verbonden Partijen behorende, infographics. Deze afspraken gaan over informatie(verstrekking), afstemming en aansturing, kaderstelling en het proces van planning & control.

Algemene afspraken bij samenwerking

Afspraak 1.1. Elke vorm van samenwerking begint bij duidelijke afspraken over bevoegdheden, verantwoordelijkheden, kaders en verantwoording

Afspraken inzake publiekrechtelijke samenwerking op grond van de Wgr

Afspraak 2.1. Risicoprofiel als kader voor actieve informatieplicht, informatievoorziening en vorm van raadssamenwerking.

Afspraak 2.2. Gemeenten zorgen voor gezamenlijke integrale aansturing en afstemming.

Afspraak 2.3. Gezamenlijke kaderstelling met financiële en beleidsmatige richtlijnen voor de begroting.

Afspraak 2.4. Termijnen voor behandeling van conceptbegroting en jaarrekening (1 april en 1 juli).

Afspraak 2.5. Evaluatie wordt 4-jaarlijks overwogen.

Afspraken inzake privaatrechtelijke verbonden partijen op basis van het Burgerlijk Wetboek

Afspraak 3.1. Borgen van zeggenschap via statuten en beïnvloeding hiervan door wensen en bedenkingen.

Afspraak 3.2. Actief beheer, informatie uitwisselen en rapporteren op maatschappelijke effecten.

Afspraak 3.3. Evenwichtig samengestelde raden van bestuur, directies en raden van toezicht/commissarissen (benoemen, verlengen, schorsen en ontslaan).

Afspraak 3.4. Geen bestuurders of ambtenaren van gemeenten in Raden van Commissarissen of Raden van Bestuur/directies.

Afspraak 3.5. Beloningsbeleid zoveel mogelijk conform WNT.

Afspraak 3.6. Invloed op strategiebepaling door college en gemeenteraad.

Afspraak 3.7. Vermogenspositie en dividendbeleid bij deelnemingen periodiek herijken..

Afspraak 3.8. Tijdig deponeren van jaarstukken, beoordeling en transparant publiceren daarvan.

Richtlijnen begrotingen 2027 gemeenschappelijke regelingen

Volgens afspraak 2.3 uit de Nota Verbonden Partijen geven de deelnemers van een publiekrechtelijke verbonden partij richtlijnen mee aan deze verbonden partij. Hierdoor kunnen de deelnemers sturen op de beleidsmatige en financiële kaders van een verbonden partij. Het opstellen van de richtlijnen gebeurt in overleg met de andere deelnemers van een verbonden partij, zodat het draagvlak voor de richtlijnen groot is maar er ruimte blijft voor lokale invulling. Bij voldoende draagvlak moet een verbonden partij de richtlijnen verwerken in de Kaderbrief, welke als opmaat dient voor de begroting. De richtlijnen die wij als gemeente meegeven aan onze verbonden partijen worden door de gemeenteraad vastgesteld.

In de Nota Verbonden Partijen liggen de financiële richtlijnen voor de periode 2024-2028 vast. Daarmee zorgen we ervoor dat de jaarlijkse richtlijnen in hoofdzaak over de inhoud gaan. Wanneer er ontwikkelingen zijn die invloed hebben op de gemeentefinanciën dan is een heroverweging van deze afspraken mogelijk.

In de Nota Verbonden Partijen zijn de volgende financiële richtlijnen vastgelegd:

1. We verwachten van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling dat zij een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarin vier jaar vooruit wordt gekeken, aanbiedt aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling vermeldt duidelijk de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de begroting voor het komende jaar. In de begroting voor het komende jaar neemt de gemeenschappelijke regeling ook een overzicht op met de bijdragen voor de komende vier jaar per deelnemer.
2. De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid. Er worden dus geen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken in de primitieve begroting opgenomen, behalve als dit eerder door het algemeen bestuur is besloten.
3. De begroting bevat een overzicht met het verloop van aanwezige reserves. In dit overzicht is te zien wanneer de reserve wordt ingezet en voor welk bedrag per jaar. Hierin wordt ook het doel van de reserve omschreven. Wanneer een reserve 2 jaar of langer niet wordt ingezet, dan legt de gemeenschappelijke regeling de instandhouding of vrijval van deze reserve in de besluitvorming bij de ontwerpbegroting voor. Het uitgangspunt is dat deze reserve op dat moment vrijvalt. Wordt er niet besloten tot vrijval dan geeft de gemeenschappelijke regeling in de ontwerpbegroting de planning en het doel van de uitgaven voor deze reserve opnieuw aan. Via de ontwerpbegroting worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen.

4. De bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting voor het komende jaar stijgt maximaal met de geldende CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de prijsontwikkeling uit de meest recente circulaire. Voor het opstellen van zowel de kaderbrief als de begroting gebruikt de gemeenschappelijke regeling de dan meest recente circulaire voor zowel de loon- als de prijsindex. Hiervoor gebruiken we de meest recente ramingen zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan van het Centraal Plan Bureau. Voor de loonontwikkeling wordt hierbij 'de index van de loonvoet sector overheid' gevolgd en voor de prijsontwikkeling 'de index van de netto materiele consumptie'. De verbonden partij geeft bij de kaderbrief en de begroting een specificatie weer van de verhouding lonen/prijzen in haar exploitatiebegroting. Voor het opvangen van afwijkingen tussen de indexeringen die in de begroting zijn opgenomen en de werkelijke CAO-indexering, overige CAO-afspraken en de werkelijke prijsontwikkeling houdt de verbonden partij een beperkte algemene reserve aan om de bedrijfsvoering in het lopende boekjaar te kunnen continueren zonder dat hiervoor een beroep moet worden gedaan op de deelnemers en een zienswijzenprocedure moet worden gevolgd. Uiteraard wijzigt de deelnemersbijdrage ook wanneer er wijzigingen zijn in de kwantiteit van de dienstverlening die de deelnemers afnemen.
5. Een besluit van het algemeen bestuur van een verbonden partij tot instelling van een algemene reserve is goed gemotiveerd, onderbouwd en voorzien van bijbehorende spelregels. Op dit besluit van het algemeen bestuur wordt een zienswijzemogelijkheid geboden aan de deelnemende gemeenten bij de concept-begroting(wijziging). De algemene reserve wordt aangevuld tot de maximale hoogte zoals vastgesteld door het algemeen bestuur. Voor het bepalen van de omvang van de (beperkte) algemene reserve kan het algemeen bestuur een advies vragen aan de accountant, maar de algemene reserve bedraagt niet meer dan 8% van de totale lasten in de begroting (uitgangspunt is en blijft dat de weerstandscapaciteit bij de deelnemers wordt aangehouden).
6. Een positief jaarrekeningresultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. De gemeenschappelijke regeling kan hier alleen van afwijken door een duidelijk en gemotiveerd voorstel voor resultaatbestemming voor te leggen aan het algemeen bestuur. Over een dergelijk voorstel besluit het algemeen bestuur.
7. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschrijft de gemeenschappelijke regeling de risico's met de meeste impact en de getroffen beheersingsmaatregelen. Ook geeft de gemeenschappelijke regeling inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Roosendaal

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het BBV, gesplitst in:

1. Gemeenschappelijke regelingen
2. Vennootschappen en coöperaties
3. Stichtingen en verenigingen
4. Overige verbonden partijen

Op de volgende pagina's is een uitgebreide lijst opgenomen van alle verbonden partijen die onze gemeente heeft. Hieronder zijn de verbonden partijen alvast gegroepeerd volgens bovenstaande indeling.

Gemeenschappelijke regelingen

1. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
2. Regio West-Brabant
3. ICT West-Brabant West
4. Regionaal Bureau Leren West-Brabant

5. West-Brabants Archief
6. WVS-Groep
7. Werkplein Hart van West-Brabant
8. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
9. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GR OGZ) / GGD West-Brabant
10. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord
11. Belastingssamenwerking West-Brabant
12. Jeugdregio West-Brabant West (*)
13. Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en Meldpunt Crisiszorg West-Brabant (**)
14. Centrumregeling beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en aanverwante taken (**)

(*) Op het moment van schrijven wordt het wetgevingsproces inzake de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg doorlopen. In het wetsvoorstel staat dat gemeenten per 1 januari 2027 worden verplicht om samen te gaan werken in een samenwerkingsverband op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Op het moment van schrijven loopt dit proces nog. Desondanks is er wel voor gekozen om deze regeling al op te nemen in deze paragraaf.

(**) Dit betreffen centrumregelingen en doorlopen zodoende een ander proces dan de rest van de gemeenschappelijke regelingen.

Vennootschappen en coöperaties

1. Roosendaal Borchwerf II BV
2. Borchwerf II BV
3. Borchwerf II CV
4. Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV
5. Parkeer Beheer Roosendaal BV
6. NV Saver
7. NV Brabant Water
8. NV Bank Nederlandse Gemeenten
9. Enexis Holding NV

In de loop van 2025 zijn er twee partijen uit de categorie vennootschappen en coöperaties geliquideerd, te weten: CSV Amsterdam BV en Binnenstad Roosendaal BV (voorheen Smartcity Roosendaal BV). In de loop van 2026 is vervolgens ook NV Monumenten Beheer Brabant geliquideerd. Deze drie partijen zijn zodoende dan ook niet meer in §5 opgenomen.

Stichtingen en verenigingen

1. Stichting Beheer Borchwerf II

Overige verbonden partijen.

1. BENEGO (Benelux Groepering voor territoriale Samenwerking)

1. Gemeenschappelijke regelingen van de gemeente Roosendaal

1. Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (Tilburg)				
<u>Programma:</u> 2. Zorgzaam & Veilig	<u>Portefeuillehouder:</u> Waarnemend Burgemeester Van Merriënboer (AB-lid)	<u>Doelstelling:</u> Zorg voor veiligheid: crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid.	<u>Deelnemers:</u> 24 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 618,65 <u>Aantal vrijwilligers:</u> 1.334
<u>Opgericht per:</u> 1 januari 2010				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 6.066.000 · Per 31-12-2027: € 4.091.000	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 52.053.000 · Per 31-12-2027: € 65.423.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 6.105.194 2028: € 6.261.941 2029: € 6.488.569 2030: € 6.886.365	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Autonome ontwikkelingen (o.a. informatieveiligheid, tweede loopbaanbeleid, Europese deelrichtlijn brandweervrijwilligers) en de omvorming van de post Moerdijk Haven naar een 100% overheidsbrandweerpost. De Veiligheidsregio heeft geen algemene reserve die kan dienen om de risico's op te vangen.				

2. Regio West-Brabant (Etten-Leur)				
<u>Programma:</u> 1. Dienstverlening & Samenwerken	<u>Portefeuillehouder:</u> Waarnemend Burgemeester Van Merriënboer	<u>Doelstelling:</u> Versterking van de regio op de gebieden economie en arbeidsmarkt, mobiliteit, duurzaamheid, zorg, welzijn, onderwijs en ruimtelijke ontwikkeling en wonen. Daarnaast is de RWB een strategische gesprekspartner voor o.a. de provincie, de nationale overheid en Europa.	<u>Deelnemers:</u> 16 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 12,1 (Bedrijfsvoering RWB) 10,3 (Nieuwe economie) 56,5 (Uitvoeringsgerichte taken)
<u>Opgericht per:</u> 1 januari 2011				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 1.506.000 · Per 31-12-2027: € 1.506.000	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 9.405.000 · Per 31-12-2027: € 9.401.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 2.249.881 2028: € 1.999.823 2029: € 2.068.068 2030: € 2.145.585	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> In de begroting 2027 noemt de RWB een aantal risico's waarvan de RWB aangeeft dat de kans dat het risico zich voor doet zeer klein tot klein is. De grootste risico's betreffen uitval (langdurig) en vertrek van personele capaciteit en dat het aanbod van consultants niet goed aansluit op de vraag en leidt tot verminderde inzetbaarheid. De RWB heeft onvoldoende reserves opgebouwd die kunnen dienen voor het opvangen van risico's.				

3. ICT West-Brabant West (Moerdijk)				
<u>Programma:</u> 5.Algemene zaken & middelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse (Lid Bestuur)	<u>Doelstelling:</u> Het realiseren van een bedrijfszekere en veilige ICT-infrastructuur, zodat gemeenten zich kunnen blijven ontwikkelen richting een efficiëntere en digitale overheid.	<u>Deelnemers:</u> 4 gemeenten (Roosendaal, Etten-Leur, Moerdijk, Tholen) en het Werkplein	<u>Aantal fte's:</u> 25
<u>Opgericht per:</u> 1 augustus 2015				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 0 · Per 31-12-2027: € 0	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 1.169.277 · Per 31-12-2027: € 1.105.481	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 2.887.445 2028: € 2.405.881 2029: € 2.079.216 2030: € 2.063.521	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> De grootste risico's hebben betrekking op het kunnen handhaven van het niveau van de dienstverlening en het kunnen werven van voldoende gekwalificeerd personeel. De omvorming naar een servicegerichte regieorganisatie kan leiden tot extra financiële druk op de deelnemers en dat rollen, verantwoordelijkheden en sturing onvoldoende zijn uitgekristalliseerd. De risico's zijn niet gekwantificeerd en ICTWBW beschikt niet over reserves om zelf eventuele tegenvallers op te vangen. Dit is in lijn met de (regionale) nota Verbonden Partijen waarbij het weerstandsvermogen wordt aangehouden bij de deelnemers (en niet bij de GR).				

4. Regionaal Bureau Leren (Breda)				
<u>Programma:</u> 4. Leren, werken & Ontwikkelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder N. Roeken	<u>Doelstelling:</u> Een effectieve en efficiënte leerplichtadministratie waardoor schooluitval en verzuim worden voorkomen.	<u>Deelnemers:</u> 14 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 16,13
<u>Opgericht per:</u> 1 augustus 2012				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 0 · Per 31-12-2027: € 0	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 1.568.165 · Per 31-12-2027: € 1.568.165	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 56.544 2028: € 53.626 2029: € 55.707 2030: € 57.923	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Vaste formatie op VSV programma gelden. Doorontwikkeling RBL als geheel. Uittreding of verandering in afname van diensten door deelnemers. Hierdoor kan de bijdrage van de gemeente Roosendaal stijgen				

5. West-Brabants Archief (Bergen op Zoom)				
<u>Programma:</u> 4.Leren, werken & Ontwikkelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het	<u>Deelnemers:</u> 9 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 25

		maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.		
<u>Opgericht per:</u> 1 juli 2016				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 130.000 · Per 31-12-2027: € 190.731	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 448.919 · Per 31-12-2027: € 460.060	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 724.722 2028: € 747.210 2029: € 774.937 2030: € 803.212	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Ziekte van personeel waarbij de kosten voor rekening van het WBA komen. Onvoorziene loonstijgingen. Datalekken die tot boetes kunnen leiden. Het WBA heeft een (beperkte) algemene reserve waaruit deze risico's opgevangen kunnen worden.				

6. WVS-Groep (Roosendaal)				
<u>Programma:</u> 4.Leren, werken & Ontwikkelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Integrale uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), alsmede activiteiten t.b.v. arbeidsintegratie en aangepaste arbeid aan personen uit de deelnemende gemeenten, die op afstand van de reguliere arbeidsmarkt staan.	<u>Deelnemers:</u> 9 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 230,00

<u>Opgericht per:</u> 1974			
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 7.000.000 · Per 31-12-2027: € 7.000.000	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 20.518.000 · Per 31-12-2027: € 20.518.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 1.778.050 2028: € 1.680.440 2029: € 1.568.294 2030: € 1.442.038
<u>Grootste risico's in 2027:</u> · De rijksbijdrage voor de Wsw laat zich moeilijk voorspellen. Hierdoor kunnen grote fluctuaties ontstaan in het resultaat van de WVS. · De uitstroom van SW-ers wordt niet meer gecompenseerd door nieuwe instroom. Hierdoor komt de uitvoering van opdrachten en daarmee ook de toegevoegde waarde onder druk te staan. · Het achterblijven van het aantal afgenomen leerwerktrajecten door het Werkplein en de ISD Brabantse Wal, waardoor WVS een deel van de opbrengsten niet kan realiseren. In de keten is dit effect echter neutraal, omdat bij het Werkplein en de ISD dan ook geen kosten gemaakt worden.			

7. Werkplein Hart van West-Brabant (Etten-Leur)				
<u>Programma:</u> 4.Leren, werken & Ontwikkelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Zoveel mogelijk inwoners van de deelnemende gemeenten naar vermogen te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt, of - indien dit niet haalbaar is - in de maatschappij.	<u>Deelnemers:</u> 6 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 197,58
<u>Opgericht per:</u> 1 januari 2015				

<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 0 · Per 31-12-2027: € 0	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 6.350.000 · Per 31-12-2027: € 6.350.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal in de uitvoeringskosten:</u> 2027: € 8.569.000 2028: € 9.005.000 2029: € 9.425.000 2030: € 9.857.000
<u>Grootste risico's in 2027:</u> De ontwikkeling van het klantenbestand van het Werkplein wordt als grootste risico beschouwd. Indien het klantenbestand toeneemt, neemt ook de bijdrage aan het Werkplein toe.			

8. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (Tilburg)				
<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder van der Star	<u>Doelstelling:</u> De OMWB werkt aan een leefbare en duurzame regio en maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu. Bovendien controleert de OMWB of bedrijven zich aan de regels houden.	<u>Deelnemers:</u> 25 gemeenten + provincie Noord-Brabant	<u>Aantal fte's:</u> 362
<u>Opgericht per:</u> 1 januari 2013				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 3.985.000 · Per 31-12-2027: € 3.886.000	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 14.130.000 · Per 31-12-2027: € 13.578.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 1.666.028 2028: € 1.729.337 2029: € 1.799.548 2030: € 1.872.610	

Grootste risico's in 2027: De invoering van de Omgevingswet brengt grote onzekerheden met zich mee, vooral op financieel vlak, aangezien de exacte impact en kosten voor de OMWB nog niet goed te voorspellen zijn. Ondanks een verlaging van de kansinschatting van 60% naar 40%, blijven de risico's reëel door negatieve effecten op kengetallen en beperkte ervaring met aanvragen onder de nieuwe wet. Andere risico's betreffen nog altijd de krapte op de arbeidsmarkt en cybercriminaliteit.

9. GGD West-Brabant (Breda)

<u>Programma:</u> 2. Zorgzaam & Veilig	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Van der Star (DB lid)	<u>Doelstelling:</u> De GGD verzorgt de openbare gezondheidszorg en heeft als doel het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners van West-Brabant. Daarbij heeft de GGD extra aandacht voor kwetsbare mensen in onze samenleving.	<u>Deelnemers:</u> 16 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 394
<u>Opgericht per:</u> 1 januari 2000				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 7.729.000 · Per 31-12-2027: € 7.354.000	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 14.330.000 · Per 31-12-2027: € 14.167.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 2.403.445 2028: € 2.542.312 2029: € 2.602.848 2030: € 2.683.984	

Risico's in 2027: Green Deal Duurzame Zorg is als PM post opgenomen, dit betreffen samenwerkingsafspraken met de Rijksoverheid om de zorg duurzamer te maken.

Gezien de recente ervaring is een voornaam risico de informatiebeveiliging. Hiervoor worden maatregelen getroffen, tot die tijd is het een risico.

10. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

<u>Programma</u> 2. Zorgzaam & Veilig	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Van der Star	<u>Doelstelling:</u> De RAV verzorgt zowel acute zorgverlening als besteld ambulancevervoer.	<u>Deelnemers:</u> 40 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> 696,1
<u>Opgericht per:</u> 31 oktober 2005				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: nog niet bekend · Per 31-12-2027: nog niet bekend	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: nog niet bekend · Per 31-12-2027: nog niet bekend	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> Van de deelnemers wordt geen bijdrage gevraagd.	

Grootste risico's in 2027: Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.

11. Belastingensamenwerking West-Brabant				
<u>Programma:</u> 6. Betalen & Financieren	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> De BWB is verantwoordelijk voor de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en verschillende gemeentelijke belastingen. Daarnaast geeft de BWB uitvoering aan de wet WOZ.	<u>Deelnemers:</u> 12 gemeenten + waterschap Brabantse Delta	<u>Aantal fte's:</u> 136,3
<u>Opgericht per:</u> 1 januari 2012				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 200.000 · Per 31-12-2027: € 200.000	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: € 9.317.000 · Per 31-12-2027: € 9.167.000	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 1.922.000 2028: € 2.006.000 2029: € 2.097.000 2030: € 2.193.000	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Schijnzelfstandigheid van ZZP-ers wat kan leiden tot een naheffing van loonbelasting, boetes en rente. De aansprakelijkheid in verband met de AVG door bijvoorbeeld een datalek. Hogere uitvoeringskosten en meer proceskostenvergoedingen als gevolg van inspanningen van NCNP-bureaus. Daarnaast is er een (beperkte) algemene reserve.				

12. Jeugdregio West-Brabant West				
<u>Programma:</u> NNB	<u>Portefeuillehouder:</u> NNB	<u>Doelstelling:</u> NNB	<u>Deelnemers:</u> NNB	<u>Aantal fte's:</u> NNB

<u>Opgericht per:</u> 01-01-2027				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: NNB · Per 31-12-2027: NNB	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: NNB · Per 31-12-2027: NNB	<u>Verwachte financieel resultaat 2026:</u> N.v.t.	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: NNB 2028: NNB 2029: NNB 2030: NNB	

13. Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en Meldpunt crisiszorg West-Brabant (MCZ)				
<u>Programma:</u> 5. Zorgen & stimuleren	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Van der Star (lid plenair overleg)	<u>Doelstelling:</u> Samenwerking verankeren bij de regionale aanpak van het voorkomen en bestrijden van GIA en de zorg voor 1 meldpunt Crisiszorg in de regio West-Brabant	<u>Deelnemers:</u> 14 gemeenten	<u>Aantal fte's:</u> Niet beschikbaar
<u>Opgericht per:</u> 2019				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: niet beschikbaar · Per 31-12-2027: niet beschikbaar	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: niet beschikbaar · Per 31-12-2027: niet beschikbaar	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: Nog niet bekend 2026 was € 1.116.040	

Verwachting is dat de bijdrage in 2027 hoger zal uitvallen dan in 2026 omdat de organisatie Veilig Thuis heeft aangegeven niet rond te komen met het huidige subsidie bedrag.

14. Centrumregeling beschermd wonen, maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en aanverwante taken				
<u>Programma:</u> 5. Zorgen & stimuleren	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder De Kort (lid plenair overleg)	<u>Doelstelling:</u> Het toekomstbestendig organiseren van Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang, zodat inwoners met een psychische kwetsbaarheid binnen de regio West-Brabant West een plek hebben om te wonen met passende ondersteuning.	<u>Deelnemers:</u> 6 gemeenten Bergen op Zoom (Centrumgemeente), Halderberge, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht	<u>Aantal fte's:</u> Niet van toepassing
<u>Opgericht per:</u> 2019				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: niet van toepassing · Per 31-12-2027: niet van toepassing	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: niet van toepassing · Per 31-12-2027: niet van toepassing	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 0	

2. Vennootschappen en coöperaties

1. Roosendaal Borchwerf II BV			
<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Financiering van Borchwerf II. Deze BV is een stille vennoot in Borchwerf II CV.	<u>Aandeelhouder:</u> Gemeente Roosendaal (100% van de aandelen)

<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 3.767.722 · Per 31-12-2025: € 3.764.655 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 11 · Per 31-12-2025: € 21 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Niet bekend.	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> N.v.t.
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Zie Borchwerf II CV.			

2. Borchwerf II BV			
<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> De exploitatie van Borchwerf II: in deze BV vindt de daadwerkelijke realisatie van het bedrijventerrein plaats. Beherend vennoot van Borchwerf II CV.	<u>Aandeelhouders:</u> · Gemeente Roosendaal (25%) · Gemeente Halderberge (25%) · Heijmans Infrastructuur Ontwikkeling BV (50%)
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 144.932 · Per 31-12-2025: € 145.353 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 0 · Per 31-12-2025: € 115 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwacht resultaat 2027:</u> Niet bekend.	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> N.v.t.

Grootste risico's in 2027: Zie Borchwerf II CV.

3. Borchwerf II CV

<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Sturend en controlerend orgaan op de exploitatiemaatschappij (zijnde Borchwerf II BV). Financier van Borchwerf II BV.	<u>Aandeelhouders:</u> · Roosendaal Borchwerf II BV (24%) · Halderberge Borchwerf II BV (24%) · Heijmans Infrastructuur BV (48%) · Borchwerf II BV (4%)
<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 1.440.912 · Per 31-12-2025: € 1.453.912 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 24.132 · Per 31-12-2025: € 35.716 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Niet bekend.	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> N.v.t.

Grootste risico's in 2027: Het risico is beperkt. De laatste omgevingsvergunning is verleend en is onherroepelijk. Dat betekent dat alle kavels verkocht zijn.

4. Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV

<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> De aanleg en exploitatie van het warmtenet in Stadsoevers.	<u>Aandeelhouders:</u> Gemeente Roosendaal (100%)
--	--	--	--

<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 166.298 · Per 31-12-2025: -/- € 473.549 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 4.262.893 · Per 31-12-2025: € 5.514.126 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Nihil	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> N.v.t.
<u>Grootste risico's in 2027:</u> De gemeente Roosendaal heeft een gemeentegarantie verstrekt van € 750.000 ten behoeve van een lening van DER BV bij de BNG. Om het risico voor de gemeente te beperken moet DER BV jaarlijks een risicopremie betalen voor de garantstelling van 2% van de uitstaande lening. Daarnaast is de exploitatie in de toekomst sterk afhankelijk van het bouwtempo in Stadsoevers.			

5. Parkeer Beheer Roosendaal BV			
<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> De uitvoering van het parkeerbeleid en de exploitatie van parkeergarages en vrachtwagenparking.	<u>Aandeelhouder:</u> · Gemeente Roosendaal (100%)
<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 620.757 · Per 31-12-2025: € 947.559 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 12,2 miljoen · Per 31-12-2025: € 12,3 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2023.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Nihil	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> € 0
Grootste risico in 2027: Toename van de kosten die mogelijk niet te dekken zijn uit de opbrengsten.			

6. NV SAVER			
<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Het inzamelen, bewerken en verwerken van afval en het reinigen van de openbare ruimte.	<u>Aandeelhouders:</u> · Gemeente Roosendaal 2.400 gewone en 2.400 cum. pref. aandelen · Gemeente Bergen op Zoom 2.040 gewone en 2.040 cum. pref. aandelen · Gemeente Halderberge 900 gewone en 900 cum. pref. aandelen · Gemeente Woensdrecht 660 gewone en 660 cum. pref. aandelen · Gemeente Rucphen 1.200 gewone aandelen · Gemeente Zundert 1.150 gewone aandelen · Gemeente Steenbergen 1.300 gewone aandelen
<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 26,5 miljoen · Per 31-12-2025: € 28,1 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 19,8 miljoen · Per 31-12-2025: € 18,4 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Nihil	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> € 11,8 miljoen
<u>Grootste risico's in 2027:</u> De belangrijkste risico's voor Saver hebben betrekking op de krapte op de arbeidsmarkt.			

7. NV Brabant Water			
<u>Programma:</u> 5. Algemene zaken & Middelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder van der Touw	<u>Doelstelling:</u> Drinkwatervoorziening in Noord-Brabant.	<u>Aandeelhouders:</u> · Provincie Noord-Brabant (31,6%) · 60 gemeenten (68,4%), waaronder Roosendaal (4,06%)
<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 716 miljoen · Per 31-12-2025: € 767 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 695 miljoen · Per 31-12-2025: € 714 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Niet bekend.	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Brabant Water heeft een aantal strategische risico's (bijv. verontreiniging van de drinkwaterbron), operationele risico's (bijv. betrouwbaarheid van de waterleidingen), financiële verslaggevingsrisico's en compliance risico's benoemd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Het weerstandsvermogen van Brabant NV is ruim voldoende.			

8. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
<u>Programma:</u> 5. Algemene zaken & Middelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> BNG Bank is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. Het doel daarbij is om duurzaam bij te dragen aan het laag houden van de kosten	<u>Aandeelhouders:</u> · Staat der Nederlanden (50%) · Provincies, gemeenten en een hoogheemraadschap (50%), waaronder de gemeente Roosendaal (1%)

		van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 4.777 miljoen · Per 31-12-2025: € 4.863 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 123.164 miljoen · Per 31-12-2025: € 110.701 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Niet bekend.	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2027:</u> De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel, waarmee alle risico's goed in beeld zijn en binnen de (wettelijke) normen blijven. Ook de beheersmaatregelen zijn op orde.			

9. Enexis Holding NV (vh Essent NV)				
	<u>Programma:</u> 5. Algemene zaken & Middelen	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Enexis is verantwoordelijk voor het transport en de distributie van energie en het in stand houden van de netwerken daarvoor.	<u>Aandeelhouders:</u> De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Enexis Holding NV.
	<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 5.538 miljoen · Per 31-12-2025: € 5.811 miljoen	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 5.959 miljoen · Per 31-12-2025: € 7.627 miljoen	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Niet bekend	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> N.v.t.

	Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.		
	<u>Grootste risico's in 2027:</u> Omdat de gemeente Roosendaal maar een klein belang heeft in Enexis, zijn de financiële risico's zeer gering.			

3. Stichtingen en verenigingen

Stichting Beheer Borchwerf II			
<u>Programma:</u> 3. Wonen & Leefomgeving	<u>Portefeuillehouder:</u> Wethouder Le Kluse	<u>Doelstelling:</u> Beheer Borchwerf II.	<u>Deelnemers:</u> · Gemeente Roosendaal (25%) · Gemeente Halderberge (25%) · Ondernemers Borchwerf II (50%)
<u>Omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 829.448 · Per 31-12-2025: € 829.448 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2025: € 277.219 · Per 31-12-2025: € 277.219 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2025.	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> Niet bekend	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal 2027:</u> Geen gegevens beschikbaar
<u>Grootste risico's in 2027:</u> N.v.t.			

4. Overige verbonden partijen

BENEGO				
<u>Programma:</u> 1. Dienstverlening & Samenwerken	<u>Portefeuillehouder:</u> Waarnemend Burgemeester Van Merriënboer (AB lid)	<u>Doelstelling:</u> Bevordering grensoverschrijdende samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten	<u>Deelnemers:</u> 22 grensgemeenten in de provincies Antwerpen en Noord-Brabant	<u>Aantal fte's:</u> Niet beschikbaar
<u>Opgericht per:</u> 1968				
<u>Verwachte omvang Eigen Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: niet beschikbaar · Per 31-12-2027: niet beschikbaar	<u>Verwachte omvang Vreemd Vermogen:</u> · Per 01-01-2027: niet beschikbaar · Per 31-12-2027: niet beschikbaar	<u>Verwachte financieel resultaat 2027:</u> € 0	<u>Bijdrage gemeente Roosendaal:</u> 2027: € 3.650	
<u>Grootste risico's in 2027:</u> Er zijn momenteel geen risico's in beeld				

Paragraaf 6: Grondbeleid

Visie en beleid

Grondbeleid is een belangrijk instrument om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Daarbij kan worden gekozen voor actief grondbeleid, waarbij de gemeente zelf gronden verwerft, ontwikkelt en exploiteert via een grondexploitatie. Daarnaast kan de gemeente een faciliterend grondbeleid voeren, waarbij zij de ontwikkeling aan de markt overlaat en zich beperkt tot het stellen van randvoorwaarden, het maken van afspraken en het verhalen van kosten.

Conform de huidige Nota Grondbeleid hanteert de gemeente een situationeel grondbeleid. Dit houdt in dat per ontwikkeling wordt beoordeeld welke rol en inzet van instrumenten het meest effectief is. Daarbij maakt de gemeente gebruik van de haar ter beschikking staande publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instrumenten, evenals van de strategische inzet van gemeentelijke grondposities.

In 2025 is gestart met de actualisatie van de Nota Grondbeleid. De nieuwe nota zal naar verwachting eind 2026 of begin 2027 door de gemeenteraad worden vastgesteld en geeft invulling aan de meest recente landelijke ontwikkelingen en de ambities van de gemeente Roosendaal. Het Rijk stimuleert gemeenten om een actievere rol te vervullen bij gebiedsontwikkelingen en de daarvoor beschikbare instrumenten doelgericht in te zetten. Daarnaast heeft de gemeente Roosendaal ambitieuze ruimtelijke opgaven geformuleerd, onder meer in het kader van de visie RSD2040 (waarvan het Masterplan een eerste uitwerking is), het collegeprogramma en de Omgevingsvisie. Ook de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024, de geactualiseerde woonstrategie van de gemeente en de Wet Versterking regie volkshuisvesting vragen om een herijking van het bestaande grondbeleid uit 2012.

Tegelijkertijd is de markt voor gebiedsontwikkeling de afgelopen jaren sterk veranderd. Gestegen bouwkosten, de behoefte aan meer betaalbare woningen en een toenemende druk op grondprijzen hebben geleid tot veranderde financiële uitgangspunten. Dit heeft directe gevolgen voor de haalbaarheid en resultaten van grondexploitaties.

Gezien de toenemende inzet van actief grondbeleid wordt vanaf 2026 een afzonderlijk Meerjarenprogramma Grondexploitaties (MPG) opgesteld. Hierin wordt gerapporteerd over de financiële en programmatische voortgang van de gemeentelijke grondexploitaties, aangevuld met een overzicht van de faciliterende projecten.

Kostenverhaal

Bij faciliterend grondbeleid is de gemeente verplicht al haar kosten die samenhangen met een ruimtelijke ontwikkeling te verhalen op de initiatiefnemer. In het kader van de Omgevingswet heeft de gemeente hiervoor de Nota Kostenverhaal vastgesteld. Deze nota vormt het beleidsmatige kader voor de toepassing van kostenverhaal. Een goede beleidsmatige verankering in de omgevingsvisie is daarnaast van groot belang om tot maximaal kostenverhaal te komen. Hierbij kan worden gedacht aan het verhalen van kosten voor bovenwijkse voorzieningen en bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen. Een belangrijk aandachtspunt is dat het kostenverhaal wettelijk wordt begrensd door de opbrengstpotentie van een ontwikkeling. Er kunnen dus niet meer kosten worden verhaald dan er opbrengsten zijn in een project. Indien niet alle gemeentelijke kosten verhaalbaar blijken te zijn, zal de gemeente bij faciliterende ontwikkelingen moeten voorzien in een aanvullende dekking voor deze niet-verhaalbare kosten.

Programmabegroting 2027

Momenteel kent de gemeente de volgende lopende grondexploitaties:

- Bedrijventerrein Majoppeveld
- Gebrande Hoef
- Dunantstraat
- Groot Mariadal

- Stadsoevers
- Spoor C
- Hart van de Wijk
- Bovendonk 115
- Hof van Leyster
- Kortendijk
- Geerhoekgebied
- De Hoogt

In de begroting 2027 worden de cijfers opgenomen op basis van de herziene grondexploitaties bij de jaarrekening 2025. Voor de toelichting van de afzonderlijke grondexploitaties wordt naar de jaarrekening 2025 verwezen.

De grondexploitaties Hart van Wijk, Bovendonk 115, Hof van Leyster en Kortendijk zijn in 2026 vastgesteld en geopend. Deze grondexploitaties kwamen dus nog niet voor in de jaarrekening 2025.

In 2026 is voorts de grondexploitatie Kroeve Noord-Oost afgesloten. Daarnaast is de grondexploitatie Vlietpark ingetrokken in 2026; de boekwaarde van deze grondexploitatie is ingebracht in de nieuwe grondexploitatie Spoor C.

Onderstaand het overzicht van de lopende grondexploitaties op basis van de jaarrekening 2025:

Project (bedragen x € 1000)	NCW begroting 2026	EW begroting 2026	NCW begroting 2027	EW begroting 2027	NCW jaarrekening 2025	EW jaarrekening 2025
Majoppeveld	3.972	4.135	9.293	9.740	9.293	9.740
Totaal bedrijventerreinen	3.972	4.135	9.293	9.740	9.293	9.740
Gebrande Hoef	61	66	178	192	178	192
Dunantstraat	23	25	57	62	57	62
Groot Mariadal	-824	-910	-779	-878	-779	-878
Stadsoevers	-3.733	-4.122	690	777	690	777
Spoor C	n.v.t.	n.v.t.	-3.217	-3.769	n.v.t.	n.v.t.
Hart van de Wijk	n.v.t.	n.v.t.	-5.758	-6.746	n.v.t.	n.v.t.
Bovendonk 115	n.v.t.	n.v.t.	1.143	1.287	n.v.t.	n.v.t.
Hof van Leyster	n.v.t.	n.v.t.	1.494	1.682	n.v.t.	n.v.t.
Kortendijk	n.v.t.	n.v.t.	101	109	n.v.t.	n.v.t.
Kroeve Noord-Oost	156	169	n.v.t.	n.v.t.	-93	-95
Geerhoekgebied	n.v.t.	n.v.t.	44	48	44	48
Totaal wonen	-4.317	-4.772	-6.047	-7.236	97	106
De Hoogt Wouw	59	62	44	46	48	50
Vlietpark	-1.824	-2.054	n.v.t.	n.v.t.	-1.663	-1.837
Totaal diversen	-1.765	-1.992	44	46	-1.615	-1.787

Bestemmingsreserve grondexploitaties

De bestemmingsreserve grondexploitaties heeft per 1-1-2027 een geprognostiseerd saldo van € 9,7 miljoen. Deze reserve dient als financieel vereveningsinstrument voor de saldi van de verschillende grondexploitaties. Dat wil zeggen dat de saldi van winstgevendende grondexploitaties bij afsluiting worden gestort in de bestemmingsreserve. Hierdoor kan de reserve ingezet worden voor het treffen van verliesvoorzieningen bij de vaststelling of bijstelling van grondexploitaties met een verwacht financieel tekort.

Tevens functioneert de bestemmingsreserve als onderdeel van het weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's die samenhangen met de grondexploitaties. Om de toereikendheid van de reserve te kunnen beoordelen, wordt per grondexploitatie een risicoanalyse gemaakt. Op basis hiervan wordt het benodigde risicobudget bepaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit binnen de bestemmingsreserve.

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de manier waarop we onze mensen, middelen en processen inzetten om het mogelijk te maken onze maatschappelijke doelen te realiseren. Vanuit het ontwikkelplan *Wij zijn Roosendaal* en de ambitie Bedrijfsvoering zijn we continu alert naar verbetermogelijkheden om zo optimaal mogelijk in te spelen op de ontwikkelingen om ons heen.

Missie, Visie en Kernwaarden

In het kader van de doorontwikkeling van de organisatie, hebben we een kernverhaal *Wij zijn Roosendaal* opgesteld. Onze missie, visie en kernwaarden zijn ongewijzigd, maar met het kernverhaal maken we scherper wat deze missie, visie en kernwaarden betekenen voor onze manier van werken.

We blijven werken vanuit de kernwaarden resultaatgericht, samen en de ander centraal. Tegelijkertijd verduidelijken we hoe autonomer werken in de praktijk vorm krijgt: vanuit vertrouwen met ruimte voor vakmanschap en eigenaarschap binnen duidelijke kaders en vanuit een gezamenlijke koers. Daarom investeren we in het doorlopend communiceren en eigen maken van ons kernverhaal. Zo zorgen we dat onze manier van werken herkenbaar, toepasbaar en duurzaam verankerd wordt in de organisatie.

Organisatieontwikkeling

In het ontwikkelplan *Wij zijn Roosendaal* hebben we de volgende doelen gesteld om de organisatie nog verder te ontwikkelen en aan te blijven sluiten bij wat de maatschappij van ons vraagt:

- Vergroting van sociale veiligheid
- Explicietere en effectievere sturing
- Meer houvast in het dagelijks werk
- Duidelijkheid over rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen
- Betere samenwerking binnen en tussen groepen
- Meer samenhang tussen structuur, cultuur en werkwijze
- Een sterkere aanspreek- en feedbackcultuur
- Versterking van eigenaarschap en persoonlijk leiderschap
- Duidelijke en toegankelijke oplossingsroutes bij spanningen

In 2026 en 2027 werken we aan de realisatie van deze doelen. We pakken dit projectmatig aan, waarbij verschillende projectgroepen als aanjagers van de doorontwikkeling optreden. Concreet werken we onder meer aan het optimaliseren van de organisatiestructuur, het doorontwikkelen van onze jaarcyclus en versterken we de samenhang en borging van onze werkwijzen. Daarnaast investeren we in samenwerking, persoonlijk leiderschap en heldere oplossingsroutes. Daarmee bouwen we aan een organisatie waarin duidelijkheid, veiligheid en eigenaarschap hand in hand gaan, zodat medewerkers met vertrouwen en vakmanschap kunnen bijdragen aan de maatschappelijke opgaven van Roosendaal.

CAO

De huidige Cao Gemeenten loopt tot en met 31 maart 2027. In deze CAO is er extra aandacht voor inclusiviteit en diversiteit, evenals mantelzorg en rouw. Ten slotte is de RVU in relatie tot zware beroepen verder uitgewerkt en geven we daar in 2027 ook invulling aan.

De voorbereidingen voor de onderhandelingen over een nieuwe cao starten naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) en de vakbonden bepalen dan hun inzet voor de nieuwe onderhandelingen.

Hoewel de inzet voor de volgende cao nog niet bekend is, liggen thema's zoals arbeidsmarktkrapte, duurzame inzetbaarheid, modernisering van arbeidsvoorwaarden, mobiliteit en loonontwikkeling voor

de hand. Deze onderwerpen speelden ook een belangrijke rol bij de totstandkoming van de huidige cao.

Privacy en informatiebeveiliging

Privacy en informatiebeveiliging zijn essentieel voor het vertrouwen dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en andere overheden in onze organisatie mogen stellen. Wij verwerken dagelijks persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie en zijn daarom wettelijk én maatschappelijk verplicht om hier zorgvuldig mee om te gaan.

Om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie te waarborgen, besteden wij structureel aandacht aan privacy en informatiebeveiliging in onze processen, systemen en werkwijzen. We vergroten het bewustzijn van medewerkers door trainingen, workshops en e-learnings aan te bieden en nemen passende technische en organisatorische maatregelen om onze informatie en ICT-omgeving te beschermen tegen risico's en dreigingen.

Wij werken conform de geldende wet- en regelgeving en relevante normenkaders, waaronder:

- de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG);
- de Uitvoeringswet AVG (UAVG);
- de Wet politiegegevens (Wpg);
- de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO);
- de Cyberbeveiligingswet (Cbw), de Nederlandse implementatie van de Europese NIS2-richtlijn;

Door voortdurende aandacht voor privacy, en informatiebeveiliging versterken wij onze digitale weerbaarheid en beschermen wij de belangen van inwoners, medewerkers en samenwerkingspartners.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is een vast onderdeel in de bedrijfsvoering. De rechtmatigheidsaspecten monitoren we door audits en verbijzonderde interne controle (VIC's). In het intern controleplan staat welke interne beheersingsmaatregelen het college treft. Dit controleplan bevat onze opgaven voor het lopende jaar ten aanzien van control en geeft inzicht in de te verrichten verbijzonderde interne controles (VIC). Een VIC behelst een controle op de opzet, bestaan en werking van de interne controle (IC) die medewerkers in de uitvoering zelf uitvoeren als onderdeel van hun reguliere werkprocessen. Het doel is het tijdig opsporen en corrigeren van onvolkomenheden in de uitvoering van processen en deze vervolgens te verbeteren. Hierdoor levert de VIC een bijdrage aan de interne beheersing van de organisatie en staat ten dienste aan de directie en het college. Voor de accountant is de kwaliteit van (V)IC bepalend voor de noodzakelijke breedte en diepgang van de accountantscontrole.

Op basis van de VIC legt het college in de jaarstukken verantwoording af over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties via een in de jaarstukken op te nemen Rechtmatigheidsverantwoording. De accountant toetst alleen of de jaarrekening getrouw is en geeft een oordeel af bij de rechtmatigheidsverantwoording van het college. Het interne controleplan richt zich ook op de hoofdlijnen van het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik, beheersing van frauderisico's, informatieveiligheid en privacy.

De inhoudelijke kaders over de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in de Financiële Verordening. Tevens stelt de gemeenteraad het Normenkader vast, dat is de lijst met geldende verordeningen en beleidsregelingen waaraan wordt getoetst.

Paragraaf 8: Subsidieverstrekingen

In 2027 subsidiëren we activiteiten die een aantoonbare bijdrage leveren aan het realiseren van gewenste gemeentelijke beleidsdoelen en maatschappelijke effecten. We verstrekken subsidies op basis van de Algemene subsidieverordening (ASV) Roosendaal.

De gemeente kan ervoor kiezen het beleid zelf uit te voeren, samen te werken in de regio, activiteiten te subsidiëren of de uitvoering in te kopen. Het is belangrijk een bewuste afweging te maken tussen de verschillende mogelijkheden.

Subsidiebeleid en subsidieregelingen 2027

In 2019 is het subsidiebeleid 'Open en transparant subsidiëren' vastgesteld. Ook in 2027 geven we uitvoering aan de algemene subsidieverordening en aan het nieuwe subsidiebeleid 'Open en transparant subsidiëren' met vernieuwde subsidieregelingen. Dat betekent dat regelingen voor meerjaren zijn uitgezet, waarvan een aantal met een open tenderregeling. Deze subsidies worden beoordeeld door een vooraf ingestelde onafhankelijke adviescommissie subsidies.

SVO: één-op-één subsidiëring door begrotingssubsidie

De huidige Algemene subsidieverordening en het Subsidiebeleid laten in beginsel de ruimte om (begrotings)subsidies één-op-één aan organisaties toe te kennen. De Algemene subsidieverordening bevat over deze specifieke vorm van subsidiëren geen bepaling en het Subsidiebeleid laat dit bij uitzondering toe vanwege politieke, inhoudelijke of financiële redenen. Voorheen werd voor deze subsidies een aparte één-op-één subsidieregeling vastgesteld.

Sinds 2024 worden deze subsidies aan vastgestelde organisaties opgenomen in het [SVO \(Subsidieprogramma Vastgestelde Organisaties\)](#) en als begrotingssubsidie verstrekt. Alle subsidies die op objectieve gronden slechts door één organisatie aangevraagd en toegekend kunnen worden en voldoen aan de doelstellingen, zijn na afloop van de voormalige één-op-één subsidieregeling opgenomen in het SVO. Sinds 2026 zijn er geen lopende één-op-één subsidieregelingen meer.

Recente jurisprudentie maakt het onder meer noodzakelijk om expliciet toe te lichten waarom mededinging wordt uitgesloten bij één-op-één subsidiëring. Bij begrotingssubsidies wordt mededinging uitsluitend overwogen als sprake is van meerdere gelijkwaardige uitvoerders. Wanneer dit objectief niet het geval is, wordt dit per organisatie gemotiveerd in het SVO. Met het SVO kunnen we specifieke, met naam en toenaam aangeduide organisaties een begrotingssubsidie toekennen voor een periode van maximaal vier jaar. Deze organisaties moeten voor de start van de subsidieperiode wel een aanvraag op grond van het SVO indienen.

In het SVO dat jaarlijks aan het College wordt aangeboden staan de voorwaarden en verwachte resultaten, ontvanger, de reden dat mededinging is uitgesloten en het maximale subsidiebedrag expliciet benoemd. Deze subsidiebedragen worden opgenomen in de begroting, waardoor aparte subsidieregelingen overbodig zijn. Door publicatie van het SVO met de voorgenomen begrotingssubsidies op de website, bieden we eventuele gegadigden de kans bezwaar te maken en mededinging alsnog open te laten stellen. Als mededinging inderdaad mogelijk blijkt, dan wordt alsnog een open subsidieregeling opgesteld. Met de tijdige publicatie van de voorgenomen begrotingssubsidies voldoen we aan de recente jurisprudentie hierover.

SVO: nieuw vastgestelde organisaties en activiteiten voor de periode vanaf 2027

Vanaf 2027 zijn onderstaande organisaties en activiteiten nieuw opgenomen in het SVO en worden vanwege politieke, inhoudelijke of financiële redenen één op één gesubsidieerd als begrotingssubsidie. Deze subsidies worden momenteel onder een (na 2025 aflopende) 1-op-1 subsidieregeling of als incidentele subsidie verleend.

Subsidieperiode 2027 tot en met 2028			
Naam instelling	Naam activiteit	Thema in programma-begroting	Subsidie 2027 (indexering nog niet bekend)
<i>RADAR (Regionale Anti Discriminatie Actie Raad)</i>	<i>Anti-discriminatie en racisme 2027 tot en met 2028</i>	<i>Programma 2 Zorgzaam & Veilig</i>	€ 158.000,00

SVO: eerder opgenomen vastgestelde organisaties en activiteiten

Onderstaande gesubsidieerde activiteiten die vanwege politieke, inhoudelijke of financiële redenen slechts door één organisatie aangevraagd kunnen worden, zijn al eerder opgenomen in het SVO. Deze vastgestelde organisaties ontvingen voorheen subsidie onder een inmiddels afgelopen één-op-één subsidieregeling.

Subsidieperiode 2026 tot en met 2029			
Organisatie	Naam activiteit	Thema programma-begroting	Subsidie 2027 (indexering nog niet bekend)
Autisme Informatie Centrum Roosendaal	Belangenbehartiging autisme	Programma 2 Zorgzaam & Veilig	€ 3.000,00
Buurtbussen verenigingen	Buurtbussen	Programma 2 Zorgzaam & Veilig	€ 4.000,00
COC West-Brabant	Belangenbehartiging, ontmoeting en informatie	Programma 2 Zorgzaam & Veilig	€ 2.500,00
Samen in de Regio	Maatschappelijk Betrokken Ondernemersnetwerk	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 55.262,40
Senioren Netwerk Kring Roosendaal	Belangenbehartiging, advies en ondersteuning senioren	Programma 2 Zorgzaam & Veilig	€ 5.000,00
Slachtofferhulp Nederland	Slachtofferhulp	Programma 2 Zorgzaam & Veilig	€ 31.420,00
Stichting RoGeP (Roosendaals Gehandicapten-platform)	Belangenbehartiging personen met een (lichamelijke-) handicap	Programma 2 Zorgzaam & Veilig	€ 4.500,00

Stichting Speeltuin Kade	Voorzieningenniveau Speeltuin Kade	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 10.000,00
Subsidieperiode 2024 tot en met 2027			
Organisatie	Naam activiteit	Thema programma-begroting	Subsidie 2027 <i>(indexering nog niet bekend)</i>
Bibliotheek West-Brabant	Bibliotheekwerk incl. Nieuwe Media	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 1.610.921,49
Stichting Cultuur Verbindt Roosendaal	Cultuurnetwerk en Cultuurfonds	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 526.032,67
Stichting Cultuurhuis Bovendonk	Beheer Cultuurhuis Bovendonk	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 117.804,60
Stichting Energietransitie Roosendaal	Versnellen energietransitie	Programma 3 Wonen en Leefomgeving	€ 45.000,00
Stichting Erfgoedcentrum Tongerlohuys	Cultureel erfgoed Tongerlohuys	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 543.110,38
Stichting Openluchttheater Nispen	Openluchttheater Nispen	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 13.197,93
Stichting Schouwburg de Kring	Podiumkunsten	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 1.850.242,83
Stichting WijZijn Traverse Groep	Voorleesexpress	Programma 4 Leren, Werken & Ontwikkelen	€ 49.452,41

Subsidieaanvragen 2027

Het aanvragen van subsidies verloopt digitaal. Zo kan de gemeente makkelijker en sneller met organisaties communiceren. Om rechtmatig te handelen wordt het subsidieproces 2026 en de daarbij behorende termijnen gevolgd.

Dat betekent dat uiterlijk 31 december 2026 voor alle vastgestelde subsidieregelingen 2027 bekend moet zijn wie subsidie krijgt. In 2027 wordt de voortgang van de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten gemonitord.

Monitoring voortgang gesubsidieerde activiteiten

Een groot aantal subsidies zijn voor meerjaren verleend. Voor deze subsidies wordt tussentijds de inhoudelijke en financiële voortgang gerapporteerd, beoordeeld en besproken. Daar waar nodig kan op basis van de rapportages worden bijgestuurd.

Voorbereidingen subsidieregelingen 2027

In 2027 worden er opnieuw regelingen opgesteld voor het verstrekken van subsidies vanaf 2028. Het is niet noodzakelijk om voor alle lopende subsidieregelingen een nieuwe regeling op te stellen. Een aantal subsidieregelingen is voor meerdere jaren en loopt tot en met 2028 of later. Voor deze regelingen wordt in het laatste jaar opnieuw bekeken of deze nog aansluiten bij de dan actuele gemeentelijke ambities, beleidsdoelen en beoogde maatschappelijke effecten. Op basis daarvan wordt een nieuwe regeling opgesteld.

In voorbereiding: herzien ASV en Subsidiebeleid per 2027

De huidige ASV is in 2013 vastgesteld en is door nieuwe wet- en regelgeving aan herziening toe. Dat geldt ook voor het subsidiebeleid 'Open en transparant subsidiëren', dat in 2019 voor het laatst werd herzien. De voorbereidingen voor deze herziening zijn afgerond, het is de verwachting dat de nieuwe ASV en het nieuwe Subsidiebeleid nog in 2026 ter vaststelling aan de Raad worden voorgelegd. Beide documenten kunnen dan per 1 januari 2027 in werking treden.

Voor lopende subsidies en subsidieaanvragen die onder de huidige ASV zijn verstrekt, wordt een overgangsbepaling opgenomen. Zolang de vaststelling van deze subsidies nog niet heeft plaatsgevonden, gelden de bepalingen van de herziene ASV als deze gunstiger of minder belastend zijn voor de aanvrager of ontvanger. Zijn de bepalingen in de herziene ASV echter ongunstiger of meer belastend voor de ontvanger, dan gelden de bepalingen in de huidige ASV.

Paragraaf 9: Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze wet verplicht overheden tot meer transparantie en stelt eisen aan de vindbaarheid, uitwisselbaarheid, toegankelijkheid en archivering van overheidsinformatie. Gemeente Roosendaal onderschrijft deze uitgangspunten en streeft ernaar een open organisatie te zijn. Dit draagt bij aan onze ambitie om een betrouwbare en gastvrije gemeente te zijn, en versterkt het vertrouwen van inwoners en ondernemers.

In het kader van de Woo zetten wij de volgende stappen:

1. Het voortborduren op de huidige werkzaamheden en verplichtingen. Naar verwachting volgt eind 2026 of begin 2027 nader bericht vanuit het Rijk over het koninklijk besluit van de verplichte informatiecategorieën. Momenteel lopen wij als een van de weinige gemeenten in Nederland ver vooruit in het actief openbaar maken van deze informatiecategorieën.
2. Implementatie van de informatiecategorie 'beschikkingen'. Dit is de laatste informatiecategorie uit de Woo die wordt geïmplementeerd. Het proces hieromtrent zal in 2027 verder worden geoptimaliseerd, hierbij is de implementatie in 2026 voltooid.
3. Optimalisatie van processen en systemen. We passen onze werkprocessen en informatiesystemen verder aan om informatie beter toegankelijk en vindbaar te maken voor inwoners en ondernemers.
4. Doorontwikkeling publicatieplatform. We verbeteren het platform waarop informatie actief openbaar wordt gemaakt. Daarbij onderzoeken we de integratie met de gemeentelijke website, zodat inwoners op een laagdrempelige manier toegang hebben tot relevante informatie. We willen verzoekers ook vaker verwijzen naar dit platform zodat zij informatie makkelijker en sneller kunnen vinden.

Paragraaf 10: Masterplan en NPR

Het Programma Masterplan & NPR richt zich op de integrale uitvoering van RSD40. Daarbij richt het programma zich op het centrum van de stad, de Spoorzone en de NPR-wijken. Het Masterplan verbindt de deelprogramma's, projecten, investeringen en partners om de maatschappelijke ambities te realiseren. Daarbij ligt de focus op verbinden, prioriteren en organiseren van samenhang. Hiervoor wordt in 2027 een stedenbouwkundig en civieltechnisch kader opgeleverd dat vertaald gaat worden in een Omgevingsprogramma inclusief uitvoeringsstrategie en verwervingsstrategie.

Een van de hoofdpogaves hierin is het omvormen van de Spoorzone van een harde ruimtelijke barrière tot de motor van de stedelijke ontwikkeling. De Spoorzone splitst de stad nu letterlijk in tweeën, maar heeft de potentie om het centrum en de omliggende wijken te verbinden en te versterken. Dat vraagt om één allesbepalende ingreep: de spoorbundelversmalling

Spoorbundelversmalling: de structurele randvoorwaarde

- Versnelling van duizenden binnenstedelijke woningen
- Verbinding van Westrand met centrum en station
- Versterking van het OV-knooppunt (tweezijdige bereikbaarheid)
- Vestiging van onderwijs- en economische functies in de Spoorzone
- Realisatie van nieuwe openbare ruimte die stad en wijken verbindt

Om tot een integrale ontwikkeling te komen wordt er binnen het programma gewerkt aan 5 deelprogramma's:

- Wonen & Vastgoed
- Sociaal, Zorg, Leefbaar & Veilig
- Economie, Onderwijs & Voorzieningen
- Bereikbaarheid & Mobiliteit
- Technische Randvoorwaarden

De deelprogramma's zijn in hoofdlijnen hieronder uitgewerkt.

Deelprogramma 1 Wonen & Vastgoed: Realisatie van de verstedelijkingsopgave met nieuwe woningen in het programmagebied, met nadruk op verdichting rondom het spoorknooppunt en differentiatie naar doelgroep en woonmilieu, als hefboom voor een hoger voorzieningenniveau in de stad. Centraal staat het versnellen van de woningproductie voor Roosendalers die nu moeilijk een passende woning vinden, zoals jongeren, werkende middeninkomens en ouderen die willen doorstromen, in combinatie met een doorstromingsplan voor bestaande wijken en een gerichte aanpak voor bijzondere doelgroepen.

- Versneld woningen realiseren
- Een basisprogrammering per deelgebied

Deelprogramma 2 Sociaal, Zorg, Leefbaar & Veilig: Fysieke ingrepen ter ondersteuning van de sociale structuur van de stad. De projecten in dit deelprogramma zijn gericht op de openbare ruimte, de wijkinfrastructuur en de leefomgeving, en dragen daarmee bij aan leefbaarheid en veiligheid in het programmagebied. Denk aan de aanleg van groene ontmoetingsplekken, de verbetering van verbindingsroutes en de inrichting van de openbare ruimte in de aangewezen NPLV-wijken. Dit deelprogramma stuurt niet op zorgvoorzieningen of sociale programma's zelf, maar creëert de fysieke randvoorwaarden die sociale interventies mogelijk maken en versterken.

- Sociale programmering sport en voorzieningen inclusief Sport en Cultuur
- Maatschappelijke Programma van Waarden

Deelprogramma 3 Economie, Onderwijs & Voorzieningen: Versterking van de economische structuur en het voorzieningenniveau. Dit deelprogramma omvat de herontwikkeling van de binnenstad, de uitwerking van regionale waardenketens en de positionering van Roosendaal als onderwijsstad van de regio. Onderwijs, opleiding en arbeidsmarkt worden verbonden in een samenhangende keten van stage- en werkplekken, gekoppeld aan de vestiging van onderwijs- en economische functies in het programmagebied. Samenwerking met de triple helix partners is hierbij cruciaal.

- Opstellen van een Waardeketenstrategie
- Uitwerking van de regionale economische positionering van Roosendaal

Deelprogramma 4 Bereikbaarheid & Mobiliteit: Verbetering van de bereikbaarheid van centrum en Spoorzone voor alle modaliteiten, met prioriteit voor het OV-knooppunt, fiets en voetganger, en de verbinding tussen de Westrand en het centrum. Het deelprogramma omvat een integraal bereikbaarheidsplan dat spoorinfrastructuur en goederenvervoer, de hoofdwegenstructuur en mobiliteitshubs omvat, afgestemd op regionale, nationale en Europese kaders. Verstedelijking wordt bewust gestuurd richting goed bereikbare locaties rondom het NS-station.

- Deelresultaten Hoofdwegenstructuur verder uitwerken
- Onderzoek naar positionering mobiliteitshubs

Deelprogramma 5 Technische randvoorwaarden — Tijdige en toekomstbestendige aanpak van de ondergrondse en bovengrondse infrastructuur: kabels en leidingen, energienetten, transformatorstations en overige technische condities die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het programma. Tegelijkertijd wordt de toekomstige energiehuishouding voor de gemeente uitgewerkt en vertaald naar de benodigde voorzieningen als antwoord op de netcongestieproblematiek.

- Onderzoek naar het middenspanningsnetwerk
- Uitvoeringsagenda Waterstructuurplan

Realisatiestrategie: Hink, Stap, Sprong

De deelprogramma's omvatten projecten van zeer verschillende aard, schaal en doorlooptijd. Om die diversiteit beheersbaar te houden en tegelijk grip en flexibiliteit te waarborgen, hanteert het college een driedeling in tijdshorizonten. Deze fasering is gebaseerd op de 'hink–stap–sprong'-redenering, die we hieronder toelichten zodat u beter zicht krijgt op de typen projecten waaraan we deze periode parallel werken.

Tijdshorizon	Focus
Komend jaar (2027)	Aanjagen binnen bestaande stedelijke structuren: eerste zichtbare resultaten realiseren als fundament voor verdere uitvoering, met fysieke ingrepen, sociale verbetering en economische versterking.
Komende 4 jaar (2027–2030)	Verbinden en versnellen: met grootschalige structuuringrepen bereiden we de volgende transformatiestap voor. De eerste fase van de spoorbundelversmalling creëert nieuwe leefruimte en zet de volledige transformatie van de Spoorzone in gang.
Komende 15 jaar (2027–2040)	Doorbraak realiseren: verdere transformatie van de Spoorzone door het vrijspelen van gronden voor wonen en economische functies, uitplaatsing van meerdere emplacement functies en fase 2 van de versmalling met nieuwe en meerdere dwarsverbindingen tussen beide stadsdelen aan weerszijde van het spoor.

Jaarlijkse programmering

Alle beleidskaders, de projectenlijst en de jaarplanning van beheer- en onderhoudsprojecten worden samengebracht in één integrale Masterplan planning. Zo ontstaat een totaalbeeld van alle opgaven in de tijd: hoe ze samenhangen, hoe ze geprioriteerd en gefaseerd kunnen worden, en waar werk-met-werk-combinaties mogelijk zijn om overlast in de stad te beperken.

Voor elk deelprogramma wordt een uitwerking gemaakt. Deze worden opgenomen in het intern ambtelijk jaarplan, dat aansluit op de P&C-cyclus. Daarin worden mijlpalen vastgelegd, capaciteit en middelen gealloceerd en risico's in kaart gebracht. Het college stelt de jaarplannen vast en verwerkt ze in de programmabegroting. Zo heeft de raad jaarlijks zicht op wat er gepland staat, wat het mag kosten en welke resultaten worden verwacht.

Risicomanagement

Een opgave van deze omvang en complexiteit kent substantiële risico's: vertragingen in de spoorbundelversmalling, marktrisico's bij woningbouw, bestuurlijke discontinuïteit over collegeperiodes, en rijksbeleidswijzigingen. Het college rapporteert expliciet over de top-3 risico's per programma in elke voortgangsrapportage.

Bezoekadres

Stadserf 1

T 14 0165

info@roosendaal.nl

Postadres

Postbus 5000

4700 KA Roosendaal

roosendaal.nl